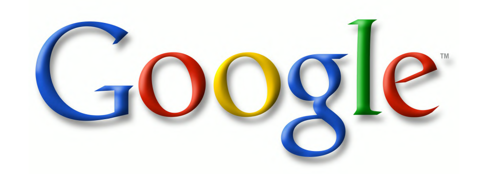
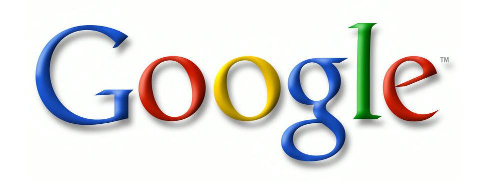

Google

NYPL RESEARCH LIBRARIES
3 3433 06914465 1

Hommage de l'auteur

BIBLIOGRAPHIE

DE LA

TYPOGRAPHIE NÉERLANDAISE

DES ANNÉES

1500 à 1540

OUVRAGE FAISANT SUITE AUX „ANNALES" DE M. CAMPBELL

PAR

WOUTER NIJHOFF

Feuilles provisoires

LA HAYE

1903

7e Livr.

Tirage à 50 exemplaires.

BIBLIOGRAPHIE

DE LA

TYPOGRAPHIE NÉERLANDAISE

DES ANNÉES

1500 à 1540

OUVRAGE FAISANT SUITE AUX „ANNALES" DE M. CAMPBELL

PAR

WOUTER NIJHOFF

Feuilles provisoires

LA HAYE

1903

7e Livr.

TABLE DE LA 7E LIVRAISON

Barlandus, Boecxken van verduldich lijden. Antw., M. Hillen van Hoochstraten, z. j. (c. 1520). kl. 8vo. (1187).

(Bethlem, Meditatie op die passie ons heeren). Delft, C. Hendrikszoon Lettersnijder, 1520. kl. 8vo. (423).

—— Meditatie op die passie ons liefs here. Antw., W. Vorsterman, (c. 1525). kl. 8vo. (421).

Boëmus, J., Omnium gentium mores. Antv., J. Steelsius, typis J. Graphei, 1538. kl. 8vo. (1183).

Boetius, De consolatione philosophiae. Dav., J. de Breda, 1506. 4to. (1195).

Branteghem, L. de, La vie de nostre Seigneur. Anvers, A. Kempe et M. Crome, 1539. kl. 8vo. (427).

Bruyt, Van dye, Christi een devote comtemplacie. Leiden, Peter Janszoon, z. j. kl. 8vo. (1186).

Cato, Disticha, etc. Ed. Erasmus. Antv., M. Hillenius, 1533. kl. 8vo. (1184).

Chrysostomus, J., De profectu evangelii homilia. Antv., J. Steelsius, 1536. Nov. kl. 8vo. (1189).

Cochleus, I., XXI Articuli Anabaptistarum Monast. confutati. Antv., J. Steelsius, exc. J. Grapheus, 1535. kl. 8vo. (1177).

Coustumes etc. de Valenciennes. Mons, Jeh. Pissart, 1540. 4to. (406).

Cronycke van Vlaenderen. Antw., S. Cock, 1539. 28 Febr. 4to. (410).

Dacrianus, Speculum monachorum. Lovan., S. Zassenus, 1538. Juli. 4to. (389).

Damianus a Goes, Commentarii rerum gestarum in India a Lusitanis. Lovan., R. Rescius, 1539. 4to. (404).

—— Fides, etc. Aethiopum. Lovan., R. Rescius, 1540. Sept. 4to. (403).

(Donatus), De octo partibus orationis. Dav., A. Paffraet, 1530. 4to. (379).

DRIEDO, I., De captivitate atque redemptione humani generis, Lovan., R. Rescius, 1534. Maart. 4to. (391).

DYONISIUS CARTH., Vita Sacerdotum. Antv., G. Vorsterman, 1517. Oct. kl. 8vo. (1209).

ECKIUS, J., Ad Poloniae regem Sigismundum de sacrificio missae. Antv., M. Hillenius, 1526. Oct. kl. 8vo. (1180).

—— Enchiridion locorum communium adversus Lutheranos, Antv., M. Hillenius, 1527. Mei. kl. 8vo. (1181).

EPISTELEN ende Evangeliën. Antw., W. Vorsterman, 1538. 8 Nov. 4to. (390).

ERASMUS, Responsio ad annotationes Eduardi Lei. Antv., M. Hillenius, 1520. April. 4to. (394).

—— Exomologesis s. modus confitendi. Antv., M. Hillenius Hoochstratanus, 1524. kl. 8vo. (1191).

—— Apologia. Lovan., Th. Martinus Alost., 1524. Febr. 4to. (393).

—— Epistolae aliquot. Antv., M. Hillenius, 1534. kl. 8vo. (1206).

—— Purgatio, adversus epistolam M. Lutheri. Antv., J. Steelsius, ex. off. J. Graphei, 1534. kl. 8vo. (1204).

—— De praeparatione ad mortem. Antv., M. Hillenius, 1534. kl. 8vo. (1205).

—— De praeparatione ad mortem. Antv., M. Hillenius, 1535. kl. 8vo. (1192).

—— Commentarivs in Nucem Ovidii, etc. Antv., M. Hillenius, 1536. kl. 8vo. (1199).

FABER STAPULENSIS, Commentarii in epistolas catholicas. Antv., J. Gymnicus, exc. J. Crinitus, 1540. kl. 8vo. (1190).

FASCICULUS MYRRE. Antw., S. Cock, (1526). kl. 8vo. (419).

(GASSAR, A.), Cronycke van 't beghinsel tot 1533. Antw., voor Wouter van Lin, 1533. kl. 8vo. (416).

GEBEDENBOEC, DAT GULDEN, Antw., H. Peetersen van Middelburch, 1540. kl. 8vo. (1182).

GELDENHAUER, De Batavorum insula. Antv., Michael Hillenius Hoogstratanus, 1520. 19 Sept. 4to. (397).

GHELOOUE, VAN DAT, aen J. C. Antw., M. Crom, (c. 1540). kl. 8vo. (1188).

HEY, LUCAS VAN DER, De spinrocken ghegeuen voer een nyeuwe jaer. Z. pl. (1514). kl. 8vo. (415).

HOMERUS, Ilias. Lovan., Th. Martens. 1523. Maart. 4to. (374).

HOOCHSTRATEN, J., De purgatorio. Antv., M. Hillenius Hoochstratus, 1525. Sept. 4to. (396).

THUYS DER FORTUNEN. Utrecht, Jan Berntz, 1531. Sept. 4to. (380).

INFORMACIE, EEN CORTE, om te verdienen dye stacien der seven kerken. Amst., Doen Pietersz., (c. 1526). kl. 8vo. (412).

INSTRUCTIE van den Hove van Holland. Antw., W. Vorsterman, (1531). 4to. (387).

JOHANNES SECUNDUS, Naenia in mortem Th. Mori. Lovan., S. Zassenus, 1536. Dec. 4to. (384).

KEUR VAN ZEELAND. Antw., M. Hillen van Hoochstraten, z. j. (c. 1520). 4to. (1211).

KEURE VAN ZEELAND. Antw., Jacob v. Liesveldt, z. j. 4to. (388).

KRETZ, M., Missae sacrat. elucidatio. Antv., J. Steelsius, typ. J. Graphei, 1537. kl. 8vo. (1196).

LATOMUS, J., De confessione secreta. Antv., M. Hillenius, 1525. kl. 8vo. (1208).

—— De ecclesia et humanae legis obligatione. (Antv., M. Hillenius), 1525. kl. 8vo. (1207.)

—— De quaestionum generibus. Antv., M. Hillenius, 1525. kl. 8vo. (1179).

—— De fide et operibus etc. Antv., M. Hillenius Hoochstratanus, 1530. Nov. kl. 8vo. (1175).

LEGATIO David Aethiopiae regis ad Clementem Papam VII. Antv., G. Vorsterman, 1533. kl. 8vo. (1174).

LIGNEUS, P., Parabola. Antv., J. Steelsius, typ. J. Graphei, 1538. kl. 8vo. (1178).

HOMERUS, Ilias. Lovan., Th. Martens, 1523 Maart. 4to. **374**

ΟΜΗΡΟΥ // ΙΛΙΑΣ // Homeri // Ilias // Louanij apud Theodoricum Martinum Alostensem. Anno // M.D.XXIII. Mense Martio. //

322 bldn., Grieksch, 25 en 26 regels, met sign. a ij—h ij, a ii—z ii, A—Z ii, aa i—zz ii en aaa i—ccc ii; Met reklamen. 4to.

***F.* 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* *ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Α. ΟΜΗΡΟΥ* // *·ΡΑΨΩΔΙΑΣ.* // *F.* 2 *recto:* *ΙΛΙΑΔΟΣ Α. ΟΜΗΡΟΥ* // *ῥαψῳδίας* // *F.* 321 *verso, regel* 14: *ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ* // *F.* 322 *recto* (*blank*). *F.* 322 *verso* (*Drukkersmerk*).**

K. B. (Het laatste blad ontbreekt).
v. Iseghem, n° 186.

☞ ΘΕΟΚΡΙ= // *ΤΟΥ ΕΙΔΥΛΛΙΑ.* // Theocriti // Edyllia. // Louanii apud Theodoricū Martinū // Alostēsem. An. M.D.XXVIII. //

64 bldn., Grieksch, 24 regels, met sign. A ij—Q ii; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ☞ ΘΕΟΚΡΙΤΟΥ // *ΟΥΡΣΙΣ, etc. F.* 64 *recto, onderaan:* *Νηλεύστῳ F.* 64 *verso* (*blank*).

K. B.
v. Iseghem, n° 207.
„Au *recto* du dernier f., la dernière idylle est imprimée dans un gobelet."

SPIEGEL van Sassen. Antw., W. Vorsterman, 1528. 4to. 376

Den spiegel vā sassē // Inhoudende alle Keyserli // ke rechten / eñ alle lantrechten diemen daghelijcx meest ghe // bruyckende is int nederlant. Eñ is ghecopuleert wt die boec // ken der inghesetter keyser rechten / gheheeten institutum / eñ // Leges / de welcke dese nabescreuen Keysers versaemt ende in // geset hebbē. ¶ Indē eerstē keyser Constātin? die groote. Iu= // stinianus / die daer dick sinen slaep om brack / eñ keyser Karo // lus die groote / die de nedersassen dwanck aent ghelooue / ende // gaf hē dat recht datmen leges heet. ¶ Oeck zijn in dit boeck // genarreert die rechten / die god selue gaf Moysi / opten berch // Oreb / also in Exodo bescreuē staet Oeck zijn hier in somtijts // gheroert articulen vanden gheesteliken rechten / die eenē // yegheliken vā noode zijn / eñ bisonder den ghenen die of // ficie voeren. ¶ Eñ dit teghenwoerdige boec is getrās // lateert wten latijn in duytsche / bi eenen wisen nota= // belen ende wel beminden Doctoor inden rechten // ghenaemt meester Eyke. ¶ Ende op dat nie // mant hier aen twifelen en sal / soe isop elc // artikel gheteekent / int latijn / in wat // boec ende capittel datmen elc pūct // vinden mach in die voerscreuē // boecken gheheeten Insti= // tutum ende leges. // ¶ Ende om lichtelijck alle die materien van desen boecke te // vinden / soe is daer een tafel vore gheordineert bidē // ghetale der bladeren / seer gherieflijck. // Gheprent Tantwerpen by my Willem Vorstermā. //

44 bldn. (2 ongen. en gen.: Fo. I—Fo. xlij.), Goth., 32 regels, met sign. a ij—l iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart, de eerste regel in xylogr.*). *F.* 1 *verso:* ¶ Die tafele. // *F.* 3 *recto, regel* 15: ¶ Die Prologhe. // *F.* 44 *verso, regel* 27: ¶ Hier eyndt een notabel boeck gheheeten den Spye= // ghel van Sassen / inhoudende alle keyserlijcke rechten // dyemen daghelijcx meest ghebruyct. Gheprent Thant= // werpen buytē dye cāmer poorte inden gulden eenhooren // by my willem vorsterman. Anno. M.CCCCC. eñ. xxviij. //

BARLANDUS, H., Enarrationes in primos quatuor libros Aeneidos Virgilii. (I). Antv., Michael Hillenius, 1529. 4to. **377**

Enarra= // tiones in primos // quatuor libros Aeneidos Vergilij, // quibus miro compendio tota fere // carminis cuiusq; sententia, et Poete // consiliū exponitur: nuper e vetusto // quodā codice per Hadrianū Barlan= // dū pub. Louaniensiū Rhetorē pub= // licatae & in lucē aeditae. Cuius etiam // nō poenitendis passim additionibus // Oratoriū, & alia multa indicantibus // artificiū, hoc opus non mediocri // accessione illustratum est. Sunt // & singuli quoq; libri per se, // ac seorsum excusi, quo & // facilius emi a pueris, et a // pręceptoribus pręlegi // commodius queāt. // ¶ Antuerpiae in Rapo excudebat Michael Hil= // lenius. Anno M. D. XXIX //

38 bldn., Latijn, regels versch. (D i, 36). Met sign. A 2—I 4; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart, omgeven door een rand, WN. n°* 49). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ❧ Michael ❧ // Hillenivs lectori // salvtem. // *F.* 2 *verso:* ❧ Adrianvs // Barlandvs Iodoco // Museno suo. S. // H(*xyl.*)Oc tempore, *etc.* *F.* 3 *recto, regel* 25: Louanij, Decimo // quinto Calendas // Decembres. // ❧ // *F.* 5 *recto:* ❧ Enarratio= // nes *etc.* *F.* 38 *recto, regel* 10: Finis Enarrationum in Primum // Aeneidos. // *F.* 38 *verso* (*blank*).

K. B.
Titel van de K. B. is beplakt. Verso niet zeker. Dit is slechts het eerste boek van den Aeneis. Zooals op den titel wordt aangegeven zouden de vier boeken bij elkaar, en afzonderlijk worden uitgegeven.

❧ Lavrentii ❧ // Vallae elegantiarvm libri // sex, diversis, mvltisqve // Prototypis collatis, emēdati, at'q3 adeò in suā // ipsius, hoc est, genuinā fadē nō dicendis // sudoribus accuratius iā restituti, // Graecanicis subinde, partim // restauratis ptim= // quae uel // antehac desidera // bātur, ad // iectis. // Libellvs de Reciprocis // Pronominibus Sui, // & Suus. // Adnotationes in Antonium Raudensem, cum // Dialogo in Poggium Florentinū // admodum festiuo. // An. MD.XXVIII. // ❧ ❧ ❧ //

186 bldn. (14 ongen. en gen.: 1—172). Cursief, met sign. 3—13 (3 I *sic*), A—Z 3 en A a—V u 2; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1 *verso:* ❧ Index dictio= // nvm, qvarvm avt significatio, avt in ora= // tione usus, in sex Laurentij *etc.* *F.* 13 *recto:* ❧ Lavrentivs // Valla Ioanni Tortel // lio Aretino Cvbicv // lario *etc.* *F.* 14 (*blank*). *F.* 15 *recto:* ❧ Lavrentii // Vallae in libros *etc.* *F.* 186 *recto, regel* 18: Antverpiae ex officina // Michaelis Hillenij, in Rapo, Anno M.D. // XXVIII. *F.* 186 *verso* (*blank*).

K. B.
Bibl. Gent.

P(*xyl.*)Artes Orationis // quot sunt? // octo. quae? nomen pronomē ver- // bū *etc.*

14 bldn., Goth., 33 regels, met sign. A—Ciij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*als boven*). *F.* 2 *recto:* F Elix nomē appellatiuū gn̄is ōnis nūeri singularis // figurę *etc.* *F.* 14 *verso*, *onderaan:* Dauentriae per Albertum Pafradum. // Anno MDXXX. //

K. B. (Waarschijnlijk behoort hierbij nog een titelblad.)

THUYS DER FORTUNEN. Utrecht, Jan Berntz, 1531. Sept. 4to. 380

Thuys § d' § fortunē. // ⁋ Eñ dat huys d' doot. ⁋ Die. x. oudthedē des menschē // ⁋ Die ghesteltenis des menschē vā binnē. ⁋ Dat hooft // des menschē mettē. x. sinnē ⁋ Die. iij. delē d' lucht metten // vierigē īpressiē. ⁋ Die. iiij. cōplexiē. eñ al dit vs' mꝫfigue // rē. ⁋ Eñ hoe hē elck hebbē sal in eeten eñ drincken // (*Houtsneê, WN, nº* 160).

64 bldn., Goth., 32 regels, met sign. A iij—O; Zonder reklamen. Met houtsneden. 4to.

***F.* 1 *recto* (*titel, in rood en zwart, de eerste regel in xylogr., WN. nº* 160). *F.* 1 *verso* (*Cirkelfiguur de verschillende hemelstreken aanduidend, daarboven twee figuren* (*busten*), *daaronder een fleet.* *F.* 2 *recto:* D(*xyl.*)It boecxken is geordineert om die melan // colie te v'driuen / die dicwils *enz.* .... *regel* 7: .... ⁋ Wildi hier in v auon- // tuere soeckē / so suldi vā buytē met dat cordekē drayen dat // mannekē vā binnē / *enz.* *F.* 4 *verso, onderaan:* Nouember // Vraecht Blanceflour vruechdelick // Aenhoort haer sprake duechdelick // *F.* 5 *recto*—10 *verso* (*Iedere bladzijde met een houtsneê, voorstellende tezamen 12 verschillende vrouwen, omgeven met versierde randen, onderaan 4—5-regelige versjes*). *F.* 11 *recto*—22 *recto* (*Op het recto van ieder blad een houtsneê, omgeven door versierde randen en 7—11-regelige onderschriften; deze onderschriften behelzen waarzeggingen.*) *F.* 28 *recto* (*Een figuur* (*buste*). ⁋ Albert? eñ and' segghen. Dat de // planetē zij *enz.* *F.* 37 *recto:* ⁋ Hier volcht dat huys d' Fortunē figuerwijs. // *F.* 37—40 (*Een naar boven uitslaand blad met houtsneden*). *F.* 41 *recto:* ⁋ D(*xyl.*)Ie lucht wert ghedeylt in drie deelen In dꝫ // . opperste / *enz.* *F.* 53—56 (*Een naar boven uitslaand blad met houtsneden*). *F.* 57 *recto* (*Houtsneê, een anatomisch figuur*) // D(*xyl.*)At leuen des menschen is principalijcken // ghestelt *enz.* *F.* 63 *verso en F.* 64 *recto* (*Twee narren, met muziekinstrumenten, de een met een aap, de ander met een uil, omgeven door randen*). *F.* 64 *verso:* ⁋ Gheprent tot Vtrecht by my Ian Bernts' / woenende // opden hoeck onder sinte Martens toorn / in die // gulden Leew / Int Iaer ons heren. M. // CCCCC. xxxi. In September // (*Drukkersmerk, omgeven door vier randen, WN. nº* 163).**

K. B.
Het draaiende „mannekē vā binnē" ontbreekt in het ex. v. d. K. B.

? bldn., Goth., regels versch. (B 1, 38), met sign. (A 1—4?), B i—D i; Zonder reklamen. Met houtsneden. 4to.

F. ? (B 1): ₡I Decimi noni. // Tractat cõiugium: docet eunuchos: pueros scit // Petrus: *etc.* *F.* B 1 *verso:* Quintus locus Mathei. // (*Houtsneê*) // *F.* D 4 *verso, regel* 18: ₡I Impressum Antuerpie per me Ioannem de ghelen: // in platea Beguinarū cōmorantē. Impensis vero // M. Ioannis Cusani: qui et argumēta soluta // orone (saluo iudicio melius corrigentis) // apposuit. Anno virginei partus. // 1532. die vero. 27. // Iulij. //

K. B.
Blad A. ontbreekt. Op de verso van ieder blad een houtsneê, ter grootte van de bladzijde.

Cosmographi= // cvs liber Petri Apiani ma= // thematici, iam denuo integritati restitutus // per Gemmam Phrysium. // Item eiusdem Gemmae Phrysij Libellus de Locorum de= // scribendorum ratione, & de eorum distantijs in= // ueniendis, nunq̄ ante hac visus. // (*Houtsnee*, *WN. n°* 46) // Vaeneūt Antuerpię sub scuto Basiliēsi p̱ Gregoriū Bontiū. //

66 bldn. (2 ongen. en gen.: Fol. III.—Fol. LXVI.), Latijn, 36 regels, met sign. A ij—Q iiij; Zonder reklamen. Met houtsneden en beweegbare figuren. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* R. D. & Illust. Principi D. Matthaeo M. diuina sacrosanctae Rho. ecclesiae. Tit. S. // Angeli *etc.* *F.* 2 *recto, regel* 13: ... Ex foelici Landtsuta, Anno. M. D. XXIIII. septimo Calend. Februarias. // *F.* 66 *recto, regel* 17: Ioan. Grapheus typis cudebat Antuerpiae. // Anno. M.D.XXXIII. // Mense Febr. // Scrutamini (*Drukkersmerk, WN. n°* 205) scripturas. // *F.* 66 *verso* (*Drukkersmerk, WN. n°* 206).

K. B.
NB. Het papier waarop de losse houtsneêfiguren zijn gedrukt, is van boeken afkomstig te Leuven door Joh. de Westfalia gedrukt.

VELIUS, C. ARSINUS, Regum Italiae, etc. nomenclatura. Lovanii, S. Zassenus, 1532. Maart. 4to. 383

Servativs Zassenvs // Diestensis Typographus lectori. // Regvm Italię, Albanorū, Romanorum, // illustriumq; virorum ante conditum imperium. // Item omnium deinceps Caesarum, Pontificumq; // nomenclaturam ac seriem vsq; ad nostram aeta- // tem, mira breuitate, vtpote singulis versibus, aut // ad summum duobus in arctissimū compendium // coactam, Caspare Vrsino Velio autore, idcirco in // publicum ędidimus, vt quibus ob negocia non // vacat, aut ob inopiam librorū non licet historia- // rum cognitionem ex variis autorū voluminibus // petere, ex hac veluti tabula omnis aeui gesta, ac // ordinē vtcūq; cognoscāt. Simul vt qui historias // assidue legunt, hac commoditate adiuti, & quaeq; // in sua tempora dirigentes, facilius omniū recor- // dentur. His adiunximus tanq̄ de eodem oleo, // quicquid in hoc argumento extat Ausonii // poetae nomine. Quorum catalo- // gum ex ordinem proxima // pagina indicabit. // Vale. // Louanii Anno M.D.XXXII. // Mense Martio. //

30 bldn., Latijn, 28 regels, met sign. Aij—G iiii; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* In hoc libello continentur. // Monosticha Regum Italiae, Albanorum, Ro- // manorum, *etc.* Monosticha summorum Pontificum Rom. // a Petro vsq; ad Clementem Septimum. Caspare // Vrsino Velio authore. // *etc.* *F.* 2 *recto:* Ad reverendissimvm et am- // plissimum Principē ac Dominū D. Bernhar- // dvm a Gless, Episcopum Tridentinū, inclyti // & potētiss. Domini D. Ferdinandi // Hungariae, Bohemiaeq; Regis supremum // Cancellarium, CASparis VRsini // VElij Epistola. // *F.* 2 *verso, regel* 11: .... Viennae // XX. Mensis Martij. Anno. M.D.XXVIII. // *F.* 18 *recto:* Illvstri ac magnifico viro // Domino Antonio de Mendossa *etc. onderaan:* Bene Vale, Viennae XX. // Octobris. Anno M.D. // XXVIII. // *F.* 29 *verso, regel* 13: Louanii apud Seruativm Zassenum // Diestensem. An. M.D.XXXII. // Mense Martio. // *F.* 30 (*blank*).

JOHANNES SECUNDUS, Naenia in mortem Th. Mori. Lovan., S. Zassenus, 1536. Dec. 4to. 384

Naenia in // mortem clariss. viri // Thomae Mori, Autore Ioanne Secun= // do, Nicolai F. Hagieñ. falso an= // tehac D. Erasmo Rot. // adscripta, // ac deprauatissime // edita. // Lovanii in aedibus Seruatii Zasseni // Diestensis. Anno Domini Domini M. D. // XXXVI. Mense De= // cembri. // ✠ //

8 bldn., Goth., 25 regels, met sign. A ii—B ii; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Hadrianvs // Marivs Nicolai f. // Maclinieñ Seruatio Zasseno // Librario S. D. // *F.* 7 *verso, onderaan:* Finis. // *F.* 8 (*blank*).

K. B.

☙ Vita ❧ // Hadriani sexti // Pontificis Maximi, Autore // Gerardo Moringo // Theologo. // Louanij ex officina Rutgeri Rescij, // Mense Nouemb. // .1536. //

54 bldn., Latijn, 27 regels, met sign. Aii—Niii; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Cornelii Mvsii Delphi // Phaleucium. // *F.* 2 *recto:* ☙ Reveren // dissimo in Christo patri. ac // Principi lõge clariss., D. D. Erardo a Marca, titulo sancti Chrysogoni Ecclesię Romanae pre- // sbytero Cardinali, Archiepiscopo Valen // tiae, *etc.* *F.* 5 *recto, onderaan:* E monasterio Benedictino // rũ apud diui Trudonis. An. M. D. XXXVI. // Quarto Nonas Octob. // *F.* 54 *recto, regel* 10: Louanij ex officina Rutgeri Rescij, // Mense Nouemb. // .1536. // *F.* 54 *verso* (*blank*).

K. B.

SPIEGEL van Sassen. Antw., W. Vorsterman, 1536. 4to. 386

Den spiegel vā sassē // van alle Keyserlike rechten. // (*Houtsneê, aan drie zijden randen*) //

44 bldn. (2 ongen. en gen. Fo. I.—Fo. xlij.), Goth., 32 regels, met sign. A ij—L ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart, de eerste regel in xylogr.*) *F.* 1 *verso:* Den spieghel vā Sassen van alle Keyserlike rechten // ende alle lantrechten *enz. F.* 3 *recto, regel* 15: ¶ Die Prologhe. // *F.* 44 *verso, onderaan:* ¶ Gheprent Thantwerpē buytē die camer poorte // indē guldē Eenhoren By my Willē Vorster- // man. Anno. M.CCCCC. eñ xxxvi. //

K. B.

Dinstructie // vandē Houe vā Hollant Zeelant eñ Vries // lant / gheordonneert by dye. K. M. Int Iaer // vijftien hondert eenendertich. // (*Houtsneē, aan drie zijden randen*).

62 bldn., Goth., 31 regels, met sign. A ij (—4) en A—O ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto (titel, in rood en zwart, de eerste regel in xylogr.) F.* 1 *verso (dezelfde houtsneē, aan vier zijden randen). F.* 2 *recto:* K(*xyl.*)Aerle bijder Gra= // cien Gods Roem / sche Keyser *enz. F.* 62 *verso, regel* 12: Gegeuē // in onse stadt vā Bruessel dē twintichstē dach vā Au= // gusto. Int iaer ons Heerē. M. CCCCC. eñ. xxxi. *enz.*... *regel* 19: ℂ Gheprint Tantwerpen buytē die Camer // poorte. Inden gulden Eenhoren. By // my Willem Vorsterman. //)(.·.)(.·.)(// Cum Gratia et Pri= // uilegio. //

K. B.

KEURE VAN ZEELAND. Antw., Jacob v. Liesveldt. z. j. 4to. **388**

Dit is die Kuere vandē // Lande van Zeelandt: // (*Houtsneê, omgeven door randen*) //

40 bldn., Goth., 33 regels, met sign. A ij—K ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* P(*xyl.*)Hilips van Goods ghenaden // Eertshertoghe *enz.* *F.* 3 *recto, regel* 26: T Eerste capittel vander kuere van zeelandt is spre // kende *enz.* *F.* 35 *recto, regel* 21: ℂ Hier begint de Tafel // vander kueren / *enz.* *F.* 39 *verso, regel* 11: ℂ Gheprent Tantwerpen op die Camer // poort brugge / inden schilt van Artoys // By my Iacob van Liesueldt. // *F.* 40 (?).

K. B.
Laatste blad ontbreekt.
Museum Meerm.—Westr. V. E. 10. (eveneens defect.)

☞ Specvlvm // monachorvm a // Dacryano or= // dinis sancti Benedicti ab= // bate conscri // ptum. // Antehac nusquam excusum. // Matthaei 16. // Si quis vult post me venire, abneget semet= // ipsum, & tollat, crucem suam, & // sequatur me. // Ad Galat. 6. // Mihi absit gloriari, nisi in cruce domini nostri Iesu // Christi, per quem mihi mundus crucifixus // est, & ego mundo. // Venundantur a Bartholomaeo Grauio, sub sole // aureo Louanij. Anno 1538. // Cum Priuilegio Imperiali, ad // Biennium. //

28 bldn., Latijn, 35 regels, met sign. A ii—G ii ; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Incipit specv // lvm monachorm, (*sic*) *etc.* *F.* 28 *recto, regel* 18: Typis Seruatii Zasseni Diestensis, // Anno M.D.XXXVIII. // Mense Iulio. // .·. // · // *F.* 28 *verso* (*blank*).

K. B.

EPISTELEN ende Evangeliën. Antw., W. Vorsterman, 1538. 8 Nov. 4to. **390**

H(*xyl.*)Ier beginnē, // alle die Euan // gelien ende Episto= // len metten Sermonen vanden // geheelen iare die eene nà den an= // deren volgende: Ende ooc mede // die Prophecien ghenomen wter // Bijbelen / eñ ouergeset wten La // tijne int duytsche. 'Ende is nv derdewerf gebetert eñ ghe= // corrigeert / gelijckerwijs alsmen die inder heyligher // (.·.) kercken daghelijcx houdende is.?. // (*Houtsneê, WN. n°.* 203), *rechts:* Wildi ond'houden gods gebodē eñ der heiliger kerckē // So moet ghij dese euangelien dickwils aenmercken. // *links:* Ende daer na leuen al totten sijn. Wildi ten wtersten // oordele met die wtuercoorne gods behouden sijn. // *onderaan:* Den Naem Gods is Altijt Ghebenedijt. //

152 bldn. (1 ongen. en 147 bldn. gen.: Folio. 1.—Cxliij en 4 ongen.), Goth., 35 regels, met sign. A iij.—Z 1. en a.1.—p.1.; Zonder reklamen. Met houtsneden. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1 *verso:* ¶ Totten Romeynen int. xiij. Capittel. Epistel. // inden eersten *enz.* *F.* 149 *recto:* ¶ Hier beghint die Tafel // van desen teghenwoordighen boecke. // *F.* 152 *verso, regel* 20: ¶ Gheprent in die vermaerde coopstadt van Antwerpen // doer die Camer poort inden guldē Eenhoorn // Bi mi Willem vorsterman Int iaer ons // Heeren. M.CCCCC. eñ. XXXviij. // den achten dach Nouember. // ✠ //

K. B.

DRIEDO, I., De captivitate atque redemptione humani generis. Lovan., R. Rescius, 1534. Maart. 4to. 391

❧ Ioannis ☙ Driedonis a Tvrnhovt // Sacrae Theologiae professoris apud // Louanienses de captiuitate & // redemptione humani ge // neris, liber // vnus. // Dextera domini exaltauit me, dextera do- // mini fecit virtutem, non moriar // sed viuam, & narrabo // opera domini. // psal. 117. // Cum gratia & priuilegio Caesareo // in sexennium. // ∴ // Louanij ex officina Rutgeri Rescij // .1534. //

290 bldn. (30 ongen. en 260 gepag. (1)—.519.), Latijn en Cursief, 39 regels, met sign. iii, 1—7, B—Z ii, a i—z ii en Aa i—Vv ii; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ❧ Index tra // ctatvvm lbri de capti // uitate & redemptione *etc.* *F.* 3 *recto:* Reverendis ▶ // in Christo Patri D. Carolo // Croyo, Episcopo Tornacensi, // Ioannis Driedo a // Turnhout. // S. P. D. // *F.* 6 *verso, onderaan:* .... ex Louanio // .5. Ca. Sep. // .1533. // *F.* 7 *recto:* Ad lectorem // *F.* 9 *recto:* Index sententiarum ex libro de captiuitate // *F.* 31 *recto:* ❧ Ioannis ☙ // Driedonis *etc.* *F.* 290 *recto, regel* 7: Lovanii ex officina Rutgeri Rescij, // quinto Idus Martias. // An. M.D. 1534. // *F.* 290 *verso* (*blank*).

K. B.

ASSERTIO septem sacramentorum adversus Lutherum. Antv., M. Hillenius, 1 April. 4to. 1522. 392

Assertio // septem sacra- // mentorum aduersus Martinum Luthe- // rum, aedita ab inuictissimo Angliae & // Franciae Rege, & Do. Hyberniae // Henrico eius nomi- // nis octa- // uo. //

76 bldn., Latijn, 28 regels, met sign. (a 1—4), b—t; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rand, WN. n°.* 198). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Sanctissimo domino nostro // domino Leoni. X. pont. max. Henricus *etc. F.* 5 *recto:* Indvlgentiae svnt advla- // torvm *etc. F.* 75 *verso, onderaan:* Apud inclytam vrbem Antuerpiam in aedibus. Mi- // chaelis Hillenij. Anno. M.D.XXII. // Kalen. Aprilis. // *F.* 76 (?).

K. B. (Laatste blad ontbreekt.)

☛ Apolo // gia Erasmi Ro // terodami palam refellens quo- // rundam seditiosos clamores a- // pud populum ac magnates, qui- // bvs vt impie factum iactitant, // quod in Euangelio Ioannis ver // terit, In principio erat sermo. //

8 bldn., Latijn, 25 regels, met sign. a ii—b ii; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rand, WN. n°.* II.6). *F.* 1 *verso:* ☛ Erasmvs Ro // terodamus lectori S. // *F.* 2 *recto:* Erasmvs Roteroda- // mus aequis lectoribus S. P. // *F.* 8 *recto, onderaan:* Louanii apud Theodoricum Martinū // Alustensem. An. M. D. // XX. Mense Februa. // *F.* 8 *verso* (*Drukkersmerk, WN. n°* I.2).

K. B.

ERASMUS, Responsio ad annotationes Eduardi Lei. Antv., M. Hillenius, 1520. April. 4to. 394

Erasmi // Roterodami res- // ponsio ad anno- // tationes Eduardi Lei, quibus in- // cessit loca quaedam ex annotatio- // nibus eius quibus ille explanauit // quatuor Euangelia, iuxta // priorē aeditionem. Ex // his interim conie // cturam fa- // cito lector, reliquū // operis propediē ac- // cepturus. // Cum Gratia & Priuilegio. // ☙ //

72 bldn., Latijn, 34 regels, met sign. (A 1—4), B i—S i Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in houtsnedrand, WN. n°.* IV.14.). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Erasmi Rote // rodami liber secvndvs // quo respondet annotationibus Edouardi // Lei, *etc. F.* 5 *recto:* ▶ Ad primam ◀ // annotationem // Eduardi Lei. // *F.* 72 *recto, regel* 23: Apud inclytam Brabantiae Antuerpiam in aedibus // Michaelis Hillenij Anno ab orbe redem- // pto. M.D.XX. Mense Aprili. // *F.* 72 *verso* (*blank*).

K. B.

ROFFEN, J., Convulsio calumniarum etc. Antv., G. Vorsterman, 1522. Oct. 4to. 395

Convvl // sio calvmniarvm // Vlrichi Veleni Minhoniensis, quib' // Petrū nunq̃ȝ Romae fuisse cauillatur, // per Ioannem Roffensem Epis- // copum, academiae Canta- // brigiensis Can- // cellari- // um. // Petrus fuit // Romae. // Cum gratia & priuilegio. //

56 bldn., Latijn, 37 regels, met sign. (A 1—4), B—O i; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in houtsneérand, WN. n°.* 199). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Ioann. Roffen. aeqvo lectori // P(*xyl.*)ost aliquot menses q̃ȝ Lutheranis articulis // euertendis *etc. F.* 55 *recto:* Errata. // *F.* 55 *verso:* Antvverpiae in aedibvs // Gvilielmi Vorstfr. (*sic*) // manni. An. M. D. // XXII. III. Calen. // Novembris. // *F.* 56 *recto* (*Drukkersmerk, WN. n°.* 200). *F.* 56 *verso* (*Houtsnet, waaromheen spreuken in Latijn, Grieksch en Hebreeuwsch.*)

K. B.

HOOCHSTRATEN, J., De purgatorio. Antv., M. Hillenius Hoochstratus, 1525. Sept. 4to. 396

F ◂ Iacobi // Hoochstrati ordi= // nis praedicatorii // Theologiae professoris, per Colo= // nieñ Treuereñ & Maguntineñ // prouincias haereticę prauitatis // inquisitoris De Purgatorio. // Anno. M. D. XXV. // Mense Septemb. // Antuerpiae apud Michaelem // Hoochstratum, in Rapa. //

12 bldn., Latijn, 42 regels, met sign. a 2—c 8; Zonder reklamen. 4to.

***F.* 1 *recto* (*titel, in houtsnedrand, WN. nº.* III.11). *F.* 1 *verso:* ¶ Epigramma F. Dominici Cunctantij Nouimagi. // ordinis Praedicatorum. // ... *onderaan:* Ex Traiecto inferiori. Anno. M.D.XXV. 5. die Septemb. // *F.* 2 *recto:* De expiatione venialivm // peccatorum post mortem. // *F.* 12 *recto:* ¶ Index primae Partis. // *F.* 12 *verso* (*blank*).**

K. B.

GELDENHAUER, De Batavorum insula. Antv., Michael Hillenius Hoogstratanus, 1520. 19 Sept. 4to. 397

☞ Lvcv- // bra- // tivncvla Gerar // di Novio-magi // de Bathauoꝶ Insula. //

4 bldn., Latijn, 45 regels, met sign. aiij; Zonder reklamen. 4to.

_F._ 1 _recto_ (_titel, in houtsneêrand, WN. n°._ 201). _F._ 1 _verso:_ Ex Authoribvs // C. Iulio Caesare. // _etc._ _F._ 2 _recto:_ ☞ Gerardvs ☜ Noviomagvs insigni Nico / // lao Bvscidv / // ceñ S. P. // ... _onderaan:_ Anno MD.XX. // _F._ 4 _verso, regel_ 30: Antuerpiae per Michaelem Hillenium Hoochstrata· // num Anno M.D.XX. die. xix. Septēb. //

K. B.

MORINGUS, G., Vita S. Trudonis. Lovan., S. Zassenus, 1540. Juni. 4to. 398

Vita sancti // Trvdonis confessoris // apud Hasbanos. // Vita S. Eucherii Episcopi Aurelianensis. // Vita S. Liberti martyris breuiter perstricta // Gerardo Moringo au- // tore. // Eiusdem diui Trudonis vita heroico carmine per L. // Guilielmum Lupum non ineleganter descripta. // Lovanii // Apud Servatium Zassenū Anno M.D.XL. // Mense Iunio. //

24 bldn., Latijn, 33 regels. met sign. A ii—F ii; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Servativs Zassenvs // lectori, // *F.* 2 *recto:* Reverendo // in Christo patri ac domino D. // Georgio Sarens. Abbati ac domino Sancti Trudo- // nis, *etc.* *F.* 2 *verso*, *regel* 14: .... Valete e monasterio vestro // ad diui Trudonis, Anno salutis. M. quingen- // tesimo tricesimo nono, septima No // uembris. // *F.* 3 *recto:* Vita bea- // ti Trvdonis. // *F.* 15 *verso*, *onderaan:* .... Louanii e Paedagogio Standonico. Anno M.D.XL. // tertio Nonas Iunias. // *F.* 16 *recto:* L ▸ Gvilielmi // Lvpi Trvdo. // *F.* 24 *recto*, *onderaan*: Finis. // *F.* 24 *verso* (*blank*).

K. B.

ORDONNANTIEN, enz. van Karel V. Antw., (Jacob van Liesveldt), voor M. Martens, 1540. 4to. 399

ɑI Oordinantien statuyten // eñ edict des doorluchtigē eñ onuerwonnē. K. M. Karolus de vijfste vā die na= // me altijt v'meerder des rijcx / gepubliceert ind' vermaerd' stadt van Bruessel / in // die presentie vā sijnd' hooger maiesteyt / eñ der ald' doorluchtichster Coningin= // ne gouuernāte eñ regēte deser sijnre ned'landē / eñ tē by sine der statē van allen // desen sijnre. M. nederlāde / den vierden dach vā October / int iaer. XV^c. eñ. XL. // (*Wapen*) // ɑI Men vintse te coope / in die edel eñ v'maerde princelijcke stadt vā Bruessel / // op de grote merct in hemelrijck / By mi Marck martens / eñ Tantwerpen op // de camer poort brugghe / inden schilt van Artoys. // ɑI Met gratie ende preuilegie der K. M. //

20 bldn., Goth., 30 regels. met sign. (A 1—4), B—E ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* K(*krulletter*)Aerle // byder gracie *enz.* *F.* 13 *recto:* Byden Keyser // ɑI Onsen lieuen ende ge= // trouwen *enz.* *F.* 20 *recto:* ɑI Gheprint in die vermaerde stadt vā Antwerpen // op die camerpoort brugghe / inden schilt van // Artoys / ten coste / ende tot behoef van // Marck martens / inghesetten // poorter / eñ boeckvercoo= // per / der stadt van // Bruessel. // *F.* 20 *verso* (*blank*).

K. B.

PRAEPOSITUS, J., Historia utriusque captivitatis. 1522. S. l. 4to. **400***

Fratris Iacobi Praepositi // Augustani quondā Prioris Ant- // uuerpiensis historia vtriusqȝ // captiuitatis propter ver // bum Dei. // Eiusdem etiam Epistola ad Auditores // suos Antuuerpienses. // Anno M.D. // XXij. //

8 bldn., Latijn, 41 regels, met sign. A—B iij; Zonder (?) reklamen. 4to.

F. 1 *recto (titel). F.* 1 *verso (blank). F.* 2 *recto:* Ihesus. // Frater Iacobus Praepositi Augustinensis Antuuerpię aliquando *etc. F.* 8 *verso, regel* 20: Gratia Christi sit vobiscum, AMEN. //

M. N.
Bibl. Roy. te Brussel.

SPELEN VAN ZINNE binnen Gent. Gent, J. Lambrecht, 31 Aug. 1539. 4to. 402

◄§ Spelen vā zīne §► // byden xıx. ghecōfir. // meirdē Came- // ren van Rhe // torijc- // ken, // Binnē der Stede van Ghendt cōparerende / v'tooght: // Volghende den Octroye vander K. Maiesteyt / // Graue vā Vlaendren / Onzen gheduchtē Heere / // Schepenen der zeluer stede / eñ Camere van // Rhetorijcke vand' helighe Drivuldigheyt / // Ghezeyt de de Fonteynisten / verleent / eñ // der quarte wtghezōdē op de questye / // welc dē mēsche steruen // meesten troost es ? // De zelue spelen beghin // nende by ordre Zoo / // hier naer volght / // den xij. Iunij // int Iaer // M. // CCCCC.xxxix. Eñ wierden vulspeilt / eñ ghehendt / // Den xxiij. vanden Iare eñ maendt voorschreuen. // ◄§ Gheprentt te Ghendt / teghē ouer Tstadt §► // huus / by my Ioos Lambrecht / Lettersteker. // Ai. //

154 bldn., Goth., 42 regels, met sign. A i—A ij., A 1.—Z 2 en AA 1—PP 2; Zonder reklamen. Met houtsneden. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ◄§ Dit zijn de ste §► // den ende de durpē // met harē pryzen // die zy ghewōnē // hebben van // tspel vā // zinne, // *F.* 2 *recto:* ✠ Hier naer volghen de reglen vā solucyen ✠ // vanden xıx. Cameren van Rhetorijcken *enz.* *F.* 2 *verso* (*Houtsneē een tooneel voorst. bovenaan links het wapen van Gent, rechts dat van de kamer De Fonteyne met haar spreuk:* Alst past, *en* bi apetite) *daaronder:* Hier op warē de spelē v'toogt, // *F.* 3 *recto* (*Houtsneē: blasoen in ruit*) // Leffijnghe. // ₵ De Mensche. // WAer zallic met namen een trooster zoucken // My dijncke *enz.* *F.* 154 *recto, regel* 7: ◄§ Volhent te Ghendt by my Ioos Lā- §► // brecht Lettersteker / Den laesten dagh // vā Ougst / int Iaer M. CCCCC. // XXXIX. // *F.* 154 *verso* (*blank*).

K. B.
Mij. Ned. Letterk.
Zie Bibl. Belg. S. 221. Werd verboden bij plakaat van 22 Sept. 1540. In hetzelfde jaar nog een druk (z. j.) te Antwerpen, in 8vo. (nº. 671.)

☞ Fides, reli= // gio, moresqve Aethiopvm svb // Imperio Preciosi Ioannis (quem vulgo Presby= // terum Ioannem vocant) degentium, vna cũ // enarratione confoederationis ac amicitię // inter ipsos AEthiopum Imperato= // res, & Reges Lusitaniae initae, // Damiano a Goes // Equite Lusitano // autore ac in= // terprete. // Aliquot item Epistolae ipsi operi insertae, ac lectu // dignissimae Helenae auiae Dauidis Preciosi Ioannis, // ac ipsius etiam Dauidis, ad Pontificem Romanum, // & Emanuelem, ac Ioannem Lusitanię Reges, eodem // Damiano a Goes, ac Paulo Iouio interpretibus. // Deploratio Lappianae gentis, ipso etiam // Damiano a Goes autore. // Lovanii // Ex officina Rutgeri Rescij, // M. D. XL. // Men. Sep. //

52 bldn., Latijn, 26 regels, met sign. A ii—N ii; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ☞ Damianvs // a Goes eqves Lvsitanus, Paulo Pontifici Ro= // mano Tertio // S. P. D. // *F.* 48 *verso, regel* 4: Hisce characteribus, manu propria // ipsius Oratoris omnia supra scripta, subsignata erant. // *etc. F.* 49 *recto:* ☞ Deplo= ☜ // ratio Lappi= // anae Gentis, *etc. F.* 51 *verso, regel* 8: Ex Louanio Cal. Septemb. Anno, M. D. XL. // Quoniam nonnihil chartae supererat, haec de // Lappijs breuiter adijcere uolui. // *F.* 52 *verso* (*blank*).

K. B.

DAMIANUS A GOES, Commentarii rerum gestarum in India a Lusitanis. Lovan., R. Rescius, 1539. 4to. **404**

☙ Commen ❧ // tarii rervm gestarvm // in India citra Gangem a Lusitanis // anno. 1538. autore Damiano // a Goes Equite Lusitano. // ❦ // Louanij ex officina Rutgeri Rescij, // An. M. D. XXXIX. // Men. Sep. //

22 bldn., Latijn, 28 regels, met sign. A ii—E iii; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ☙ Damianvs // a Goes eqves Lvsitanvs // Petro Bembo sacrosanctae Ecclesiae // Romanae Cardinali // S. P. D. // *F.* 20 *verso, onderaan:* ... Louanij Non. Sept. an. a Christo nato. 1539. // *F.* 21 *recto:* ☙ Petri Nan- // nii Alcmariani elegiacvm // in Damiani a Goes equitis Lusitani vi- // ri non minus humanitate q̃ lite- // ris exculti commentarios *etc.* *F.* 22 *recto, regel* 23: Finis. // *F.* 22 *verso* (*blank*).

K. B.

ROSEMOND, Gheestelijc Avontmaal. Antw., Michiel Hillen van Hoochstraten, z. j. kl. 8vo. 405

Een gheestelijc Auontmael. Hoe alle // deuote hertē (om deuocie gherustichȝ // ende vrolicheyt der herten te crighē) // (*Houtsneê*) Een vrolycke // kermisse eñ eē // bly geestelic a- // vōtmael berei // den eñ houden // sullē mȝ xp̄o Ie // su dye weerdt // eñ huysheere // uā thuys ons' // hertē. vā welc // Auōtmael ghe // screuē staet Apocal'. iij. & Iohānis. xij. // (*Een roos*, mondt *en krulornament, in xylogr.*) //

20 bldn., Goth., 21 regels, met sign. (A 1—8), B i—C i; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1 *verso:* ℂ Drie dinghē suldi xp̄o // voor setten // broot // gebraet // wijn // *F.* 20 *verso, onderaan:* ℂ Cum gratia & Priuilegio. // Gheprent Tantwerpē By mij Myc- // hiel van Hoochstraten in die cammer // strate in die Rape. //

Cat. Heeswijk. Jan. 1903. n° 1626.
R. W. P. de Vries.

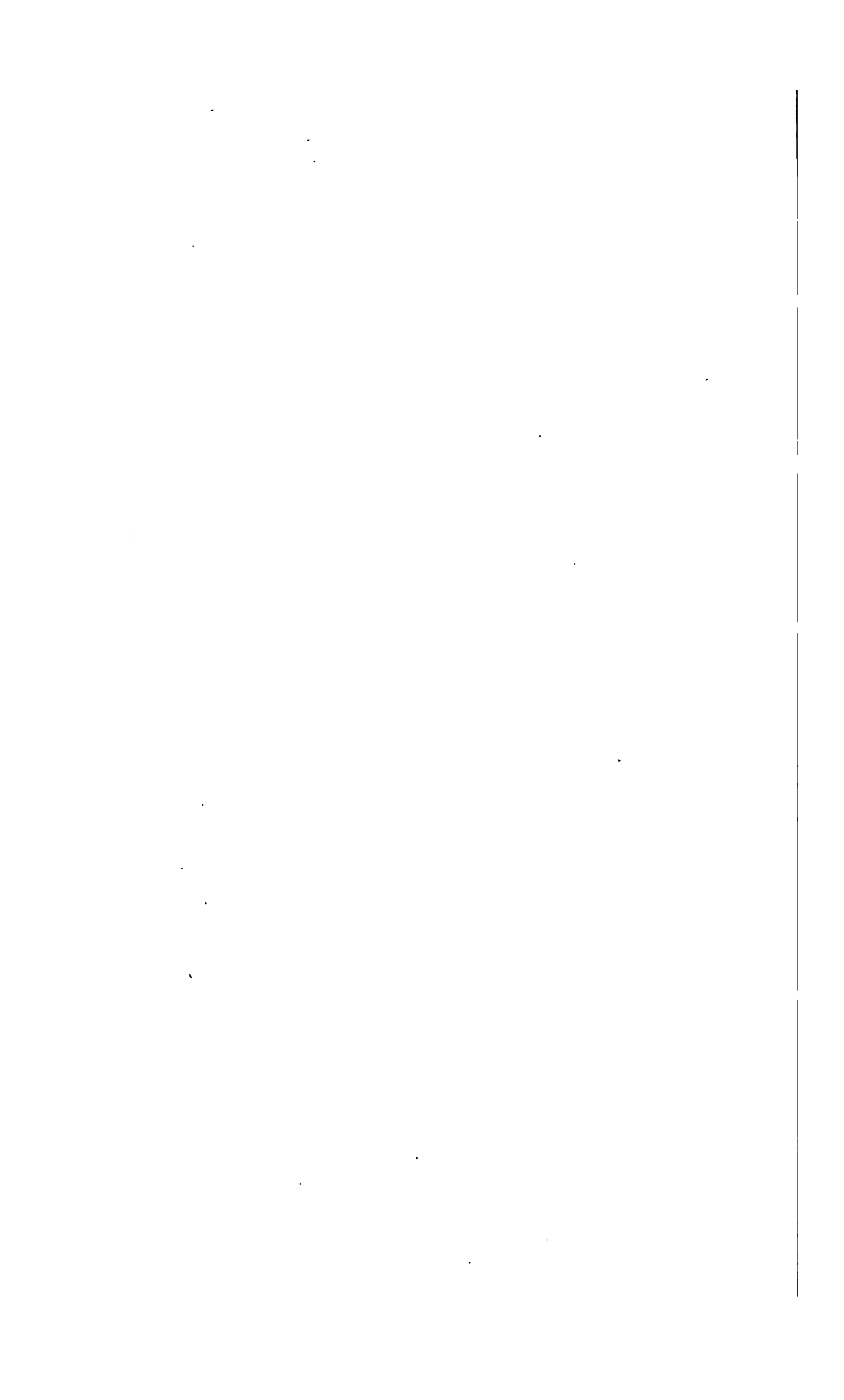
COUSTUMES etc. de Valenciennes. Imprimé pour Jean Pissart, à Mons, 1540. 4to. **406**

☞ Coustumes & vsai= // ges de la Ville / Escheuinaige / Banlieue // et Chieflieu de Vallenchiēnes. // (*Wapen* van V. (?) *met spreuk op banderol:* Haynavlt av seneschal) // ☞ Imprime pour Iehan Pissart libraire demourant // a Mons en Haynnau / en la rue des clercs a len= // seigne sainct Iehan leuangeliste. // ¶ Mil.D.xl. //

40 bldn., (6 ongen. en gepag. i.—lxviii), Goth., 30 regels, met sign. aa ii—kk ii; Zonder reklamen. 4to.

F.* 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*Houtsneê: raadszitting, in medaillon, waaromheen de wapens* Lōgville, *etc.*, *onderaan het jaartal* 1535). *F.* 2 *recto:* ¶ Table. // *F.* 5 *verso:* C(*xyl.*)Harles par la // diuine clemence Empereur des Rom= // mains *etc.* *F.* 40 *verso, regel* 9: .... Donne en nostre ville de Bruxelles / le douziesme // Dapuril / lan de grace Mil cinq cens. xxxiiii. apres Pas= // ques. *etc.

K. B.

Den spiegel van S(assen) // van alle Keyserlike rechten. // (*Houtsneê, aan drie zijden omgeven door randen.*)

44 bldn. (gen.), Goth., 32 regels, met sign. (?)—L ij; Zonder reklamen. 4to.

***F.* *recto* (*titel, in rood en zwart, de eerste regel xylogr.*) *F.* 1 *verso:* Den Spieghel vā Sassen van alle Keyserlike rechten // ende *enz.* *F.* 44 *verso, regel* 30: ¶ Gheprent Thantwerpē buytē die camer poorte // indē guldē Eenhorē by mi Willem Vorster· // man. Anno. M. CCCCC. eñ xxxix. //**

K. B. (defect).
De titel is gerestaureerd, en de paginatuur is er niet uit op te maken.

ORDINANTIEN, enz. van Karel V. Antw., (Jacob van Liesvelt), voor **Marck Martens** te **Brussel**, 1540. 4to. 408

ɑɪ Oordinantien statuyten // eñ edict des doorluchtigē eñ onuerwonnē. K. M. Karolus de vijfste vā die na= // me altijt v'meerder des rijcx / gepubliceert ind' vermaerd' stadt van Bruessel / in // die presentie vā sijnd' hooger maiesteyt / eñ der ald' doorluchtichster Coningin= // ne gouuernāte eñ regēte deser sijnre ned'landē / eñ tē by fine der statē van allen // desen sijnre. M. nederlāde / den vierden dach vā October / int iaer. XV^c. eñ XL. // (*Wapen*) // ɑɪ Men vintse te coope / in die edel / eñ v'maerde princelijcke stadt vā Bruessel / // op de grote merct in hemelrijck / By mi Marck martens / eñ Tantwerpen op // de camer poort brugghe / inden schilt van Artoys. // ɑɪ Met gratie ende preuilegie der. K. M. //

14 bldn., Goth., 34 regels, met sign. (A 1—4), B—E ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* K(*krulletter*)Aerle by // der *etc.* *F.* 9 *verso:* By den Keyser // ɑɪ Onsen lieuen eñ getrou= // wē *enz.* *F.* 14 *recto, onderaan:* ɑɪ Gheprent in die v'maerde stadt vā Antwerpē op die ca= // merpoort brugge / indē schilt van Artoys / ten coste / eñ tot // behoef vā Marck martēs / ingesetē poorter / eñ boecver= // cooper / der stadt van // Bruessel. // *F.* 14 *verso* (*blank*).

K. B.

TAPPER, R., Methodus confessionis. Antv., M. Hillenius, 1540. 4to. 409

Methodvs // confessionis, sev potivs // christiani hominis institvtio com- // pendiaria in gratiam puerorum, ab excellentissimo // sacrae theologiae professore & Cancellario aca- // demiae Louaniensis, atqȝ haereticae praui- // tatis inquisitore M. Ryuardo ab // Enchusia apprime com- // mendata. // (*Drukkersmerk, v. H. nº.* 2) // Deum time, & mandata eius obserua, // hoc est, omnis homo. // Ecclesiast. vltimo. // Antverpiae, apvd Mi- // chaelem Hillenium, in Rapo. Anno // M. D. XL. //

26 bldn., Latijn, regels versch. (D 1 46), met sign. A 2—F 3; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* F. Clavdivs Viexmon- // tivs, Parisiensis, ordinis // Fontisebraldi. Lectori // Salutem. // *onderaan:* Parisijs, e nostro coenobio Filiarum dei, quarto idus // Martias: anno Christi nati sesquimille- // simo trigesimo octauo. // *F.* 23 *verso:* Christi in crvce // pendentis ad // christianum exhortatio // *F.* 26 *recto, regel* 19: Finis. // *F.* 26 *verso* (*blank*).

K. B.

CRONYCKE van Vlaenderen. Antw., S. Cock, 1539. 28 Febr. 4to. 410

Die cronijcke van // vlaenderen int // Corte vanden Iare ses hondert / eñ. XXI. tot den // iare ons heeren. M. CCCCC. eñ. XXXII. // (*Houtsneê, aan drie zijden versieringen*) //

24 bldn., Goth., 35 regels, met sign. A iij—F ij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart, de eerste twee regels in xylogr.*) *F.* 1 *verso:* ☞ In dit nauolgende tractaetken suldi vinden alle die Gra // uen eñ Forestieren vanden lande van Vlaendren *enz. F.* 24 *verso, regel* 23: ☞ Gheprint Thantwerpen / op die Lombaerde veste / teghẽ // die Gulden hant ouer / By mi Symon Cock / int iaer ons // heeren. M. CCCCC. XXXIX. den. xxviij. dach van // Februarius. //

K. B.

WONDEN ONS LIEFS HEREN, DIE HEYLIGE VIJF, Amst., Hugo Jansz. v. Woerden. (c. 1506). kl. 8vo. 411

Hier beghint een deuoet boexkē vā // die gebenedide heilige vijf wondē ōs // liefs heren ihū cristi tot welck een ye / // gelic sondich mēsche vermaent wort // welcker siel doerwont is mit veel son // den vā drie wonderlike schone vrou / // wen. *enz.*

24 bldn., Goth., 20 regels, met sign. (a 1–8) b—c; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*Houtsneê, daarboven de versregels:* O lieue heer ick bidde v doer v heyli // ghe vijfwonden Dat ghi mi wilt ver // gheuen al mijn sonden. // *F.* 1 *verso* (*Dezelfde houtsneê*). *F.* 2 *recto* (*titel*). *F.* 20 *recto, regel* 14: Hier beghint dat liedekijn. eñ gaet // op die wijse Heer god geef mi goet a // uentuer sprac daer een hoefs ionghe // linck. // Ic wil met groter droefheit gaen // spreect ihesus bruyt die edel siel // *F.* 24 *verso, regel* 17: Dit boexken is nyeuwelic geprent // tot Amstelredam in die caluerstraet. // By mi hugo iansoen van woerden //

K. B.
Zie Moes 18 en 19. Volgens zijn aangifte van de houtsneê op de verso van den titel zou dit n°. 19 moeten zijn, doch kleine varianten doen zich in de titelbeschrijving voor. Ook n°. 18 sluit niet. Is er nog een ander ex?

INFORMACIE, EEN CORTE, om te verdienen dye stacien der seven kerken. Amst., Doen Pietersz., (c. 1526). kl. 8vo. 412

ɑI Hier begint een cleyne corte informa- // cie om te verdienen dye stacien // ende oflaten der seuen kerc- // ken van romen. // (*Houtsneê, wapen van Clemens VII*).

8 bldn., Goth., 20 regels, zonder sign. en reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* I(*xyl.*)Tem mē sal kiesen // seuen altarē in dye // kercke *enz.* *F.* 8 *verso, regel* 13: Gheprent tot Amstelredam aen // die oude zijde In die kercstraet bij // die papen brugghe Bi mij Doen // pietersoen In enghelenburch. //

K. B.
Moes, nº. 48. Wordt door hem op 1526 gesteld. Zie Le Long, Beschrijv. van de Reformatie, p. 461—468.

SEVEN KERKEN van Rome. Amst., Doen Pieterzoon, (1526). kl. 8vo. 413

I Tē in dit boecxkē sijn begrepē die fi= // gurē vā die vij. kerkē vā romē daer // mē die staciē hout vādē aflaten der broed' // scap vāder preker oerdē vā harlē *enz.*

8 bldn., Goth., 21 regels, met sign. A; Zonder reklamen. Met houtsneden. kl. 8vo.

F. 1 *recto (als boven, op de eerste bldz. een houtsneê. F.* 2 *recto:* Tot sinte Iohans te latranen // *F.* 2 *verso* (*Houtsneê met een* B). *F.* 8 *verso, regel* 17: Gheprent tot Amstelredam aen die ou // de zijde in dye kerckstraet Bij mij // Doen pietersoon In englen= // burch. //

K. B.
Zie Moes n°. 49, Wordt ook door M. op 1526 gesteld. (zie n°. 412). Le Long, Beschrijv. d. reform. p. 461—468, die ook de prentjes liet afbeelden.

MANIEREN, alsmen over tafel zal hantieren. (Antw., H. Eckert van Homberch, c. 1515?). kl. 8vo. 414

D It boecxken hout in sulcke manieren // Alsmen ouer tafel sal hantieren // Noch ander gheestelijcke goede leeren // Daer elck mensche hem toe mach keeren // (*Houtsneê*) //

8 bldn., Goth., 20 regels, zonder sign. en reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*Dezelfde houtsneê*). *F.* 2 *recto:* D It sijn exempelen vā goede manieren // Die welc men ter tafelen sal hantieren // Het sy man oft wijf ionck oft out // Die veel beter sijn dan siluer of gout. // *enz.* *F.* 8 *verso, onderaan:* Mer si helpē wel drinckē een groot ghelach. //

K. B.

HEY, LUCAS VAN DER, De spinrocken ghegeuen voer een nyeuwe jaer. Z. pl. (1514). kl. 8vo. 415

ɑI Hler beghint dē // spinrockē ghegeuē voer een nyeuwe // iaer dē religiosen ioncfrouwē vā ma // riēdael binē diest mittē naycorf gege // uen by broed' lucas vand' hey minoer // (*Houtsneê, aan twee zijden een rand*) //

48 (?) bldn., Goth., 20 regels, met sign. A—F; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ɑI Magdalena // H Ier beghint een deuoet ser- // moen gegeuē voer eē nyewe // iaer dē religiosen iōcfrouwē vā ma // rien dael binnē die stede vā diest int // iaer ōs herē M. CCCCC. eñ xiiij. op // nyewe iaers dach *enz.* .... *regel* 12 .... gemaect vā broeder // lucas vand' hey die mīste der minre // broederē bīnē die stat vā diest. eñ ald' // eerst ghepreect int voergenoemde // cōuent mariēdael bīnē diest int iaer // eñ dē dach die voer genoēt sij tot erē // gods eñ te profijt vā allē mēscē / am̄. // ɑI Die theem Postq̄ȝ impleti sunt // dies octo. xc. Luce secundo. // *F.* 2 *recto:* Die Prologhe // L Vcas die heilighe *enz.* *F.* 47 *verso, onderaan:* weder omme. //

K. B. (Defect).

(GASSAR, A.). Cronycke van 't beghinsel tot 1533. Antw., voor Wouter van Lin, 1533. kl. 8vo. 416

ɑI Een Cro= // nijcke / waer in als in eē Ta // fel / seer cortelic begrepē wort / alle tge // ne dat bescreuen / eñ gheschiet is vant // beghinsel des werelts / tot desen // Iare tegenwoordich van // XXXIII. // ɑI Hier toe / soe hebben wij // noch aengehangē / dat getal van allen // Keysers / eñ van allen Pausen / totten // Keyser Karolum die vijfste / ende den // Paus Clemens die seuenste // nv teghenwoordich. // ☙ ❧ // ɑI Gheprent Tantwerpē voor Wou= // ter van Lin wonēde op die Lombaerde // veste naest den Guldenhant. // ɑI Men vintse oec te coope int Guldē // Missael in die Cāmerstrate By Adri // aen van Berghen. // Anno. 1533. //

78 bldn., Goth., 30 regels, met sign. A ij.—K iij.; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in vier randen*). *F.* 1 *verso* (*dwars gedrukt*): Tbeginsel der werelt. *enz. F.* 2 *recto, bovenaan links in de marge:* Dye iaren // des werelts // (*rechts*): Dye iaren // voor cristū. // ɑI Eē profijtelic boexkē / waer // in cortelick verhaelt wort / al tgheene dat // gheschiet is van tbeghinsel des werelts / // totten Iare teghenwoordich // van. xxxiii. // *F.* 70 *verso, regel* 12: ɑI Dat getal van allen Coningē eñ Key // sers van Romen / Totten keyser // Carolum die vijfste nv tegen= // woordich. // *F.* 71 *recto:* ɑI Dat ghetal der Keysers. // *F.* 78 *verso* (*blank*).

K. B.

D(*xyl.*)It is vander vruchten // des lidens eñ der passiē // ons liefs heeren Ihesu // Christi Daer vele deuocie en= // de salicheit der menschen in gheleghē is // (*Houtsneē*) //

186 bldn., Goth., 21 regels, met sign. (A 1—8), B 1—R 1; Zonder reklamen. Met kleine houtsneden. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ❡ Hier in desen boec salmen vinden een // seer merckelijcke deuote oefeninge *etc.* *F.* 135 *verso, regel* 10: ❡ Gheprint tantwerpē binnen die cam // mer poorte int huys van delft Bi mi Hē // rick Eckert van Homborch. // *F.* 136 (?).

K. B. (Laatste blad ontbreekt).

BERNARDUS, Onser lieve vrouwen souter. Amst., Doen Pietersoen, (c. 1520). kl. 8vo. 418

ɑI Dit is eē deuote // boecxken gheheten onser liouer vrou= // wen souter. .·. ·.· .·. // (*Houtsnee*) //

68 bldn., Goth., 20 regels, met sign. (A 1—8) B—I; (*bij vergissing nog eens* H *gemerkt*); Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*dezelfde houtsnee*). *F.* 2 *recto:* ɑI Hyer begint onser lyeuer vrouwen // souter der saliger maget marien.... *regel* 8 .... Ende dese souter heeft ghemaect // die welluydende snaer der godlijcker // minnende honichuloeyende leeraer // sinte barnardus. *F.* 64 *recto, regel* 12: Hier eyndet onser lieuer vrouwē sou // ter. Eñ met grooter naersticheyt ende // andachte ghecorrigheert: // *F.* 64 *verso:* ɑI Hier beghint die rosen crans onser // lieuer vrouwen. *F.* 68 *recto, regel* 13: ɑI Gheprent Tamstelredam aen die // oude zijde in die kercstraet Bij // my Doen pietersoen in Eng // lenburch. &cetera. .·. // *F.* 68 *verso* (*dezelfde houtsnee als op den titel*) //

K. B. Moes nº. 30.

Fascicul' myrre // Dat is een sonderlinge eñ deuote materie vā die // bitter passie eñ liden ons liefs heeren Iesu Cristi / // geheetē (Dat busselkij oft bondelkijn vā myrre) // vol deuoter contemplacien / (*sic*) eñ elck artikel met eē // deuoot ghebet besluytende (.⁝.) (+) (.⁝.) // ɑI Oeek vindij hier int eerste eenē Calengier / oft // Almanack / duerende tot. xli. iaren. Eñ ghi vindt // daer in die nieuwe eñ volle manen met harē quar // tieren / elck op sijn vren eñ stippē. ɑI Item die da // gen langhen eñ corten. ɑI Item die Eclipsis der // manē / die inder nacht gheschiet met een volle ma // ne. ɑI Item die Eclipsis der sonnē bi daghe met // een nieuwe mane. Eñ alle die heylige dagen // ɑI Gheprent Thantwerpen op die lombaer // de veste By mi Symon cock. (*Twee kleine houtsneden*) //

260 bldn., Goth., 26 regels, met sign. (A 1—8), B(1—4), A ij—Z ij en Aa i—Hh ij; Zonder reklamen. Met houtsneden. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1 *verso:* ɑI Almanack van. xvi. iaren (1526—1541). *F.* 13 *recto:* Fascicul' myrre // ɑI Hier beghint... *onderaan:* ɑI Gheprēt Tantwerpē *enz.* *F.* 13 *verso* (*Houtsneē*), *daaronder:* ɑI Die bloedige brudegom Iesus. // O vrouken *enz.* *F.* 14 *recto:* ɑI Dit is de Prologhe vā dese nauolgende ma // terie / *enz.* *F.* 20 *verso:* Hier beghint dat eerste deel vā desen boec // als *enz.* *F.* 260 *verso, regel* 24: ɑI Hier eyndt eē boec vol deuociē geheetē // Fascicul? myrre. Mē vintse te coope bi // Roelant bollaert int huys vā delft //

K. B.

AUGUSTIJNS, SINTE, Hantboecxken. Antw., Jan van Gelen, z. j. (c. 1525). kl. 8vo. **420**

Sinte Augustijns // Hantboecxkē seer deuoot / Leerēde hoe elck // kerstē mēsche altijt op Gode denckē sal. hoe // dat hy sijn sondē achter latē sal. Eñ hoe dat // hy inder liefden Gods blijuen mach. // ***(Houtsneê, aan drie zijden een rand)*** **//**

48 bldn., Goth., 20 regels, met sign. (A 1—8), B—F; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* **ɑI Sinte Augustijns Hantboecxken / // dat hi altijt sonderlinghe bi hem // droech.** *enz.* *F.* 3 *recto:* **ɑI Vanden wonderlijcken wesen // Gods. //** *F.* 48 *recto, regel* 12: **ɑI Gheprent Thantwerpen By my // Ian van Ghelen / In dye Baghijnen // strate. Ende men vintse te coope tot // Amstelredamme / By Bartholo// meus Iacobsoon / Inden // Gulden Bybel. // ✠ //** *F.* 48 *verso* (*blank*).

K. B.

Bibl. Gent. *Aan het eind:* ɑI Gheprent Thantwerpen By my // Ian van Ghelen / In dye Ba// ghijnen strate. // ✠ //

Dit is een deuoote // meditacie op die passie ōs liefs herē eñ vā // plaetse te plaetse die mate geset daer onse // lieue here voor ōs geledē heeft met de figu // rē eñ met scone oraciē daer op dienēde. Eñ // so dicke alsmēt deuotelic leest v'diētmē alle // die aflatē so volcomelic als oftmē alle dye // heylige plaetsen v'socht. Eñ eē deuoot prie // ster die lāgē tijt te Ierusalē heeft gewoōt // die heeft dit ghemetē eñ bescreuē // (*Houtsneê, aan drie zijden een rand*) //

32 bldn., Goth., 21 regels, met sign. A ij—E ij; Zonder reklamen. Met houtsneden. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*Houtsneê*). *F.* 2 *recto:* ¶ Item dit deuoot boecxken heeft een // weerdich priester genaemt heer Beth // leem bescreuen *enz.* *F.* 32 *verso:* ¶ Gheprint tot Antwerpen // Inden gulden Eenhoren // By mi Willem Vor // sterman. // ✕ // (*Drukkersmerk, v. H., n°. 4, aan de vier zijden een rand*) //

K. B.

AMBROSIUS, S., Passio Agnetis virginis. Dav., A. Pafraet, 1515. Febr. 4to. 422*

Passio diue Agnetis virgi // nis a sancto Ambrosio conscripta // ¶ Althelmi presbyteri de eadem Carmē // ¶ Oratio Damasceni ad Christū // optimum maximum matu // tina meridiana et // vespertina. // (*Houtsneê*) //

8 bldn., Goth., 31 regels, met sign. Aij—Biij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ¶ Passio beate Hagnes virginis edita // a beato Ambrosio episcopo // *F.* 8 *recto, onderaan:* ¶ Excusum Dauentrie opera Alberti Pafraet Anno // a virgineo partu. M. D. xv. mēse Februarij. // *F.* 8 *verso* (*blank*).

Cat. Doedes nº. 33.

(BETHLEM, Meditatie op die passie ons heeren). Delft, C. Hendrikszoon Lettersnijder, 1520. kl. 8vo. **423**

ITem een deuoet priester gheheet' // Heer Bethleem heeft die heilighe // plaetsē vā ihrl'm gemetē. eñ die mate is // hier ī dit boecxke bescreuē Eñ tot elcke // plaetse is gestelt eē figure mȝ eē schoen // oracie diemē tot gedēckenisse d'passiē ōs // herē lesen sal. welcke oraciē in die ander // boecxkēs nȝ en staē eñ dit contēplerende // machmē alle die aflatē verdienē oftmē // seluer te iherusalē tegēwoerdich waer // (*Gefigureerde* O *waarin J. met de martelwerktuigen*) //

28 bldn., Goth., 21 regels, met sign. (A 1—8), B—D; Zonder reklamen. Met houtsneden. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*als boven*). *F.* 1 *verso:* ☙ Item dit deuoet boecxkē heeft eē eer // waerdich priester genaemt heer Beth // leem bescreuen die in dat heylighe lant // van beloeften binnē dye stadt vā Ihrl'm // menighen tijt gewoent heeft Ende hij // heeft alle die heylighe plaetsen nauwe // gemetē *enz.* *F.* 3 *recto* (*Houtsneē*) // ALs ghi totten berch vā Caluarien // gaē wilt so suldi deuotelijc in v her // te ouerdēckē *enz.* *F.* 4 *recto* (*Houtsneē*) ITē tē eer // stē vā diē // huise *enz.* *F.* 28 *verso* (*Houtsneē*) // ☙ Gheprent tot Delff in Hollant bij die // vismart Bi mi Cornelis henric.ȝ. // Lettersnijder. Int iaer ons he // ren. M. CCCCC. // eñ. XX. (*WN. n°.* 192). //

Bibl. Haarlem.

Die // vier // vterste //

92 bldn., Goth., 20 regels, met sign. a—m; Zonder reklamen. Met houtsneden. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in xylogr.*) *F.* 1 *verso* (*Houtsneê*: *de dood*). *F.* 2 *recto:* Prologus // Memoraire nouissima tua et ineter // num non peccabis // D(*xyl.*)It bescrijft ōs die wi // se man *enz.* *F.* 21 *recto* (*Houtsneê*, *WN. n°.* 184) // Van dat Oordel // *F.* 91 *verso, onderaan:* gebruiket die redē: mer versmaet sij. // *F.* 92 (?).

M. N. (defect). Cat. Heeswijk, Jan. 1908.

Fratris Baptiste Man= // tuani Carmelitę Theologi de morte Colle vi // ri prestantissimi et amicorum optimi ad Ioā= // nem Baptistam Refrigerium Bononiensem //

14 bldn., Goth., 30 regels, met sign. A ij—C iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ¶ Fratris Baptiste Mantuani // Carmelitę // Theologi de morte Colle *etc.* *F.* 13 *verso, regel* 14: ¶ Finis huius opusculi // ¶ Ad lectorem Distichon // Quale *etc.* *F.* 14 (?).

Catal. Heeswijk. Jan. 1908. n°. 40 (laatste blad ontbreekt).

ORDINANTIEN enz., tegen de Lutheraensche secte. Antw., W. Vorsterman en M. van Hoochstraten, 1531. 15 Nov. 4to. 426

Ordinancien eñ Statuten // die de Keyserlijcke Maiesteyt in zijnder ieghe- // woordicheyt op den. .vij. dach Octobris Int iaer // M. CCCCC. xxxi. heeft doen lesen eñ verclaren den Sta- // ten van sinen landen van herwerts ouer / eñ de welcke al- // daer wtgeroepen en gepubliceert zijn geweest op den. xv // dach Nouembris daer aen volgende / soo om te extirperē // eñ te verdriuē de Lutheraensche eñ andere gereprobeer- // de secten / eñ te versiene op de ongeregeltheyt vander mū // ten / als om ordine te stellen op de policie vandenvoorsey // den landen / tot der ghemeyn weluaert ende commodi- // teyt van dien. // (*Houtsneē*) //

16 bldn., Goth., 34 regels, met sign. A.ij.—D ij.; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Cum Gratia et Priuilegio // Imperiali. // *F.* 2 *recto:* Byden Keyser // ..... *laatste woord:* blas- // *F.* 15 *verso, regel* 9: ¶ Gheprint Tantwerpen By mi Willem Vorster- // man ende Mychiel van Hoochstraten / Int // iaer ons heeren duysent vijfhondert // ende. xxxi. opten vijfthiensten // dach van Nouember. // *F.* 16 (*blank*).

Cat. Heeswijk. 1908. n° 129. Andere druk dan de nrs. 100 en 371.

BRANTEGHEM, L. DE, La vie de nostre Seigneur. Anvers, A. Kempe et M. Crome, 1539. kl. 8vo. **427**

☙ Lavie de nostre // Seigneur Iesu Christ // par figures / selon le // Texte des quattre // Euangelistes / auec // toutes les Euangilis // Epistres & Prophe= // ties de toute lannee / // chantee en loffice de // la Messe / auec aucu= // nes Oraisons. //

248 bldn. (8 ongen., 152 gepag. Pa.ii.—cc xciii. en 88 ongen.), Goth., 34 regels, met sign. +.iii.—+iiii, A—Z.iiii. en a.—g.iiii.; Zonder reklamen. Met 182 houtsneden. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, omgeven door houtsneê, bovenaan:* Litera occidit spūs avt vivicat. 2. cor. .3. *onderaan gedrukt:* ☞ Par Grace & Priuilege de // la Maieste Imperiale. // *F.* 1 *verso:* ¶ Copie du // Priuilege. // .... *F.* 2 *recto, regel* 20: Donne en nostre ville de Bruxelles le septiesme de // Decembre Lan de grace M. D. xxxvii. *etc. F.* 2 *verso:* F. Guiliaume // de Branteghem / de Aloet / Chartroys / // a son treschier & bien ayme Cousin // Adrian de Heetuel / Receueur de // Zelandre / *etc. F.* 8 *recto, regel* 22: ¶ Escript dempres Gand / aux Char= // treus / le. xxv. de Decembre. // Lan. M. D. xxxvii. // *F.* 8 *verso* (6 *houtsneden onder elkaar*). *F.* 9 *recto:* Leternelle incar // nation de Christ, *etc. F.* 161 *recto:* Table pour les // Epistres & Euāgiles / qui sont leutes & chantees en // Leglise *etc. F.* 248 *recto, onderaan:* ☞ En Anuers par Adrien Kempe // & Matthieu Crome. // M. D. xxxix. // *F.* 248 *verso* (*blank*).

M. N.
In het privilegie heet hij Adrian Kempe de Bouchout.

(TESTAMENT, NIEUWE). Antw., J. van Liesveldt, (1522). kl. 8vo. 428*

ɑI Hier beghint die Euange= // lie van sinte Mar= // cus. // (*Houtsneê, aan drie zijden omgeven door randen*) //

32 bldn., Goth., 26 regels, met sign. (A 1—8), B—D; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Marcus. // ɑI Hier beghint sinte Marcus Euangelie. // *F.* 31 *verso, onderaan:* ɑI Gheprint Tantwerpen. Op die Camer // poort Brugghe. By my Jacop van // Liesueldt. // *F.* 32 (?)

ɑI Hier beghint die Euan // gelie van sinte // Lucas. // (*Houtsneê, aan vier zijden een rand*).

52 bldn., Goth., 26 regels, met sign. (A 1—8), B—G; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Lucas // ɑI Hier beghint sinte Lucas Euangelie. // *F.* 52 *verso, regel* 12: ɑI Gheprint Thantwerpen. Op die Camerpoort // Brugghe by my Jacop van Liesueldt.

ɑI Hier beghint die Euangelie van // sinte Iohannes // Euangelist. // (*Houtsneê, aan vier zijden een rand*).

40 bldn., Goth., 26 regels, met sign. (A 1—8), B—E; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Iohannes // Hier beghiut (*sic*) sinte Iohannes eūgelie // *F.* 40 *recto, regel* 12: ɑI Gheprint Tantwerpen Op die Ca= // merpoort Brugghe By my // Iacop van Liesueldt. // (∴) (∴) // (∴) //) // (*versierde lijst in houtsneê*) // *F.* 40 *verso* (*blank*).

Kat. Doedes. n°. 168.

SEVEN KERKEN van Rome. Utrecht, Jan Berntsz., z. j. (c. 1526). kl. 8vo. 429

ITem in dit boexken sijn begrepen // die figuren vandē seuē kercken vā // Romen daermē die stacien hout vandē // aflaten der broederschap vāder preekèr // oorden van harlē *enz.*

8 bldn., Goth., 21 regels, met sign. A; Zonder reklamen. Met houtsneden. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*eerste bladzijde*). *F.* 1 *verso* (*houtsnee*). *F.* 2 *recto*: Tot sinte Ians te lateranen. // *F.* 8 *verso, regel* 20: ¶I Gheprent tot Vtrecht bi mi // Ian berntsen //

K. B.

SEVEN KERKEN van Rome. 's Gravenhage, Hugo Janszoon, z. j. (c. 1526). kl. 8vo. 430

I(*xyl.*)Tem in dit boecxkē sij begre / // pē die figurē vādē. vij. kerckē // vā Romē daermē die stacien // hout vādē aflaten d' broed'scap vand' pre // keroorden vā Haerlem *enz.*

8 bldn., Goth., 21 regels, met sign. A; Zonder reklamen. Met houtsneden. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*als boven*). *F.* 1 *verso* (*Houtsneê met* A). *F.* 2 *recto:* Tot sinte Iohans te latranen // *F.* 8 *verso:* Leest dit op v penitencie. // .... *onderaan:* Inden Haghe bi mi Hugo Ian . ȝ . //

Bibl. Haarlem.
Moes, blz. 28.
du Puy de Montbrun, Recherches, n°. 83.

LEGATIO David Aethiopiae regis ad Clementem Papam VII. Antv., G. Vorsterman, 1533. kl. 8vo. 1174

Legatio Dauid Ae // thiopiae Regis, ad Sanctissi- // mum D. N. Clementem // Papam VII. // vnà // cum obedientia, // eidem sanctis. // D. N. prae- // stita. // Eiusdem Dauid Aethiopiae Regis Le // gatio, ad Emanuelem Portu- // galliae Regem // Item alia legatio eiusdem Dauid Ae- // thiopiae Regis, ad Ioannem Por- // tugalliae Regem. // De regno Aethiopiae, ac populo, déqȝ // moribus eiusdem populi, nonnulla. // Antuerpiae apud Guilelmum // Vorstermannum. // Anno. 1533. //

20 bldn., Cursief, 30 regels, met sign. A 2—C 2; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* De legatione potentissimi Imperato- // ris Aethiopiae ad clementem. VII. // *F.* 20 *verso, onderaan:* Amen. //

Univ. Bibl. Utrecht.

LATOMUS, J., De fide et operibus etc. Antv., M. Hillenius Hoochstratanus, 1530. Nov. kl. 8vo. **1175**

☙ · Iacobi // Latomi theologiae // Professoris Libellus de Fide & // Operibvs, & de Votis // atq; Institutis Mona- // sticis. // ♣ // Antverpiae apvd // Michaëlem Hillenium. // An. M. D. XXX. //

72 bldn., Cursief, 27 regels, met sign. A 2—I 5; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, omgeven door randen, onderaan het drukkersmerk, v. H. n°* 3). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Iacobvs Latomvs // lectori. // O(*xyl.*)Mnium *etc. F.* 3 *verso, onderaan:* Louanij. 6. Iunij, anno. 1530. // *F.* 4 *recto:* De fide et operibvs. // P(*xyl.*)Rimum igitur *etc. F.* 35 *recto:* ☙ Quod // professio castitatis, // Paupertatis, & Obedientiae, ex quibus // resultat substantia Monachatus, *etc. F.* 70 *verso, onderaan:* Antuerpiae apud Michaëlem Hillenium // An. M. D. XXX. // Mens. Nouemb. // *F.* 71 (*blank*). *F.* 72 *recto* (*blank*). *F.* 72 *verso* (*Drukkersmerk, v. H. n°* 2).

Bibl. Gent.
Bibl. Belg. L 614.

MAHUSIUS, J., Epitome annotationum in Nov. Test. ex 5a ed. Des. Erasmi. Antv., J. Steelsius, 1538. kl. 8vo. 1176

Epitome // annotationvm in // novvm testamentvm ex quin= // ta & vltima Des. Erasmi Roterodami aedi= // tione, per Fratrem Ioannem Mahusium Al // denardensem, Antuerpiae diuinae paginae // apud Minores Prelectorem, omnibus non // modo sacrarum literarum literarum tyronibus, // verum & iis, qui rem magis q̆ // verba quaerunt, haud parū // profutura. // Cum Indice. // Ioan. v. // Sautamini scripturas, in quibus veritas & vita. // Antverpiae. // In Scuto Burgundiae, Per Ioannem // Steelsium, Anno à Christo nato, // M: D. XXXVIII. // Cum Gratia & Priuilegio. //

268 bldn. (4 ongen. en gen.: 1—264), Latijn en Grieksch, met sign. * 2—* 8, A—Z 5 en Aa—Kk 5; Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Cvm ingeniosissimo tvm // Integerrimo viro, ac sacrae paginae Licen // tiato dignissimo, Magistro Andreae // Rytio *etc.* *F.* 4 *verso, onderaan:* Antuerpiae Idibus Aug. Anno // à Christo nato. M.D.XXXVIII. // *F.* 5 *recto:* Epitome // annotationvm *etc.* *F.* 268 *recto, onderaan:* ¶ Sequuntur Annotationes in omnes D. // Pauli epistolas. // *F.* 268 *verso* (*blank*).

Univ. Bibl. Utrecht. (slot ontbreekt.)

COCHLEUS, I., XXI Articuli Anabaptistarum Monast. confutati. Antv., J. Steelsius, exc. J. Grapheus, 1535. kl. 8vo. 1177

☞ ◂ XXI ▸ Ar= // ticvli Anabapti= // starum Monasteriensium, per Docto= // rem Ioannem Cochleum confu= // tati, adiuncta ostensione origi= // nis, ex qua defluxerunt. // Appendix elegans, ex // Epistola Petri Plateani, Marpurgi in // Hassia data, quae de Anabaptistis // et de ciuitate Monasteriensi // multa commemorat. // Antverpiae, in // aedibus Ioannis Steelsij. // 1535. //

24 bldn., Latijn en Cursief, 28 en 30 regels, met sign. A 2—D 5; Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Reveren= // dissimo in Christo pa= // tri ac Domino, Domino Ioanni Danti= // sco, Episcopo Culmensi &c. *F.* 2 *verso, onderaan:* Ex Dresda. 5. Cal. Maij. 1534. // *F.* 3 *recto:* Anabaptistarvm // Articulus primus. // *F.* 24 *verso, regel* 18: Excudebat Ioan. Grapheus. Antuerpiae // Anno à Christo nato M.D.XXXV. //

Bibl. Gent.

LIGNEUS, P., Parabola. Antv., J. Steelsius, typ. J. Graphei, 1538. kl. 8vo. **1178**

Petri Lig= // nei Gravelingani // lepidissima parabola, populóq; christia= // no non modo lectu iucundissima, sed // & vtilissima, in qua docet quid // quiuis verè Christianus de // Christo sentire // debeat. // Ante hàc nusquàm excusa. // Qui cum sapientibus graditur, // sapiens erit. // Prouer. 13. // Antverpiae, // Apud Ioannem Steelsium in scuto Bur= // gundiae Anno à Christo nato // M.D.XXXVIII. //

40 bldn., Cursief, 26 regels, met sign. A 2—E 5; Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Petrvs Lignevs Gravelin= // ganus eximio uiro sacrarumq; literarum // peritissimo M. Laurentio Cru= // cis pastori Dunckercano. // S. D. P. // *F.* 40 *verso, regel* 11: Antuerpiae, Typis Ioan. Graphei, Anno à // Christo nato M.D.XXXVIII. //

Univ. Bibl. Utr.

LATOMUS, J., De quaestionum generibus. Antv., M. Hillenius, 1525. kl. 8vo. 1179

Iaco= // bi Latomi theo= // logiae profes= // soris de quaestionum // generibus quibus Eccle // sia certat intus & foris. // Anno. M.D.XXV. //

24 bldn., Cursief, 26 regels, met sign. a 2—c 5; Zonder reklamen. kl. 8vo.

***F.* 1 *recto* (*titel, in rand, WN. n°* 132). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Ante tractatvm de eccle= // sia aliquid praemittendum est de generibus // quaestionum *etc. F.* 22 *verso, onderaan:* Finis. // *F.* 23 *en* 24 (*blank*).**

Bibl. Gent.
Is het tweede stuk op den titel van n° 1208 vermeld.

ECKIUS, J., Ad Poloniae regem Sigismundum de sacrificio missae. Antv., M. Hillenius, 1526. Oct. kl. 8vo. **1180**

Ad in // victiss. Polo- // niae regem Sigismun- // dum, de sacrificio // Missae Contra // Lutheranos, // libri duo. // Iohanne Eckio authore. // Anno MDXXVI. //

116 bldn. (7 ongen. en gen.: 2 en 2—107), Cursief, met sign. A 2—P 3; Zonder reklamen. kl. 8vo.

***F.* 1 *recto* (*titel, in rand, WN. n°* 165). *F.* 1 *verso:* Serenissimo ac invictissi- // mo principi & domino D. Sigismundo Poloniae regi, // magno *etc.* *F.* 6 *verso, onderaan:* Ingolstadij Id. 6. Febr. Anno gratiae M D XXVI. // *F.* 7 *recto:* Ad Iodocvm Lvdovicvm // Decium Regium secretarium authoris // Epistola. // *F.* 7 *verso:* De sacri- // ficio missae. // *F.* 116 *verso:* Eckius de Sacri // ficio Misse // Anno M. D. XXVI. // Mense Octobri. //**

Bibl. Gent.

ECKIUS, J., Enchiridion locorum communium adversus Lutheranos. Antv., M. Hillenius, 1527. Mei. kl. 8vo. **1181**

☞ Enchi // ridion locorvm // communium aduersus Lutheranos, // Ioanne Eckio autore. // Ephe. 6. // In omnibus sumentes scutum fidei, in quo // possitis omnia tela nequissimi // ignea extinguere. // Ab autore iam quarto recognitū & tri= // bus locis auctum, & a pluribus // mendis Calcographi // emunctum. // Michael Hillenius excudehat. (*sic*) Anno // M. D. XXVII. Mense Maijo. //

64 bldn., Latijn, 34 regels, met sign. A 2—H 5; Met reklamen. kl. 8vo.

***F.* 1 *recto* (*titel, omgeven door vier randen, WN. n° 164*). *F.* 1 *verso:* Tabella locorvm // communium. // *F.* 2 *recto, regel* 8: Invictissimo principi // & dño D. Henrico 8. Franciae & An= // gliae regi, Hybernię domino, *etc.* *F.* 2 *verso, onderaan*: Ingolstadij // Baioariae (*sic*) Kalen. Februarij. M.D.XXV. // *F.* 3 *recto:* De ecclesia et eivs // avtoritate I. // *F.* 63 *recto, onderaan:* Excvsvm Antverpiae // per Michaelem Hillenium. Anno // M. D. XXVII. Men. // Mayo. // *F.* 63 *verso* (*blank*). *F.* 64 (*blank*).**

Bibl. Gent.

GEBEDEBOEC, DAT GULDEN, Antw., H. Peetersen van Middelburch, 1540. kl. 8vo. 1182

Dat gul // den gebede boec wt // den ouden eñ nieuwen Testa // ment v'gadert / so dye heylighe // Vaders eñ heylige vrouwen // God pleghen te bidden. // ¶ Item vanden. x. gheboden / // vā dat Gheloue / vandē Pater // noster schooone (*sic*) leeringen. // ¶ Item den Psalm Miserere // eñ In te domine speraui / wt- // gheleyt door Hieronimus // Ferrariensis. // ¶ Noch een godlijcke troo // stinghe aen die crancke. &c. //

192 bldn. (16 ongen., gen.: Fo. i—Fo. c.lxxiiij en 2 ongen.), 29 regels, met sign. (a 1—8), b en A—yij; Zonder reklamen. Met houtsneden. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart, in rand*). *F.* 1 *verso:* ¶ Het iaer heeft. xij. maenden. lij. weken eñ // eenen dach. *enz.* *F.* 11 *verso:* ¶ Een onderwijs hoe- // men bidden sal. // *F.* 18 *verso, regel* 5: ¶ Hier beghinnē dye ge- // bedē *enz.* *F.* 192 *recto, onderaan:* ¶ Gheprent Thantwerpen binnen die Ca // mer poorte inden Mol / by my Henrick // Peetersen van Middelburch / Int // Iaer ons Heeren. M. ccccc. // ende XL. // *F.* 186 *verso* (*blank*).

Univ. Bibl. Utrecht (defect).

BOËMUS, J., Omnium gentiūm mores. Antv., J. Steelsius, typis J. Graphei, 1538. kl. 8vo. **1183**

Omnivm // gentivm mores, // Leges & Ritus ex multis clarissimis rerū // scriptoribus, à Ioanne Boëmo Au= // bano Teutonico nuper colle= // cti, & nouissimè re= // cogniti. // Tribus libris absolutum opus, Aphri= // cam, Asiam, & Europam de= // scribentibus. // Accessit libel= // lus de Regionibus Septentrionalibus, earum= // que Gentium ritibus, veterum Scriptoꝝ // saeculo ferè incognitis, ex Iacôbo // Zieglero Geographo // diligentiss. // Antverpiae, // Apud Ioannem Steelsium, In Scuto // Burgundiae, Anno à Christo // nato, M.D.XXXVIII. //

152 bldn. (1 ongen., gen.: 2—149 en 3 ongen.), Latijn, 35 regels, met sign. A 2—T 5; Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Hendecasyllabon // ad lectorem. // *F.* 2 *recto:* Sigismvn= // do Grymavgvstano // optimarum artium & Medicinae // eximio Doctori, *etc.* *F.* 3 *verso:* De origi= // ne hominis *etc.* *F.* 149 *verso:* Andreas Paleosophy= // ra Gvndelfingivs // Lectori. s. // *F.* 152 *recto, onderaan:* Typis Ioan. Graphei. // Anno. 1538. // *F.* 152 *verso* (*Drukkersmerk, v. H. n°.* 2).

Univ. Bibl. Utrecht.

CATO, Disticha, etc. Ed. Erasmus. Antv., M. Hillenius, 1533. kl. 8vo. 1184

◄§ Catonis // disticha moralia // cvm scholiis avctis // Erasmi Roterodami. // Apophthegmata Graeciae sa // pientum, interprete Erasmo. // Eadem per Avsonivm cvm // Scholijs Erasmi. // Mimi Pvbliani, cvm eivsdem // Scholijs auctis, recogniti. // Institvtvm hominis christia // ni carmine per eundem Erasmum Rot. // Isocratis Paraenesis ad De // monium, denuo cum Graecis collata // per Eras. // Antverpiae apvd Michaelem // Hillenium in Rapo. An. M.D.XXXIII. //

56 bldn., Latijn en Cursief, regels verschillend (D i, 25), met sign. A 2—G 4; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ◄§ Erasmvs // Roterodamvs M. Ioanni Ne· // uio Hondischotano, *etc.* *F.* 2 *verso, onderaan:* Louanij, // anno M. D. XXIIII. Calend. Augusti. // *F.* 3 *recto:* ◄§ Libellvs // elegantissimvs *etc.* *F.* 56 *recto, onderaan:* Antverpiae // Apud Michaelem Hilleniū in Rapo. // Anno. M. D. XXXIII. // *F.* 56 *verso* (*Drukkersmerk, v. H. n°.* 4).

Bibl. Gent.

(TESTAMENT, NIEUWE). Die Evangelien ons heren J. C. Amst., Doen Pieterszoen, (1522). kl. 8vo. **1185**

H Ier beghinnē die Euāgeliē // ons herē Ihū xpi Dats dye // goede boetschappe. vand' v'giffenisse der sonden. eñ // vander eewiger salicheit. Inder duytscer sprake. ge // trāslateert. Die welcke sinte Mathe? die Apostel // eñ Euangelist Ihesu Christi bescreuen heeft. Met // een corte glosacie. om die te badt te v'staen Op dat= // mē weten mach dat elc kerstēmensce schuldich is. // die Euā= // geliē Cri= // sti te lesen // eñ dye in // sijn herte // te dragen // bouē alle // andere le= // ringhen // schrifturē // Eñ daer // in vrijlijc // lieflijc eñ // ghetrou= // lijc te leue // ne ende te // steruene. // (*krulornament*) // (*in den linkerhoek van den titel een houtsneê*).

104 bldn., Goth., 28 regels, met sign. (A 1—8) B—O; Zonder reklamen. Met houtsneden. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1 *verso:* ɑI Prologhe van sinte Iheronimus // Op dye viere Euangelien // *F.* 6 *verso:* ɑI Dat eerste capittel Mathei houdt in hē die ge= // neracie ōs heren Ihū cristi. *etc.* *F.* 7 *recto:* ɑI Dat Euangeliū vā sinte Mathe? den Apostel. // *F.* 99 *verso, regel* 16: ɑI Hier eyndet die Euangelie Ihesu cristi. Dye // welcke sinte Matheus die apostele eñ Euangelist // Ihesu Christi bescreuen heeft. ɑI Eñ is volbrocht // eñ gheprent Tamstelredam Bi mi Doē pietersoē // in Engelenburch. // *F.* 100 (?) *F.* 101 *recto:* H Ier nae volget die Conclu= // sie des Translatoers ofte // Ouerstelders. // *F.* 101 *verso (Houtsnee).* *F.* 103 *verso, regel* 7: Amen. // *F.* 104 (?).

Univ. Bibl. Utrecht.

BRUYT, VAN DYE, Christi een devote comtemplacie. Leiden, Peter Janszoon, z. j. kl. 8vo. **1186**

ɑI Van dye, // Bruyt Christi eē de // uote contemplacie / // en is seer leerlick ende profite- // lick voor allen goeden // Christen menschen. // ɑI Die bruyt seyt vā // Christo. // Ick hoor mijnen lief toe / ende hy // hout hem oock tot my. // Canticorū. vij. // In God Ist Al. //

12 bldn., Goth., 28 regels, met sign. (A 1—8), B; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, omgeven door randen*). *F.* 1 *verso:* ɑI Van die Bruyt Christi // D(*xyl.*)Ie vader ghebene // dijt / aēmerckende *enz.* *F.* 12 *verso, regel* 10: ɑI Gheprent tot Leyden Bi mi Peter // Ianszoon woonende op // sinte Pancraes // kerchof. // ∴ ✠ ∴ // In God Ist Al. //

Bibl. Gent.

BERNAERT, Boecxken van verduldich lijden.
Antw., M. Hillen van Hoochstraten, z. j. (c. 1520).
kl. 8vo. **1187**

Dit is een boecx // ken van verduldich lijdē / dwelck // sinte Bernaert bescrijft Eñ het // leert hoe haer alle kerstē mē= // scen in haer lijden dragen // sullen. Eñ wat profijt // in dat lijden ghele= // ghen es. // (*Houtsnee*) //

40 bldn., Goth., 22 regels, met sign. (A 1—8), B—F; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1 *verso:* Hier beghint een profijtelic boeck // eñ is inhoudēde hoe hem *enz.* *F.* 39 *verso, onderaan:* Gheprent Tantwerpen bi mi Mic= // hiel vā Hoochstratē in die Rape. // *F.* 40 (?).

Bibl. Gent.

GHELOOUE, VAN DAT, aen J. C. Antw., M. Crom, (c. 1540). kl. 8vo. **1188**

☞ Van dat // ghelooue aen onsen salich= // maker Iesum Christum / wat onbe= // grijpelike verdiensten / ende heylic= // heyt eñ salicheyt wi daer doer // vercrijghen. Eñ van eens // Christen menschen // oeffeninghe / // eñ werc= // ken. // Roma. xv. // Wat ons voorgheschreuen is dat // is *enz.* (4 *regels*) //

16 bldn., Goth., 28 regels, met sign. A.ij.—B.iiij.; Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* I(*xyl.*)Tem voor alle din // ghē moet *enz.* *F.* 15 *verso, onderaan:* Ghedruct Tantwerpen / by // Mattheus Crom. // *F.* 16 (*blank*).

Bibl. Gent.

CHRYSOSTOMUS, J., De profectu evangelii homilia. Antv., J. Steelsius, 1536. Nov. kl. 8vo. 1189

D ▸ Ioannis // Chrysostomi de profectv // Euangelii Homilia, cum eiusdem tracta= // tibus aliquot, omnibus Christvm // vere diligentibus, vtilissimis. // Sermo in dictum Apostoli: Nolo vos igno= // rare fratres, quod patres nostri omnes sub // nube fuerunt. // Itē, Homilia in dictum Apostoli ad Corin // thios: Oportet & haereses esse. & alia quędā // Christiano lectori tam vtilia q̃ necessaria. // Omnia sub hac Enchiridii forma excusa // nunquam. // Antverpiae // In aedibus Ioannis Steelsii. // Anno. 1536. mense Nouemb. // In scuto Burgundiae.

56 bldn., Latijn, 26 regels, met sign. A 2—G.5; Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* D. Ioannis Chrysosto // mi de profectu Euangelii Homilia, in // dictum *etc.* *F.* 56 *recto, onderaan:* Typis Ioan. Graphei. // Anno. XXXVII. // *F.* 56 *verso* (*Drukkersmerk, v. H. n°.* 1).

Bibl. Gent.
Univ. Bibl. Utrecht.

FABER STAPULENSIS, Commentarii in epistolas catholicas. Antv., J. Gymnicus, exc. J. Crinitus, 1540. kl. 8vo. 1190

Iacobi // Fabri Stapvlensis, theo= // logi celeberrimi, commen- // tarij in epistolas catholicas. // Iacobi I. // Petri II. // Ioannis III. // Ivdae I. // ☞ Antverpiae apud Ioannem // Gymnicum. Anno M. D. XL. //

214 bldn. (20 ongen. en gepag. 1—387 [388]), Cursief en Latijn, 28 en 21 regels, met sign. a 2—c 3, A—Z 4 en Ʋ—Ʋ 7; Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto*: Praestan= // tissimo ac eminentissimo // D. Antonio à Patro Cancella // rio Franciae, *etc.* *F.* 4 *verso*, *regel* 21: Meldis, tanquã pro encaenijs circa anni uirginei par // tus initia. M. D. XXV. // *F.* 5 *recto*: Ad lectorem. // *F.* 6 *recto*: Index contentorvm in // his Commentarijs. *etc.* *F.* 20 *verso* (*blank*). *F.* 21 *recto*: Iacobi // Fabri Stapvlensis // in epistolam canonicã // Iacobi commentarius. // *F.* 214 *recto*, *regel* 5: ☞ Antverpiae excvdebat // Ioannes Crinitus. Anno M. D. XL. // *F.* 214 *verso* (*blank*).

Univ. Bibl. Utrecht.

ERASMUS, D., Exomologesis s. modus confitendi. Antv., M. Hillenius Hoochstratanus, 1524. kl. 8vo. 1191

Exomo= // logesis sive modvs con= // fitendi. // per Erasmvm Roteroda= // mvm, opus nunc primum & natum // & excusum, cum alijs lectu dignis // quorum catalogum in pro= // xima pagel= // la // reperies. // Antuerpiae apud Michaelem Hillenium // Hoochstratanum. Anno // M. D. XXIIII. //

72 bldn., Cursief, 25 regels, met sign. A 2—I 5; Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* In hoc opusculo contenta. // 1 Exomologesis, siue modus confitendi. // 2 Paraphrasis in tertium Psalmum: Domine // quid multiplicati. // 3 Duo diplomata Papae Adriani sexti cum // responsionibus. // 4 Epistola de morte. // 5 Apologia ad Stunicae conclusiones. // *F.* 2 *recto*: Erasmvs Roterodamvs // R. P. Francisco Molinio Episcopo // Condomiensi // S. D. // *F.* 2 *verso, regel* 13: Basileae // sexto Calend. // Mart. // Anno à Christo nato // M. D. XXIIII. // *F.* 72 *recto, onderaan:* Finis. // *F.* 72 *verso* (*blank*).

Bibl. Gent.

ERASMUS, De praeparatione ad mortem. Antv., M. Hillenius, 1535. kl. 8vo. **1192**

Des ▶ Eras= // mi Roterodami // liber cvm primis pivs de // praeparatione ad mortem, nunc primum // & conscriptus & aeditus. // (*Drie regels, één Hebreeuwsch, één Grieksch, één Latijn*) // Excvdebat Antverpiae Mi= // chael Hillenivs, anno // —— // M.D.XXXV. //

36 bldn., Latijn, 32 regels, met sign. A 2—E 3; Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Des. Erasmvs Roter. cla= // riss. V.D. Thomae comiti Vuiltis haeriae // & Ormaniae S. D. // .... *onderaan:* Apud Friburgum Brisgoiae Calend. Decem= // bres M.D.XXXIII. // *F.* 2 *recto:* Des. Erasmi Roter. liber // quomodo *etc.* *F.* 35 *verso, onderaan:* Finis. // *F.* 36 (*blank*).

Bibl. Gent.

ALPHABETUM GRAECUM, etc. Antv., M. Hillenius, 1534. Oct. kl. 8vo. 1193

☙ Alpha= ☙ // betvm Graecvm cvm // abbreuiationibus scitu pulcherrimis, q̄bus // frequentissime Graeci vtuntur indifferēter // & in principio, & in medio, & in fine di= // ctionis, Oratio dominica, Angelica saluta= // tio, Symbolū Apostolorum, Christi // seruatoris apud Matthaeum Euange= // liographum decreta, cum hoc ge // nus alijs, Graece & Latine, // In vsvm iuuentutis Grę= // carum adyta litera= // rum subingres= // surae. // Antuerpiae apud Michaelem Hillenium, // —— // Anno M. D. XXXIIII. // Mense Octobri. //

8 bldn., Latijn en Grieksch, 26 regels, met sign. A 2—A 5; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Alphabetum Graecum. // *F.* 2 *recto:* Vocales sunt septem. *etc.* *F.* 8 *recto, onderaan:* Finis. // *F.* 8 *verso* (*Drukkersmerk, v. H. n*° 4).

Bibl. Gent.

OVIDIUS, De Vetula. Antv., (M. Hillenius), 1534. kl. 8vo. **1194**

---

§➤ P ➤ Ovidii // Nasonis Peli· // gnensis de vetvla // libri tres. // An. M. D. XXXIIII. //

48 bldn., Cursief, 28 regels, met sign. A2—F5; Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Argvmentvm Leo· // nis prothonotarii // sacri palatij Bizantaei, sub Vatachio // principe, *etc.* *F.* 2 *verso:* §➤ P ➤ Ovidii // Nasonis *etc.* *F.* 47 *recto, onderaan:* Finis. // *F.* 47 *verso* (*blank*). *F.* 48 (*blank*).

Bibl. Gent.

BOETIUS, De consolatione philosophiae. Dav., J. de Breda, 1506. 4to. **1195**

Boetii viri celeberrimi de // consolatione Philosophie liber cū optimo com- // mento beati thome // (*Houtsneê*, *HMT* 66 *f* 1) //

152 bldn., Goth., 47 regels, met sign. ij—iij, a i—z iiij ꝫ i —ꝫ ij en A i—A iiij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* tabula // (1): ¶ Incipit tabula suꝑ libros // de ?solatione *etc.* *F.* 7 *recto:* Prohemiū // ¶ Boetij romani & oratoris celeberrimi libri de // cōsolatōe *etc.* *F.* 151 *verso, regel* 33: ¶ Libri quinqʒ de consolatione philosophie. // Boetij Rhomani consulis ac oratoris splendidi // ssimi vna cum commentaria editione. Per me // Iacobū de. Breda in Dauentria diligenter ela- // borati finiunt. Anno domini. Millesimo quin- // gentesimo exto. // *F.* 152 (*blank*).

Univ. Bibl. Utrecht.

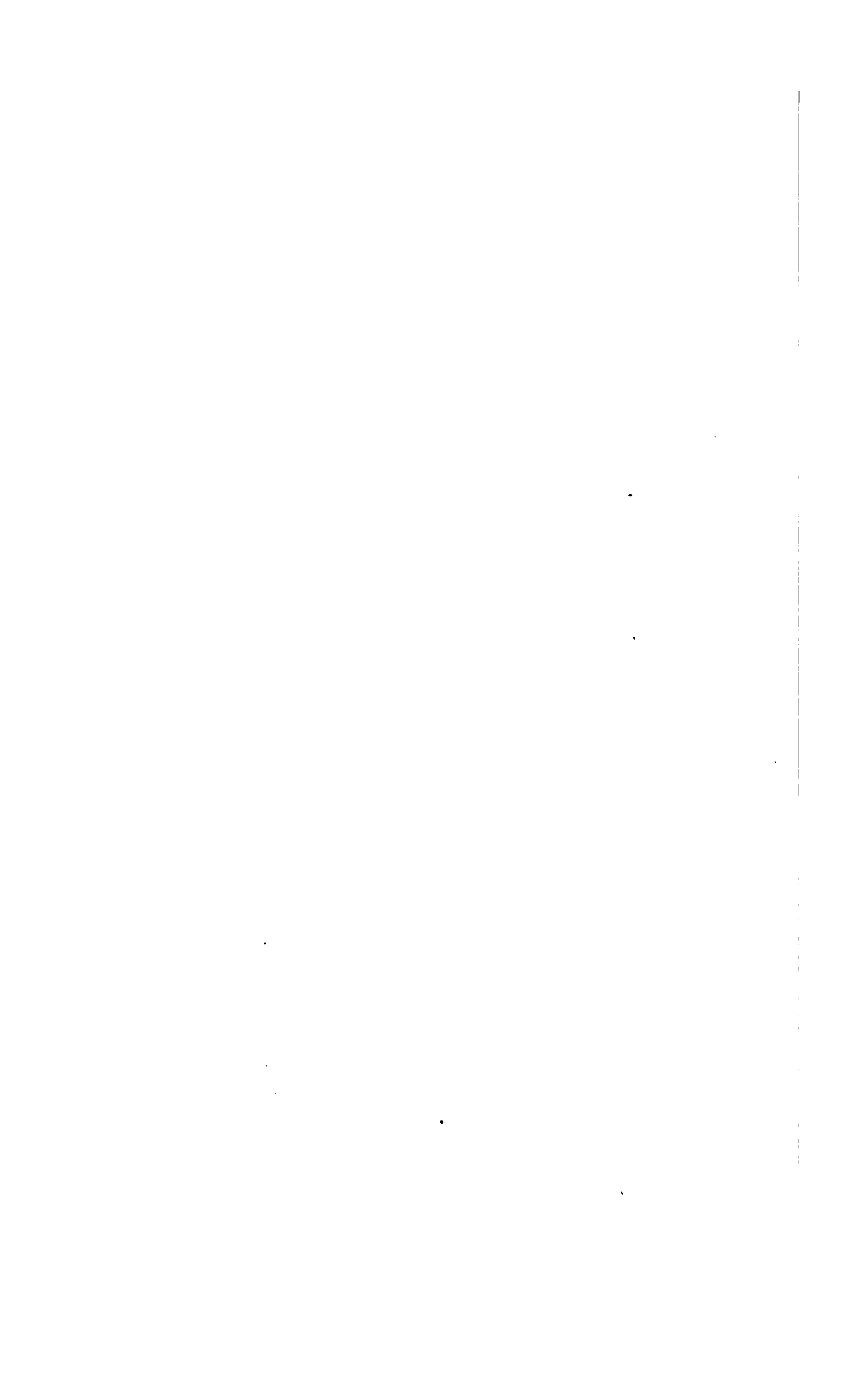
KRETZ, M., Missae sacrat. elucidatio. Antv., J. Steelsius, typ. J. Graphei, 1537. kl. 8vo. 1196

Missae sa= // cratissimae // breuis & plana Elu= // cidatio, per D. // Matthiam // Kretz. // M. D. XXXV. // Antverpiae. // In Ædibus Ioannis Steelsij, // In Scuto Burgundiae. //

24 bldn., Latijn, 35 regels, met sign. A 2—C 5; Met reklamen. kl. 8vo.

***F.* 1 *recto* (*titel, in rand, WN. n*° 128). *F.* 1 *verso:* In sanctissimi sacrifi= // cij Missae ac libelli sequentis laudem, Chri= // stophori Baronis à Suartzenberg, // Praesidis Bauarici De= // casticon. // *F.* 2 *recto:* Illvstris= // simo principi et do= // mino, D. Alberto, Comiti Palatino. . . . Christophorus Baro à // Suartzenberg, *etc. F.* 3 *recto, regel* 5: ex Monaco archipoli Bauarica. // Primo octobris An. M. D. XXXV. // *F.* 21 *verso:* Eidem il= // lvstrissimo, ... Vuolfgangus Sedilius // monachus Tegrĩẽsis, iam monachij apud // Augustianos concionator, quotidie in // Christo proficere. // *F.* 24 *recto, regel* 7: Anno M. D. XXXV· // *onderaan:* Antverpiae // Typis Ioan. Graphei. // *F.* 24 *verso* (*Drukkersmerk, v. H. n*° 1).**

Bibl. Gent.

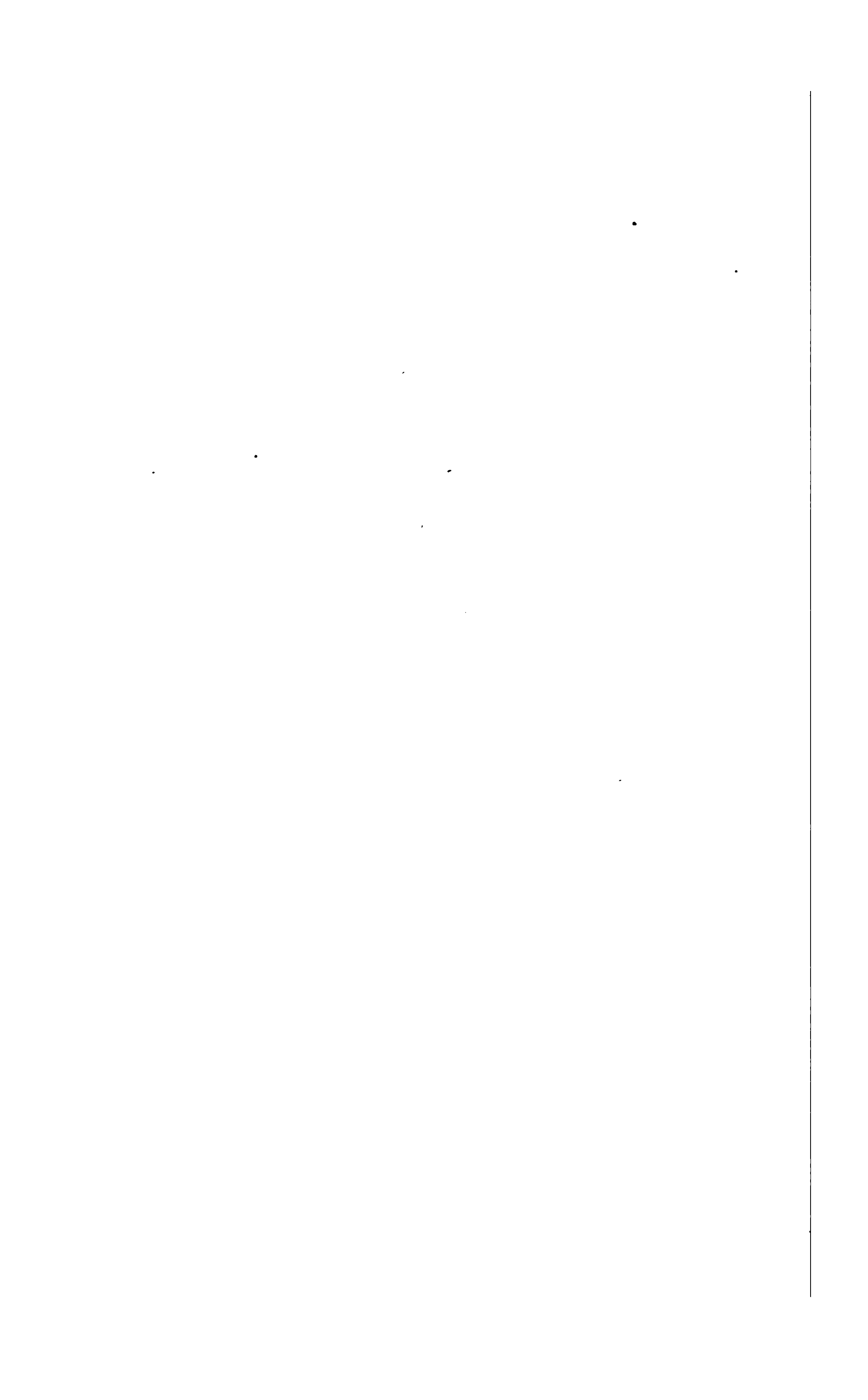
MORINGUS, G., Definitio .... utrum oporteat ecclesiasticos pauperes esse. Antv., M. Hillenius, 1530. Jan. kl. 8vo. **1197**

☛ Defini= // tio eivs qvod hodie a ple // risque in quaestionem uocatur, utrum oporteat Eccle= // siasticos pauperes esse quemadmodum Apostoli erāt // tempore nascentis Ecclesiae. Et quantum intersit Eccle // siae aut opibus exutam esse aut donatam, // per Gerardum Moringum sacrae Theolo // giae Licentiatum Louanij, tempore // Quodlibetorum quae uo= // cantur. Anno. 1527. // Oratio eiusdem, hatita tempore quadragesimae in cō= // mendationem temperantiae & detestationem intempe // rantiae, adiectis nonnullis quae ad delectum ciborū per= // tinent, praesertim quid esus piscium magis ad uirtutem // conducat, q̄ carnium. Anno. 1526. // Antuerpiae Michael Hillenius Hoochstra // tanus excudebat. Anno. M. D. XXX. // Mense Ianuario. //

56 bldn., Cursief, 27 regels, met sign. A 2—G 5; Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Reveren // do in Christo patri ac do // mino in primis uenerabili Domino Petro Vuassio // monasterij diuae Gertrudis Louaniensis Abbati *etc.* *F.* 3 *recto, regel* 21: Louanij anno. 1529. 3. Maij. // *F.* 55 *recto, regel* 11: Dixi. // *F.* 55 *verso:* Errata. // *F.* 56 (*blank*).

Bibl. Gent.

OVIDIUS, De tristibus. Antv., M. Hillenius, 1532. kl. 8vo. **1198**

P ▸ Ovi // dii Nasonis de // tristibvs li // bri quin // qve. // .·. // Excvdebat Ant // uerpiae Michael Hillenius // in Rapo. Anno M. // —— // D. XXXII. //

68 bldn., Cursief, 28 regels, met sign. A ij—I 2; Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rand, W N. n°*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Pvb. ▸ Ovi· // dii Nasonis de tristi // bvs liber primvs. // *F.* 68 *recto, regel* 5: Finis. // *F.* 68 *verso* (*blank*).

ERASMUS, D., Commentarivs in Nucem Ovidii, etc. Antv., M. Hillenius, 1536. kl. 8vo. 1199

Com > // mentarivs. // Erasmi Roterodami in Nvcem Oui- // dij, ad Ioannem Morum, Tho- // mae Mori filium. // Eiusdem Commentarius in duo(s) hym // nos Prudentij, ad Margare- // tam Roperam Thomae // Mori filiam. // Antuerpiae apud Michaelem // Hillenium. Anno. M. // —— // D.XXXVI. //

56 bldn., Latijn en Cursief, regels versch. (B i, 26), met sign. A 2—G 4; Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, omgeven door vier randen, de onderste met naamcijfer, v. H. nº* 1). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Erasmvs Roterodamvs // optimae spei adolescenti Ioanni Moro // S. D. // *F.* 4 *recto:* Elegia Ovidii de Nvce. // *F.* 28 *verso, regel* 17*:* P. Ovidii Nasonis E- // legiae de Nvce // finis. // *F.* 29 *recto:* Erasmvs // Roterodamvs // castissi- // mae pvellae Marga // retae Roperae s. d. // T(*xyl.*)Oties iam // *etc.* *F.* 29 *verso, regel* 20: Basi- // leae ad Christi natalem // Anno. M. D. // XXIIII. // *F.* 30 *recto*: Commentarivs in hym- // num Prudentij, *etc.* *F.* 56 *verso* (*Drukkersmerk, v. H. nº* 5).

Bibl. Gent.

PRATENSIS, JASON, Sylva carminum. Antv., M. Hillenius, 1530. kl. 8vo. **1200**

Sylva // carminvm A- // dolescentiae D. Iaso // nis Pratensis. // Zyricei in Tomos qua- // tuor distributa. // Antuerpiae apud Michaelē // Hillenium in Rapo. // Anno. M. D. // XXX. // Cum gratia & praeuilegio. //

48 bldn., Cursief, 27 regels, met sign. A 2—F 5; Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rand, WN. n°* 132). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ☙ Iason // Pratensis filio svo // Thomae Pratensi S. D. P. // *F.* 3 *recto:* Tomvs primvs carmi- // nū adolescentiae. *etc.* *F.* 46 *recto, regel* 18: Libri quarti finis. // Errata. // *F.* 46 *verso* (*blank*). *F.* 47 – 48 (*blank*).

Bibl. Gent.

LIVIUS, Conciones. Antv., J. Steelsius, typ. J. Graphei, 1535. kl. 8vo. **1201**

T ◂ Livii Pa· // tauini Conciones, per Io· // achimum Perſonium be· // nedictinum Cormoeria // cenū collectae. // His accessit ora· // tio L. Catilinae ad milites, // ex C. Crispi Salustii // historiis. // ℂ Antuerpiae, in aedibus // Ioannis Steelsij. //

140 bldn. (8 ongen. en gen.: 1—132), Latijn, 35 regels, met sign. A 2—S 3; Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rand, W.N.* n° 128, *met de letters* G R A. *en het jaartal* 1535). *F.* 1 *verso:* Lectori. // *F.* 2 *recto:* Index omnivm // Concionum ordine digestus, *etc.* *F.* 9 *recto:* T ▸ Livii Pa· // tavini *etc.* *F* 140 *verso, regel* 18: Finis. // Typis Graphei. // M.D.XXXV. //

Bibl. Gent.

ROSEMONDT, Confessionale. Antv., M. Hillenius, 1519. (27 Juni) 8 Juli. kl. 8vo. **1202**

Confessionale sive libel // lus modum Confitendi pulcherrime cōplectēs. // Necessarius atqȝ vtilis, & cuilibet recte con // fiteri volēti, & ipsis sacerdotibus, qui alio⸗ // rum confessiones audire habēt Editus // a celeberrimo academie Louanieñ. // Artiū et sacre Theologiae // professore, Diuiniqȝ verbi declamatore Fa⸗ // cundissimo, Magistro Godscalco Ro // semondo Endoviensi. // Denuo ab eodem recogni⸗ // tus et castigatus Anno // Mil. CCCCC. // XIX. Men. // Iunij. Die. xxvij. // (*Roos*) mondt (*krulornament*) //

256 bldn. (1 ongen., gen.: Fo. ij.—Fo. CCli. en 5 ongen.), Goth., 38 regels, met sign. (A 1—8), B i—Y i en AA i—KK i; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto (titel, in rood en zwart)*. *F.* 1 *verso:* Levini Linij Goudauēsis Hipodi // dascali Anduerpieñ *etc.* *F.* 2 *recto:* Q(*xyl.*)Voniam Confessio omniū mortalium // coram *etc.* *F.* 251 *verso, onderaan:* Finis. // *F.* 252 *recto:* ¶ Tabula // *F.* 256 *verso, onderaan:* ¶ Impressum Anduerpie Per me Michaelem Hille // niū Hoochstratanū. Anno a natiuitate xp̄i // MCCCCCXIX. Die // vero viij. Iulij. // ✠ //

Bibl. Gent.

WICELIUS, G., Loci ex sacris literis de bonis operibus. Antv., J. Steelsius, exc. J. Grapheus, 1534. kl. 8vo. **1203**

☞ Loci, ex // sacris literis // de bonis operibus, Au- // thore Georgio // Vuicelio. // Ad haec praeconium Euangeli- // caé gratiae. // Theses aliquot. // Precatio pro Ecclesia. // Matth. v. // Quisquis fecerit & docuerit, // hic magnus vocabitur in re- // gno coelorum. // Veneunt Antuerpię in aedibus Delpho // rum, Per Ioannem Steelsium. //

72 bldn. (2 ongen. en gen.: 3—72), Latijn, 35 regels, met sign. A 2—I 5; Met reklamen. kl. 8vo.

***F.* 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Pio lectori s. // A(*xyl.*)Ccipe scripturae locos *etc.* *F.* 2 *verso, regel* 18: Eislebij apud diuum Andreã. Anno dñi. // M. D. XXXIIII. In Februario. // Georg. Vuic. // In calvmniatorem. // Surgent *etc.* *F.* 3 *recto:* bonis operibvs // ex gene. // A(*xyl.*)spexit Devs ad Abel et // ad munera *etc.* *F.* 32 *recto, regel* 19: Georgii VVerthinen- // sis lectori Octostichon. // *F.* 32 *verso:* ☞ Prae- // conivm evan- // gelicae gratiae. // *F.* 72 *verso, onderaan:* Ioan. Gra. excudebat Anno. 1534. //**

Univ. Bibl. Utrecht.

ERASMUS, Purgatio, adversus epistolam M. Lutheri. Antv., J. Steelsius, ex off. J. Graphei, 1534. kl. 8vo. **1204**

Des ▸ Eras ▸ // Roterodami Pvr= // gatio, ad= uersus Epistolam // non sobriam Martini // Luteri. // Malo nodo malus quaerendus // est & cuneus. // Vaeneunt Antuerpiae in aedi // bus Delphorum, Per Io= // annem Steelsium. // An. M. D. XXXIIII. //

28 bldn., Latijn, 34 regels, met sign. A 2—D 2; Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Des ◂ Erasmvs Rot ◂ // adversvs calvmnio= // siesimam *etc.* *F.* 27 *verso:* Antverpiae ◂ // Ex officina Ioannis Graphei. // Anno a Christo nato // Millesimo // Quingentesimo trigesi= // moquarto // ❦ // *F.* 21 (*blank*).

Univ. Bibl. Utrecht.

ERASMUS, De praeparatione ad mortem. Antv., M. Hillenius, 1534. kl. 8vo. 1205

Des ▶ Eras- // mi Roterodami // liber cvm primis pivs de // praeparatione ad mortem, nunc primum // & conscriptus & aeditus. // Accedvnt hvic // opvscvlo epistolae // ali- // quot serijs de rebus, in quibus item ni- // hil est non nouum ac recens, ue- // rum ita excusae, ut seorsim // uendi queant. // (*Drie regels: Hebreeuwsch, Grieksch en Latijn*) // Excvdebat Antverpiae Mi- // chael Hillenivs, anno // —— // M.D.XXXIIII. //

36 bldn. (2 ongen., gen. 3—35 en 1 ongen.), Latijn, 32 regels, met sign. a 2—E 3; Met reklamen. kl. 8vo.

***F.* 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Des. Erasmvs Roter. cla- // riso. V. D. Thomae comiti Vuiltisheriae // & Ormaniae S. D. // . . . *onderaan:* Apud Friburgum Brisgoae Calend. Decem // bres. M. D. XXXIII. // *F.* 2 *recto:* Des. Erasmi Roter. liber // quomodo se quisq; debeat praepa- // rare ad mortem. // *F.* 35 *verso, onderaan:* Finis. // *F.* 36 (*blank*).**

Univ. Bibl. Utrecht.

ERASMUS, Epistolae aliquot. Antv., M. Hillenius, 1534. kl. 8vo. **1206**

Episto= // lae aliqvot seriis // de rebvs Erasmo Roterod. ac alio= // rum ad eundem antehac nun= // quam excusae, in quibus // item nihil est non // nouum ac re= // cens. // Excvdebat Antverpiae Mi= // chael Hillenivs, anno // —— // M. D. XXXIIII. //

40 bldn. (1 ongen. en gen.: 2—40), Latijn, 32 regels, met sign. a 2—e 5; Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Epistolae aliqvot // de rebus cognitu dignis, quarum nul= // la fuit antehac excusa typis. // *F.* 40 *recto, regel* 8: Antverpiae in officina // Hilleniana anno // M. D. XXXIIII. // *F.* 40 *verso* (*Drukkersmerk, v. H. n°* 4).

Univ. Bibl. Utrecht.

LATOMUS, J., De ecclesia et humanae legis obligatione. (Antv., M. Hillenius), 1525. kl. 8vo. **1207**

Iaco= // bi Latomi theo= // logiae professo // ris de ecclesia // et hvmanae // legis // obligatione. // Anno. M. D. XXV. //

32 bldn., Cursief, 26 regels, met sign. a 2—d 5; Zonder reklamen. kl. 8vo.

***F.* 1 *recto* (*titel, in rand, WN. n°* 132). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* De nomine ecclesiae. // Capitulum Primum. // *F.* 31 *recto, onderaan:* Finis. // *F.* 31 *verso* (*blank*). *F.* 32 (*blank*).**

Bibl. Gent.
Is het derde stuk op den titel van n° 1208 vermeld.

LATOMUS, J., De confessione secreta. Antv., M. Hillenius, 1525. kl. 8vo. **1208**

Iaco= // bi Latomi theo= // logiae profes= // soris de con // fessione secreta. // Eiusdē de quaestionū generibus qui= // bus Ecclesia certat intus & foris. // Eiusdem de Ecclesia & humanae // legis obligatione. // Antuerpiae per M. H. // Anno. M.D.XXV. //

40 bldn., Cursief, 26 regels, met sign. a2—a4 en B—E5; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rand, WN. n°* 132). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Iacobvs Latomvs Rodol= // pho svoz s. p. d. // A(*xyl.*)ccipe mi // Rodolphe *etc. F.* 8 *recto, onderaan:* Louanij Anno domini. M. D. // XXV. Mensis Maij, Die. VI. // *F.* 8 *verso* (*blank*). *F.* 9 *recto:* Iacobi Latomi theologiae // professoris *etc. F.* 39 *recto, onderaan:* Finis. // *F.* 39 *verso* (*blank*). *F.* 40 (*blank*).

Bibl. Gent.
Bevat slechts het eerste stuk. De andere verschenen met afzonderlijke titels (Zie n° 1207 en 1179).

DYONISIUS CARTH., Vita Sacerdotum. Antv., G. Vorsterman, 1517. Oct. kl. 8vo. 1209

Vita Sacerdotum. // ⁋ Presens opusculum tractans de // statu et vita Canonicoꝝ sacerdotum // et clericorū ministroruqꝫ eccl'ie editum a reuerendo et // deuoto patre Dyonisio quondā Carthusieñ in Rure= // mūda. ex originali suo quē ip̄emet ꝓpria manu con= // scripserat libello. summa diligentia excopiatum // est & exemplificatum. // Atqꝫ ex eadem deinceps // copia diligentissime correcta. nunc forma et // lr̄a elegātioribus qꝫ̄ pridem. viciȷ̄sqꝫ atten // tissime visis et emēdatis denuo im= // pressum est: ad honorem dei vti= // litatemqꝫ & ꝑfectum aīarū // clericorū ceterorūqꝫ // studentium. // .:. //

44 bldn., Goth., 32 regels, met sign. (A 1—8), B i—G iij; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ⁋ Tabula tractatus sequentis. // *etc.* *F.* 3 *recto:* ⁋ Incipit prohemiū in tractatū de vita sacer // dotum *etc.* *F.* 44 *recto, regel* 21: ⁋ Impressum Antuerpie iuxta portā Came // raseñ. per me Guilielmum Vorstermannum // Sub vnicorni aureati intersignio. Anno // millesimo quingentesimo decimo septimo // Mensis Octobris. // *F.* 44 *verso* (*Drukkersmerk, WN. n°* 102).

Bibl. Gent.

TURCORUM imperato is epistolae. Antv., J. Steelsius, typ. J. Graphei 1533. Mei. kl. 8vo. **1210**

☞ Tvrco= // rvm imperatoris epi // stolae aliquot ad varios Christianae // ad sue etiam ditionis Principes, // populos, ac Ciuitates, // lectu sane di- // gnissimae. // Eorundem item ad Turcam Responsio. // Item de origine Turcorum nonnulla. // Vaenevnt Antverpiae // In aedibus Delphorum à Ioanne Steelsmano // —— // Anno M.D.XXXIII. // Mense Maio. //

16 bldn., Latijn, 34 regels, met sign. A ij—B v; Met reklamen. kl. 8vo.

***F.* 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Epistolarvm ma- // gni Turcae Argumentum. // Mahvmetis Tvrco // rum Imperator *etc.* *F.* 2 *recto, regel* 5: Lavdinvs eqves Hiero- // solymitanus Francino // suo. S. // *etc.* *F.* 15 *recto:* De origi- // ne Tvrcarvm. // *etc.* *F.* 16 *recto, onderaan*: Finis. *F.* 16 *verso* (*Drukkersmerk van J. G., v. H. n° 3*).**

M. N.

KEUR VAN ZEELAND. Antw., M. Hillen van Hoochstraten, z. j. (c. 1520). 4to. 1211

Dit is die Kuere vanden Lande // van Zeelandt. // .:. //

40 bldn., Goth., 38 regels, met sign. A ij—K ij; Zonder reklamen. 4to.

***F.* 1 *recto* (*titel*). *F* 1 *verso:* P(*xyl.*)Hilips van gods ghenaden // Eertshertoghe *enz.* *F.* 35 *recto, regel* 23: ¶ Tafele vander kueren / statuten / ordinancien / poinc· // ten ende articulen *enz.* *F.* 39 *verso, regel* 11: ¶ Gheprint in die vermaerde Coopstadt van Antwer // pen in die Camer strate Bi mi Michiel van // Hoochstraten woenende in // die Rape. // .:. // *F.* 40 (*blank*).**

M. N.

AESOPUS, Fabulae, interpr. Guilielmo Goudano, etc. Antv., Michel Hillenius, 1534. Maart. kl. 8vo. **1212**

☙ Aesopi // Phrygis et vita ex Maxi // mo Planude desumpta, & Fabellae iucun- // dissimae, quarum interpretes hi sunt: // Guilielmus Goudanus // Hadrianus Barlandus. Erasmus Roterod. // Aulus Gellius. Lauren. Valla. // Angelus Politianus. Petrus Crinitus // Ioannes Antonius Campanus. // Plinius Secundus Nouocomensis. // Anianus. Guilielmus Hermannus. // Nicolaus Gerbellius Phorcensis. // Lauren. Abstemius. Rimicius. // Index omnes fabulas indicabit. // Additae sunt his quaedam iucundae ac honestae // fabellae, ex facetijs Poggij Florentini Ora- // toris eloquentiss. selectae. // Excudebat Antuerpiae Michael Hillenius, Anno // —— // M. D. XXXIIII. Mens. Martio. //

96 bldn. (8 ongen., 87 gepag.: (1) 2—178 [174] en 1 ongen.), Cursief, 29 regels, met sign. A 2—M 5; Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, omgeven door vier randen, onderaan met het drukkersmerk, v. H. n°* 3). *F.* 1 *verso:* Aesopi vita brevissi- // me ex Maximo Planude // selecta. // *F.* 4 *recto:* Martinvs Dorpivs Ioanni // Leupe, Iacobo Papae, *etc.* *F.* 9 *recto:* ☙ Aesopi // Fabvlae, // *etc.* *F.* 96 *recto, onderaan:* Antverpiae, apvd // Michaelem Hillenium in Rapo. Anno // M. D. XXXIIII. // *F.* 96 *verso* (*Drukkersmerk, v. H. n°* 4).

Bibl. Gent.
Bibl. Belg. A 176.

BARLANDUS, H., Dialogi LXIII. Antv., Michael Hillenius, 1534. April. kl. 8vo. 1213

☙ Dialo > // gi LXIII. Per Hadrianvm // Barlandum, ad profligandam è scholis bar // bariem longe utilissimi, quibus iam // recens accesserunt duo an= // tehac non excusi. // Item Avgvstini Rey= // marij Mechlinien Dialogus unus // de ludo chartarum. // Barlandi opvscvlvm // De insignibus oppidis inferioris // Germaniae. // Antuerpiae apud Michaelem Hillenium. // An. M. D. XXXIIII. Mēse. April. //

56 bldn., Cursief, 29 regels, met sign. A 2—G 5; Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, omgeven door vier randen*). *F.* 1 *verso:* ☙ Claris // orto natalibvs ivveni // Carolo de Croii Alti= // montensis *etc.* *F.* 2 *recto, onderaan:* Louanij. Anno. // M. D. XXIIII. // *F.* 2 *verso:* Colloqvivm // *F.* 55 *recto, onderaan:* Antverpiae apvd // Michaëlem Hillenium in Rapo. Anno // —— // M. D. XXXIIII. // *F.* 55 *verso* (*blank*). *F.* 56 *recto* (*blank*). *F.* 56 (*Drukkersmerk, v. H. n°* 4).

Univ. Bibl. Utr.
Bibl. Belg. B. 271.

Hommage de l'auteur

BIBLIOGRAPHIE

DE LA

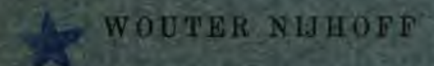
TYPOGRAPHIE NÉERLANDAISE

DES ANNÉES

1500 à 1540

OUVRAGE FAISANT SUITE AUX „ANNALES" DE M. CAMPBELL

PAR

WOUTER NIJHOFF

Feuilles provisoires

LA HAYE

1903

8e Livr.

Tirage à 50 exemplaires.

BIBLIOGRAPHIE

DE LA

TYPOGRAPHIE NÉERLANDAISE

DES ANNÉES

1500 à 1540

OUVRAGE FAISANT SUITE AUX „ANNALES" DE M. CAMPBELL

PAR

WOUTER NIJHOFF

Feuilles provisoires

LA HAYE

1903

8e Livr.

CONTENU DE LA 8e LIVRAISON.

ADRIANUS (VI), Questiones quotlibeticae. Lovan., Th. Martinus Alost., 1515. Maart. folio. (1218).

AMBROSIUS, S., In omnes Pauli epistolas. Antv., J. Steelsius. 1540. 8vo. (1226).

BAPTISTA MANTUANUS, De vita divi Lodowici Morbioli. Dav., R. Pafraet, 1505. 11 Oct. 4to. (1240).

—— Divae Catherinae passio. Dav., A. Pafraet, 1513. 27 Sept. 4to. (1229).

BEDENCKENISSE, NUTTELIJKE, onser salicheyts. Z. pl. n. j. kl. 8vo. (496).

BERNARDUS, S., Onser liever vrouwen souter. Leiden, Hugo Janszoon van Woerden, (c. 1500). (491).

BEROALDUS, PH., De tribus fratribus. Dav., A. Pafraet, 1514. Oct. 4to. (1231).

BETHLEM, Een devote meditacie enz. Antw., W. Vorsterman, 1518. 12 Oct. kl. 8vo. (449).

BIJBEL. (Oude Testament). Antw., W. Vorsterman, 1528. 27 Oct. folio. (445).

BIJBEL. (Nieuwe Testament). Antw., W. Vorsterman, 20 Sept. 1529. folio. (446).

BOECKEN van verduldig lyden. Leiden, J. Seversz., z. j. kl. 8vo. (484).

BOEKKEN, EEN DEVOOT, (van de drie geestelijke opgangen). ('s Hertogenbosch, Laur. Hayen), z. j. kl. 8vo. (473).

Boekken, Een profitelic, voor simpel menschen. Antw., M. Hillen van Hoochstraten, z. j. kl. 8vo. (465).

Bonaventura, In evangelium sec. Lucam commentarii. Antv., G. Bontius, 1539. 8vo. (454).

—— Den boom des levens. 's Hertogenbosch, Laur. Hayen, z. j. kl. 8vo. (474).

Brantgehem, G. de, Jesu Christi vita. Antv., M. Crom, 1537. 8vo. (1215).

—— La vie de J. C. Anvers, A. Kempe et M. Crome, 1539. kl. 8vo. (1216).

Cathecismus, Den cleynen, (Emden, Nic. van Oldenborch, c. 1530?) kl. 8vo. (1221).

Cicero, M. T., De senectute. Dav., Th. de Borne, (c. 1520). 4to. (1242).

Commendacie die men leest voor de zieke menschen. Z. pl. n. j. (Leiden), z. j. kl. 8vo. (494).

Complaincte de la Terre Saincte. Anvers, M. Lempereur, 1532. 4to. (1223).

Crans van duizend rozen. Amst., Hugo Jansz. van Woerden, z. j. kl. 8vo. (438).

Crans van duizend rozen. Leiden, J. Seversz., z. j. kl. 8vo. (478).

Crans van duizend rozen. Leiden, J. Seversz., z. j. kl. 8vo. (480).

Cranske, Een suuerlic, van dat waerde heilige sacrament. Leiden, J. Seversz., z. j. kl. 8vo. (477).

Croon, Van onser liever vrouwen. Leiden, Hugo Janszoon van Woerden, (c. 1500). kl. 8vo. (489).

Determinatio Theol. Facultatis Parisiensis super doctrina Lutheriana. Antv., G. Vorsterman, 1521. 4to. (453).

Dictionarium Hebraïcum. Lovan., Th. Martens, (1520). 4to. (1232).

Dursteniús, A., Carmen, de nativitate divi Ioannis Baptistae. (Antv., M. Hillenius, 153). 4to. (434).

Emser, H., Opuscula. Antv., M. Hillen, (c. 1520). 4to. (1235).

EPISTELEN der Apostelen. Antw., J. van Liesveldt, z. j. (na 1523). kl. 8vo. (459).

EPISTELEN en Evangelien. Antw., Michiel Hillen, 1508. 4to. (1217).

ERASMUS, D., Apologia. Antv., (M. Hillenius), 1520. 4to. (1236).

—— Epistolae aliquot selectae per H. Barlandum. Lovan., Th. Martens, 1520. Dec. 4to. (1234).

—— Lucubrationes aliquot. Antv., Th. Martens Alost., 1509. 6 Nov. 8vo. (472).

—— Scarabeus. Lovan., Th. Martens, 1517, Oct. 4to. (1241).

EXEMPEL, Een suuerlijc, hoe dat Jesus een soudaens dochter wech leyde. Delft, F. Zonderdank, z. j. kl. 8vo. (467).

GEBOORTENISSE Jesu Christi. Z. pl. n. j. kl. 8vo. (481).

GERRIT VAN DER GOUDE, Boexken van der misse. Antw., H. Eckert van Homberch, 1508. 28 Maart. kl. 8vo. (437).

——, Boexken van der misse. Antw., W. Vorsterman, z. j. kl. 8vo. (436).

GHEWIGHTE, DAT GULDEN, Leiden, Jan Seversz., c. 1510. kl. 8vo. (470).

(GNAPHEUS, J.), Troost en Spiegel der siecken. (Embden), Nic. van Oldenborch, 1531. kl. 8vo. (476).

GODT, Van den olden ende nieuwen, enz. Z. pl. n. j. kl. 8vo. (1222).

GRADEN, (XV), offt trappen aller doechden. Z. pl. n. j. (1515). kl. 8vo. (1244).

HAYMON, In omnes psalmos explanatio. Anv., J. Grapheus, 1533. 8vo. (1227).

HEY, LUCAS VAN DER, Vanden aflaten. Leiden, J. Seversz., (1518). kl. 8vo. (483).

HISTORIE van Sandrijn en Lancelot. Antw., W. Vorsterman, z. j. (c. 1520). 4to. (468).

HOMERUS, Ilias. Lovan., Th. Martens, (1521). 4to. (1243).

IGNATIUS, all., Epistolae. Antv., J. Steelsius, 1540. 8o. (457).

JOHANNES CAMPENSIS, Grammatica Hebraïca. Lovan., Th. Martens, 1528. Juni. 4to. (1239).

LACTANTIUS, C. L., Divinae institutiones. Antv., J. Gymnicus, 1539. Dec. 8vo. (1224).

LANGIUS, R., Carmen in horas dominicas. Buscoducis, Fratres S. Gregorii, 1526. 4to. (1230).

LATOMUS, J., Articulorum doctrinae M. Lutheri ratio. Antv., M. Hillenius, 1521. 8 Mei. 4to. (455).

LEVEN ons Heeren. Antwerpen, (W. Vorsterman?), voor Bartholomeus Jacobszoon, c. 1532. kl. 8vo. (475).

LEVEN, DAT, ende liden ons heren. Antw., W. Vorsterman, 1518. 31 Dec. kl. 8vo. (442).

(LOER, D.), Margarita Evangelica: Die Evangelische Peerle. Utrecht, Jan Berntsz., 1535. 29 Sept. kl. 8vo. (451).

LUCIANUS, Charon. Lovan., Th. Martens, 1522. Aug. 4to. (1238).

—— Somnium sive Gallus. Graece. Lovan., Th. Martens, 1524. Dec. 4to. (1237).

MANTEL, Onser liever vrouwen. Leiden, Hugo Janszoon van Woerden, (c. 1500). kl. 8vo. (490).

MANTEL, Onser liever vrouwen. Leyden, Peeter Janszoon, z. j. kl. 8vo. (493).

MANTEL, O. L. Vr. Leiden, Jan Seversz., 1514. kl. 8vo. (452).

MATERIE, GEESTELIJKE, genoemd die seven sacken., Leiden, J. Seversz., z. j. kl. 8vo. (482).

MEDICIJNEN, DE, der siele. Z. pl., Nic. van Oldenborch, 1536. kl. 8vo. (447).

MEDITATIE hoe die verloren siel vanden sone Gods gevonden is. Leiden, J. Seversz., z. j. kl. 8vo. (485).

MISSALE Ecclesiae Traiectentis. Antv., Chr. Ruremundensis, 1527. 22 Juli. folio. (1220).

MISSALE Ecclesiae Trajectensis. Antv., Henricus Petri Middelburgensis, 1540. folio. (1219).

OEFFENING, EEN DEVOTE, om God te dienen. Antw., W. Vorsterman, 1530. 31 Oct. kl. 8vo. (471).

OEFFENINGE van der passien Jesu Christi. Leiden, Peeter Janszoon, z. j. kl. 8vo. (492).

ONDERWIJZINGE, GULDEN, om te antwoorden op alle punten die de vijanden der waarheid bybrengen mogen. (Nurenberg?) 1525. kl. 8vo. (448).

ORDINANTIEN, enz., van 7 Oct. 1531. Antw., W. Vorsterman en M. van Hoochstraten, 1531. 15 Nov. 4to. (443).

PASSIEN ons Heeren. Antw., W. Vorsterman, z. j. kl. 8vo. (466).

PAULUS, Epistelen. Antw., J. van Liesveldt, z. j. (c. 1523). kl. 8vo. (461).

PAULUS, Epistelen. Antw., Jac. van Liesveldt, z. j. (na 1528). kl. 8vo. (458).

PETRUS HISPANUS, Tractatus duodecim. Dav., Jacobus de Breda, 1512. 10 Dec. 4to. (488).

PICUS MIRANDULA, J., Auree epistole. (Lovan., Th. Martens), 1509. 28 Nov. 4to. (1233).

PRUDENTIUS, Carmina quaedam selecta. Busciducis, G. Hatardus, 1533. 4to. (1228).

ROSEMONDT, G., Een devoot gebed. Antw., Michiel Hillen van Hoochstraten, z. j. kl. 8vo. (464).

SANTEN, H. VAN, Collacie. Leiden, J. Seversz., z.j. kl. 8vo. (479).

SIECTEN, VAN DER, der broosscer naturen. Brussel, Th. van der Noot, c. 1510. kl. 8vo. (469).

SOUTER, DEN DUYTSCHEN, Leiden, J. Seversz., z.j. kl. 8vo. (486).

TESTAMENT, NIEUWE. Delft, Corn. Hendriksz. Lettersnijder, 1524. 9 Nov. kl. 8vo. (431).

TESTAMENT, NIEUWE. Antw., Hans van Ruremunde, 1525. 26 Sept. kl. 8vo. (432).

TESTAMENT, NIEUWE. Antw., J. van Ghelen, z. j. (1526). kl. 8vo. (433).

TESTAMENT, NIEUWE. (Deensch). Antw., z. n., 1531. 8vo. (450).

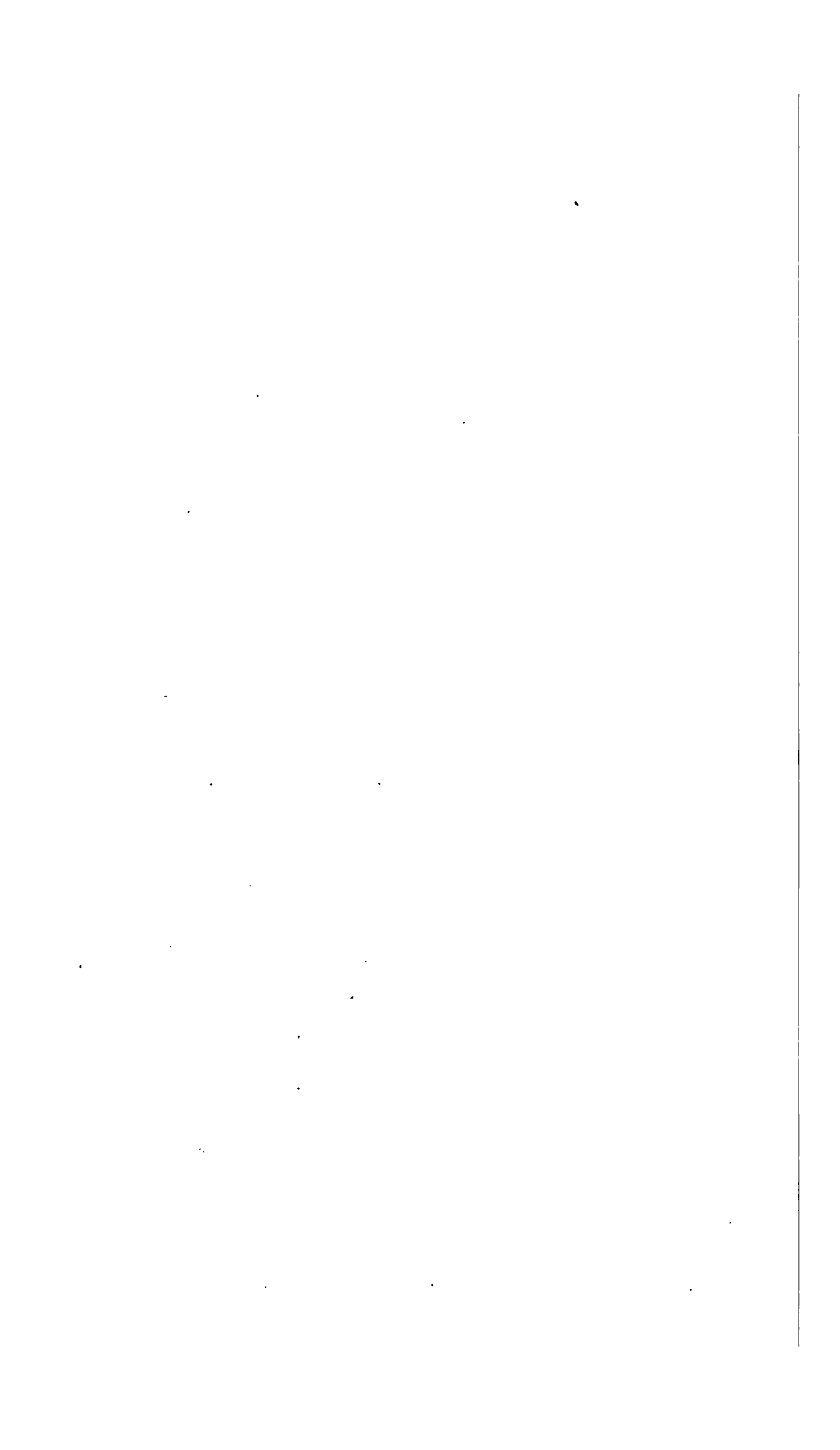
TESTAMENT, NIEUWE. Delft, Corn. Hendriksz. Lettersnijder, 1524. 9 Nov. kl. 8vo. 431 SHP

D(*xyl.*)At niewe Te= // stamēt. welc // is dat leuende woert // Goods / wtghesproken // doer onsen salichmaker // Iesvs Christus / dye // welcke was God ende mensch / beschreuen // doer ingeuē des heyligen geests / vandē hey // ligen Apostelen eñ Euangelisten / eñ is dye // wet der gracien / der liefdē / eñ des barmher= // ticheyts / met groter naersticheyt ouergeset // eñ gheprent in goede platten duytsche. // ¶ Hier is oec by gheset een perfecte tafel / // om te vinden / alle die Euangelien / ende dye // Epistelen / die wt den niewen Testamēt / int // Ambacht der Missen daghelyck ghelesen // worden. // Dit niewe Testamēt / dwelck (alst Gout // alle Metalen te bouen gaet) alle boucken te // bouen gaet. Is gheprent tot Delft / in Hol= // lant / ten huyse van Cornelis Heynrick.ʒ. // Lettersnyder / wonende by die Vismarckt. //

356 bldn. (16 ongen., gen. i.—CC.i., 8 ongen. en gen. CCij.—CCC.xxxvij); semi Goth., 30 regels, met sign. (1—4), ✠ (1—8), ⁝ (1—4), a.i.—z.i., aa.i.—cc.i., A.i.—R.i.; Zonder reklamen. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart, omgeven door een rand, eveneens in rood en zwart*). *F.* 1 *verso:* ¶ Dit zijn die namen der boucken // des niewen Testaments. // *F.* 2 *recto:* Prologhe // ¶ Een corte v'maninge verweckende eenē yegelijc // ken / om *enz.* *F.* 5 *recto:* Die tafel // *F.* 15 *recto:* ¶ Hier sijn geteykent sommige platsen / in dit niewe Te= // stament *enz.* *F.* 16 *verso* (*blank*). *F.* 17 *recto:* S. Mathevs Evangelie. // *F.* 219 *verso* (*blank*). *F.* 220 *recto:* Prologhe // ¶ Prologe of voorreden vande Epistel // Totten Romeynen. // *F.* 356 *recto, regel* 18: ¶ Hier is voleynt die heymelike openbaringhe // van Sinte Ioannes. Twelc tlaetste bouck // is vant nieuwe Testament. // (*Rand*) // *F.* 356 *verso:* Register vande quaternen des boucks // *onderaan:* Dit nieu testament is gheprent tot Delft in Hollant / bi // mi Cornelis heynric.ʒ. Lettersnider / Eñ is // voleyndt den negenden dach in // Nouēber Int iaer // ons heren. M.CCCCC. eñ. xxiiij // (*Rand*) //

K. B.
Mus. Meerm.—Westr. VII. E. 7.
Le Long, blz. 497.

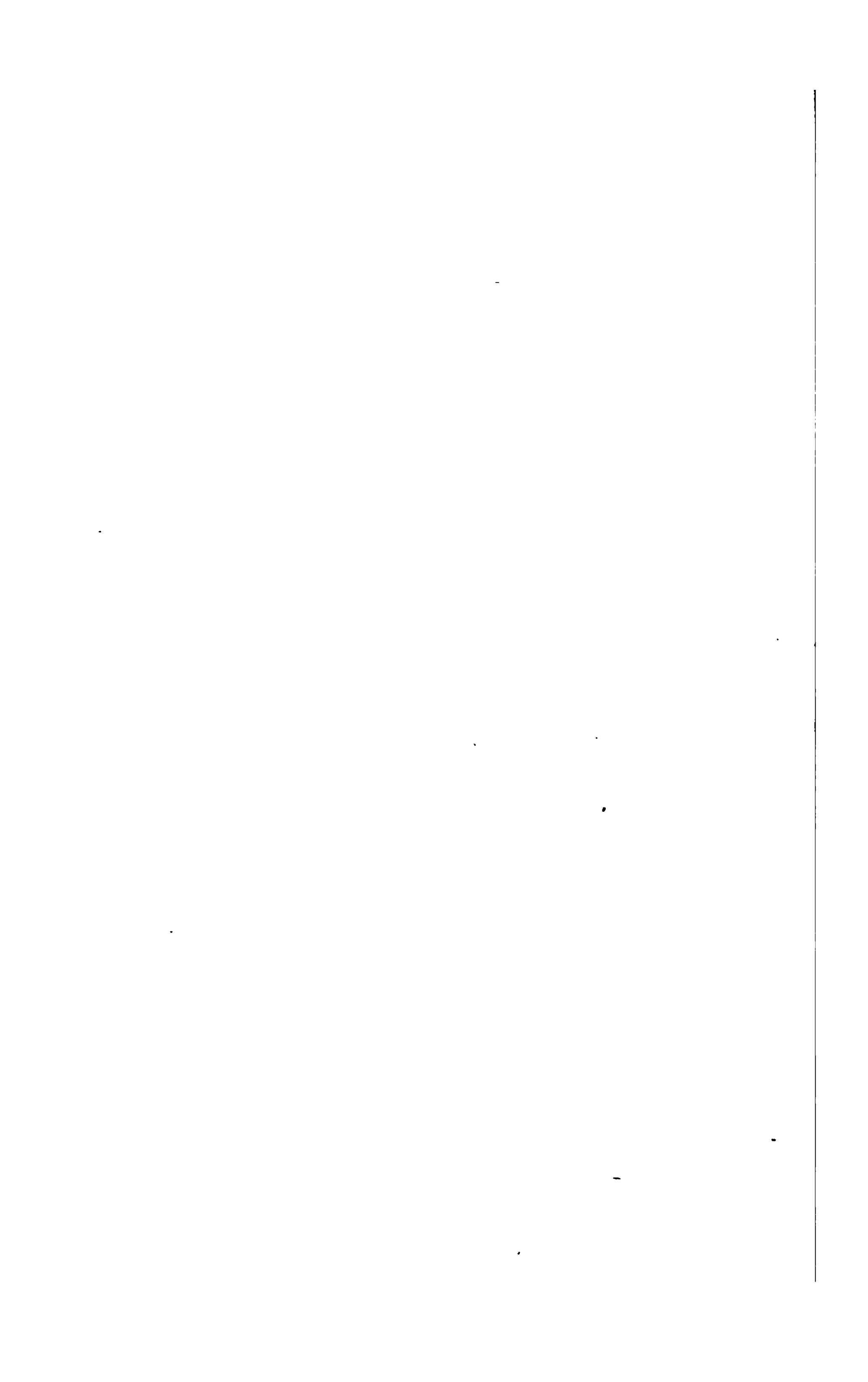
TESTAMENT, NIEUWE. Antw., Hans van Ruremunde, 1525. 26 Sept. kl. 8vo. 432

¶ Dat heylich Euāge // lium / dat leuende woort gods wt // ghesproken door onsen salichma= // ker Iesum Christū / bescreuē door // ingheuen des heyligen gheest van // den heyligen Apostelen eñ Euāge // listen. Eñ die Epistelen sinte Pau= // wels eñ Peeters / eñ voort die // ander Epistelen gheschide= // nissen / ende openbarin= // ghen des ghehee= // len nyeuwen // Testamēts. // ✠ // Anno 1525. den. xxvi. dach // in September. //

392 bldn., Goth., 33 regels, met sign. (1—8), a.j.—z.4., A 1—V.v., .a.j.—e.iij. (—4) en v.j.—v.v.; Zonder reklamen. Met houtsneden. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rood behalve de laatste drie regels, omgeven door gefigureerden rand, WN. n°.*). *F.* 1 *verso:* Ianuarius heeft. xxxi. daghen. // *F.* 9 *recto:* ¶ Dat Euangelium vā sinte Ma // theus den Apostel. *F.* 380 *verso, onderaan:* ¶ Ter eeren gods / eñ tot salicheyt van allen // Christen menschē / so sijn dese Euangeliē // eñ Epistelen voleynt eñ geprent Tant // werpen bi Hans van Ruremunde. // *F.* 381 *recto:* Tafel. *F.* 392 *verso, onderaan:* Hier eynt die Tafel. //

K. B.
Univ. Bibl. Utrecht (zonder de Tafel).

☞ Dat nieu= // vve Testamēt // ons heren Ihesu Christi met alder naersticheyt // ouersien / eñ verduytst. Een vermaninghe oft // onderwijsinghe om allen Christē menschen met // groter naersticheyt dat Euangelium te lesen. // Sinte Matheus / Sinte Marcus / Sinte Lu= // cas / Sinte Ioannes. ¶ Noch sijn hier bi geset // die Epistelen wt dē Ouden Testamente diemē // iaerlicx inder heyligher kercken lesende is. // ¶ Christus spreect. Marci int. xvi. Capittel. // Gaet in alle *enz.* (3 *regels*).

320 bldn., Goth., 87 regels, met sign. (1—8), a 1—z 1, ꝛ 1 (—8) en A 1—P.1; Zonder reklamen. Met kleine houtsneden. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart, omgeven door versierde randen*). *F.* 1 *verso:* ¶ Almanack van.xxix. iaren. // (1526—1554). *F.* 9 *recto:* ¶ Dat Euangelium van // Sinte Matheus *enz.* *F.* 308 *verso, onderaan:* ¶ Gheprent Tantwerpen in die baghijnen stra= // te. bi mi Ian van ghelen. *F.* 309 *recto:* ¶ Die Tafel. // *F.* 320 *recto, onderaan:* ¶ God si lof ende eere tallen // tijden Amen. // *F.* 320 *verso* (*blank*).

K. B.

DURSTENIUS, A., Carmen, de nativitate divi Ioannis Baptistae. (Antv., M. Hillenius, 153). 4to. 434

☞ Carmen // scholasticvm Arnoldi // Durstenij, de natiuitate diui Ioannis // Baptistę, in Gaudana ciuitate // vespertino concinnen // dum tempore. //

4 bldn., Latijn, 80 regels, met sign. a ij—a iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 (*titel, in houtsneêrand, WN. nº.* 202). *F.* 1 *verso:* Carmen // Nicolaus Hugius Edamus ad // Gaudanum iuuentutem. // QVum permulta sint *etc. F.* 4 *verso, onderaan:* Respicias // Gaudam summi Baptista tonantis // Pestiferasqȝ lues sancte Patrone fuga. // Finis. //

.K. B.

TRIUMPHE van dat cronemente van den keyser (Karel V). Antw., W. Vorsterman, 1520. 15 Dec. 4to. **435**

Die triumphe van dat cro // nemente vandē keyser Eñ dye triumphelijcke incoem= // ste van Aken. // (*Houtsneê*, *WN*. *n°*. 185) //

8 bldn., Goth., 32 regels, met sign. (A 1—4), Bi; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Als ic scriuē soude vāde triomphe die welcke gedaē // was *enz.* *F.* 2 *recto:* Des maendaechs ghebuerde dincompst // *F.* 8 *recto, regel* 14: Gheprint in die stadt van Antwerpen bu= // ten die camer poorte Inden guldē // eenhorē Bi mi Willem Vor= // sterman. int iaer ons he= // ren. M. CCCCC. eñ // XX. Dē .xv. dach // vā Decēber // (*Twee wapens*) // *F.* 8 *verso* (*Drukkersmerk*, *v. H. n°* 1).

R. W. P. de Vries.
Cat. Vergauwen n°. 795.

GERRIT VAN DER GOUDE, Boexken van der misse. Antw., W. Vorsterman, z. j. kl. 8vo. 436*

Dat boexken vander missen // Anderwerf ghecorrigeert .·. // (*Houtsneê*) // H(*groote krulletter*)Ier begīt eē deuoet boex // ken. seer profitelic allen // godē kerstē menscē. als // hoemē deuotelikē misse // horē sal. Hoemē // salichli // kē biechtē sal Eñ hoemē // eerwaerdelikē ten heili- // gen sacramente gaē sal // met andere profitelijke // leeringē eñ gebekens daer in besloten ghe // maect eñ geordineert bi broed'. Gherit vād' // goude minrebroed' vādē // obseruātē genoēt. //

114 bldn., Goth., 24 regels, met sign. (a 1—8), b i—r iiij; Zonder reklamen. Met houtsneden. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*Houtsneê*). *F.* 2 *recto:* ¶ Prolooch // A(*versierde letter*)ls scriftuere *enz.* *F.* 114 *verso, regel* 16*:* ¶ Hier eyndet een deuoet boexkē ter eeren // gods eñ maria sijn gebenedide moed' sinte // frāciscus eñ allen lieuē heiligē geordyneert // Bi broed'. Gherit vand'. Goude vā sinte frā // ciscus oerden genoēt vādē obseruāten. Eñ // geprēt Tātwerpē daer die camerpoorte In // den gulden eēhorē. Bi mi Willē vorstermā //

Kat. Doedes, n°. 457. Ontbr. 1 blad. (Later dan 1508, n°. 437).

GERRIT VAN DER GOUDE, Boexken van der misse. Antw., H. Eckert van Homberch, 1508. 28 Maart. kl. 8vo. 437*

Dat boexken van der missen Eñ // anderwerf ghecorrigeert .:. .:. // (*Houtsneê*) // H(*dez. krulletter als in 436*)Ier begint een de // uoet boexken seer profitelic allē goe- // den kerstē mēschē // als hoemē deuote // liken misse horen // sal. ***enz.***

168 bldn., Goth., 22 regels, met sign. a ij—x ij; Zonder reklamen. Met houtsneden. kl. 8vo.

F. **1** ***recto*** **(*titel*).** ***F.*** **1** ***verso*** **(*voortzetting van den titel:*** **waerdeliken ten heilighē sacramentē gaē // sal** ***enz.*** **(7** ***regels*****) // (*Houtsneê*) //** ***F.*** **2** ***recto:*** **Proloech // (A)ls scrifture ons bewiset // eñ gregorius** ***enz. F.*** **168** ***verso, regel*** **10: ¶ Hier eyndet een deuoet boecxken ter // eeren gods ende maria sijn ghebenedide // moeder sinte franciscus eñ allē lieuen hei // lighen gheordineert Bi broeder Gherit // vander Goude van sinte franciscus oer- // den ghenoemt vanden obseruanten Eñ // gheprent Tantwerpen. bi mi Henrick // eckert van homberch int huys vā Delft // bi dye camerpoorte Int iaer ons heeren // .M. CCCCC. eñ Acht. den. xxviij. dach // Martij. //** ***F.*** **168** ***verso*** **(*Houtsneê*).**

Kat. Doedes, n°. 458.

CRANS van duizend rozen. Amst., Hugo Jansz. van Woerden, z. j. kl. 8vo. 438*

ℂI Hier beghint een suuerlike crans // van dusent rosen // (*Houtsneê*) //

92 bldn., Goth., 20 regels, met sign. A—L; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ℂI Hier beghint een sond'linghe nieu // we eñ seer deuote oefeninge *enz.* *F.* 80 *recto:* ℂI Hier eyndet den ouersuuerlijcken // hoet van dusent rosen // (*Dez. houtsneê*). *F.* 80 *verso* (*Dez. houtsnee*). *F.* 81 *recto:* ℂI Hier beghint een suuerlike croon // opten voirseidē hoet vā dusent rosen // *F.* 92 *verso:* Gheprent tot aemstelredam bi mi // hugo iansoen van woerden. // (*Dez. houtsneê*) //

Kat. Doedes, n°. 458.
Moes, n° 22.

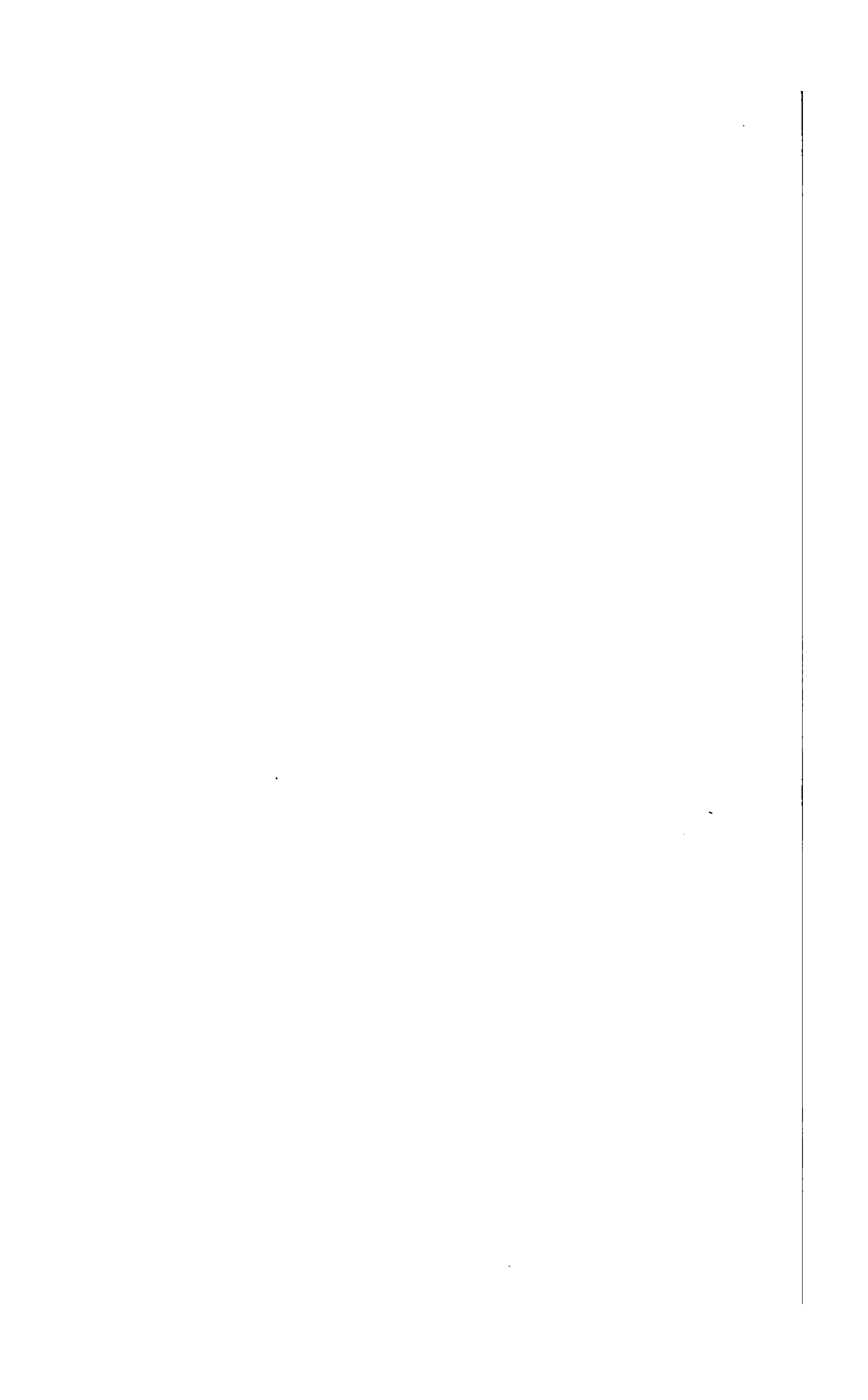
UITLEGGING op het vierde capittel van S. Jans eerste Epistel. Z. pl. n. j. kl. 8vo. 440*

☞ Vvtleg= // ghinghe op het vierde Capit // tel van Sint Ians eer // ste Epistel. Spre= // kende vander // liefden · / ∴ // i. Thimothei. 1 // De ynde des gebots is lief= // de wt reynder herte, goeder // conscientien, ende ongeueys // den ghelooue. //

67 bldn., Goth., 28 regels, met sign. a.ij—i.iij.; Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ☞ Iohan. 1. Epistel. iiij. capi= // GOd is die liefde, *enz.* *F.* 67 *verso, regel* 9: Amen.

Kat. Doedes 558 (defect).

ZOVITIUS, I., Ovis perdita. Antv., A. Goinus, 1540. Febr. kl. 8vo. 441

☛ Ovis // perdita, avtore Ia // cobo Zouitio apud Bredanos // Ludimagistro. // Excvdendvm cvra- // bat Antuerpiae Antonius Goinus // An. M. D. XL. // Mense Feb. //

24 bldn., Cursief, 31 regels, met sign. A ij—C iiij; Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rand, met het monogram van M. K. WN. n°* 133). *F.* 1 *verso:* Ornatissimis D. Domi- // no Decano sacrae Theologiae Licentiato. Et Domi- // nis Canonicis sacri apud Braedanos collegij pri- // matibus Iacobus Zouitius. S. D. // *F.* 2 *recto, regel* 27: Brae // dae nostro è musaeo. iiij. Cal. Mar. Anni supra // sesquimillesimum tricesimi noni. // *F.* 23 *verso, onderaan:* Finis // *F.* 24 (*blank*).

Cat. Heeswijk. Jan. 1903. n° 1626.
R. W. P. de Vries.

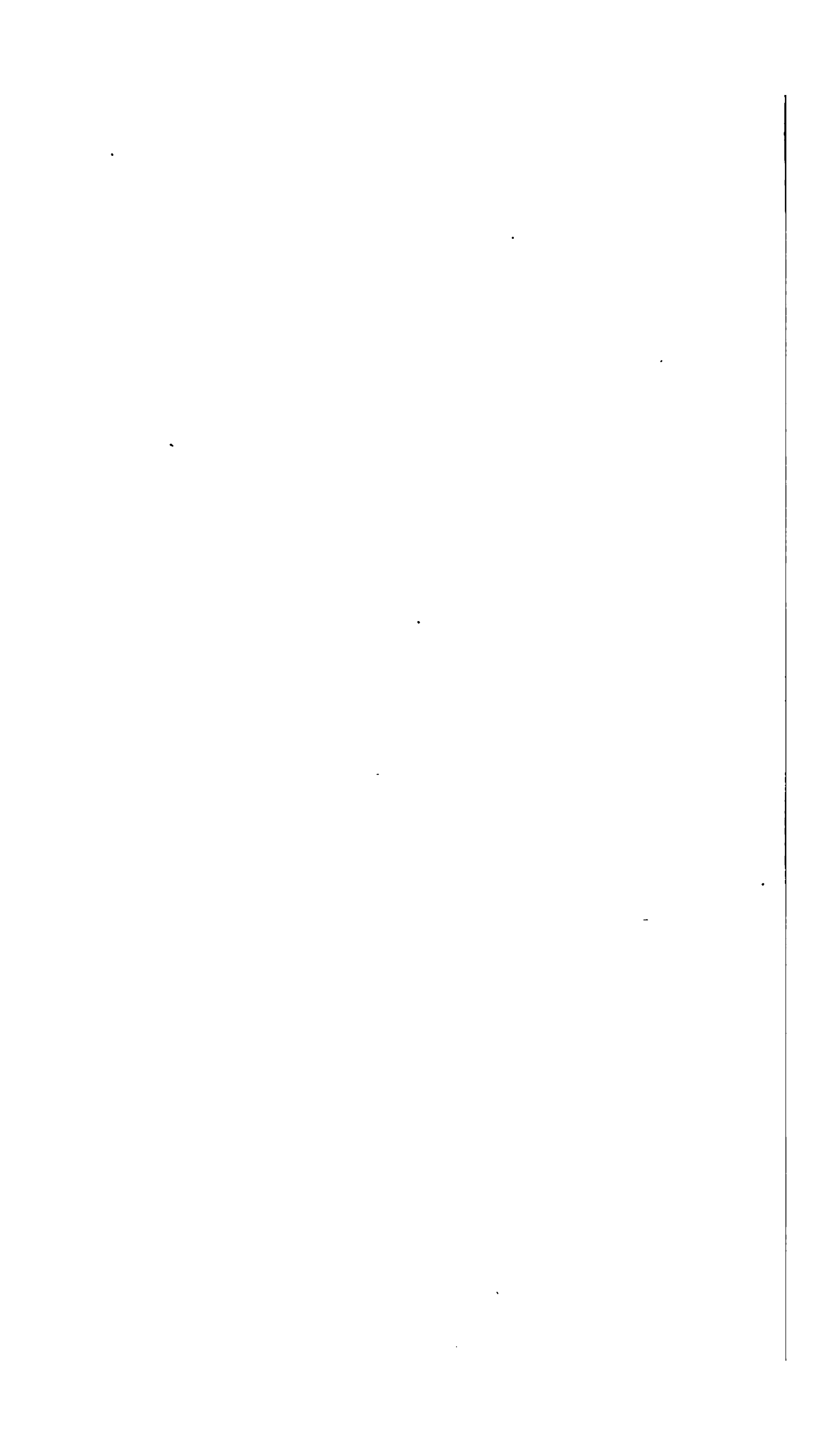
LEVEN, DAT, ende liden ons heren. Antw., W. Vorsterman, 1518. 31 Dec. kl. 8vo. **442**

Dat · leūe · eñ // lidē · ons herē // (*Houtsneē*) //

168 bldn., Goth., 21 regels, met sign. a ij—y; Zonder reklamen. Met houtsneden. kl. 8vo.

***F.* 1 *recto* (*titel, in rood en xylogr.*) *F.* 1 *verso:* Dit is die prologus des leuēs ons herē // O (*xyl.*) Mēsche ist *ene.* *F.* 167 *verso, onderaan:* Gheprent Tanwerpen butē die camer // poorte Indē guldē eenhorē bi mi willem // vorstermā Int iaer ōs herē. M.CCCCC // eñ xviij. Den laetsten dach vā december. // *F.* 168 *recto* (*blank*). *F.* 168 *verso* (*Houtsneē*).**

Kat. Doedes, n°. 586. Hetz. ex. Cat. Heeswijk. Jan. 1902, n°. 111.
Bibl. Gent.

Ordinancien eñ Statuten // dye de Keyserlijcke Maiesteyt in zijnder teghe- // woordicheyt op den. vij. dach Octobris Int iaer // M. CCCCC. .xxxi. heeft doen lesen eñ verclaren den Sta- // ten van sinen landen van herwaerts ouer / ende de welcke // aldaer wt gheroepen eñ gepubliceert zijn geweest opten // xv. dach Nouembris daer aen volgende / so om te extirpe // ren eñ te verdriuē de Lutheraensche eñ andere gherepro- // beerde secten / eñ te versiene op de ongeregeltheyt vãder // munten / als om ordine te stellen op die policie vandē voir // seyden landen / tot der ghemeyn weluaert ende commodi // teyt van dien. // (*Houtsneê*) //

24 bldn., Goth., 34 en 36 regels, met sign. A ij.—G; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Cum Gratia et Priuilegio // Imperiali. // D(*xyl.*)At nyemant / *enz.* *F.* 2 *recto:* Byden Keyser // KAerle by der grã- // tien *enz.* . . . . *laatste woord:* gro- // *F.* 14 *verso, onderaan:* ⁋ Gheprint Tantwerpen By mi Willem Vorsterman // ende Mychiel van Hoochstraten / Int Iaer ons // Heeren duysent vijfhondert ende. xxxi. // Opten vijfthiensten dach vã // Nouember. // *F.* 15 *recto:* Byden Keyser. // Onsen schoutet vã Antvver // pen / *enz.* *F.* 18 *verso, onderaan:* Gegeuē in onser stadt van Bruessele // ond' onsen cõtresegel hier op gedruct dē. vij. dach d' maent vã // Octobri int Iaer ons herē. M. CCCCC. eñ. xxxi. // *F.* 19 *recto:* ⁋ Byden Keyser // O(*xyl.*)Nsen Schoutet van // Antwerpen. // oft sinē stadthouder *enz.* *F.* 24 *verso, onderaan:* ⁋ Geprint Tantwerpen By mi Willem Vorsterman eñ // Mychiel van Hoochstraten / Int iaer ons herē. M. // CCCCC. eñ. xxxi. Den. xv. dach vã Nouember. //

M. N.
Andere druk dan 100, 371, 426.

VERMAEN, EEN CORT, van die glorien des eeuwigen levens. Z. pl. n. j. kl. 8vo. 444*

Een cort eñ suuerlijck vermaen // van die grote glorien eñ blyscapē // des eewighen leuens. // (*Houtsneê*) //

16 bldn., Goth., 21 regels, met sign. (A 1—8), B i ; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rood, de houtsneê aan drie zijden met randen*). *F.* 1 *verso:* Ter eerē eñ loue gods eñ sijnd' lieuer // moed' eñ maget maria *enz.* *F.* 16 *recto, laatste regel:* oft hi dese voers' waerhedē in hē vindt. // *F.* 16 *verso* (*blank*).

Cat. Doedes, n° 881.

❧ Die bible ❧ // Tgeheele ov= // de eñ nieuwe Testament metgrooter naer // sticheyt nadē Latijnschē text gecorrigeert / eñ // optē cant des boecs die alteratie die hebreeusce // veranderinge / naerder hebreeuscer waerheyt // der boeckē die int hebreus zijn / eñ die griecsce // der boeckē die int griecs zijn / eñ dinhout voor // die capittelen gestelt / Met schoonen figueren // ghedruct / eñ naerstelijc weder ouersien. // Cum Gratia et Priuilegio //

480 bldn., Goth., 2 kol., 55 en 56 regels, met sign. *.i.—*.iij., a.i.—z.iiij, aa.i.—cc.iiij., Aa.i.—Ii.iiij., A.i.—Z.iiij. en AA.i.—BB.iiij.; Zonder reklamen. Met een kaart van het Heilige Land, in houtsnede, vóór h.iiij., en houtsneden in den tekst. Folio.

F. 1 *recto* (*titel, in denzelfden rand als* 1098). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto*: ¶ Extract wten Registere vanden Vonnissen / der // wethouderen der stadt van Antwerpen. // .... *onderaan:* .... des Vridaechs / neghen // dagen in Nouembri. xv^c iaer ende .xxviij. // *F.* 2 *verso:* ¶ Die Prologhe. // ¶ Die Correctuers deser translatien wenschē / allen den ghenē // die desen onsen arbeyt sien *enz.* *F.* 5 *verso, laatste woord:* Amen. // *F.* 6 (?). *F.* 7 *recto:* ¶ Dat boeck Genesis. ¶ Dat. I. Capittel. // (*Houtsneê*) // (1): ❧ Hier beghint dat ❧ // boec Genesis / *enz.* *F.* 480 *recto,* (2), *regel* 23: ¶ Hier eyndet dat gheheele Oude Testa= // ment / na den Latijnschen Text / Ende opten // cant des boecks / die Hebreeusche text ende // veranderinghe / naerder Hebreeuscer waer= // heyt. Ghedruct in die vermaerde coopstadt // van Antwerpen in Brabant / Inden gulden // Eenhoren / Bi mi Willem Vorsterman / Vol= // eyndt op. Sinte Simonseñ Iudas auont / // den. xxvij. dach vā October / Int iaer // nae die ghebuerte Christi ons sa= // lichmakers. M. CCCCC. // ende. xxviij. // ¶ Aldus salmen *enz.* *F.* 480 *verso* (*blank*).

M. N.
Le Long, blz. 577 vgl. Geheel andere ruk van denzelfden datum als n°. 1098.

BIJBEL (Nieuwe Testament). Antw., W. Vorsterman, 20 Sept. 1529. folio. 446

Tgeheele Nieu Testament // met grooter naersticheyt ghecorrigeert // nae den Latijnschen text / soe die heylighe // Roomsche kercke dat houdt / met de Cano // nes die wi Onderwisen ghenaemt hebbē // Ende dat inhoudt van elcken Capittel / // soe wel van den Epistolen der Apostelen // als der Euangelien / voor die Capittelen // ghestelt / Ende dē Kalengier ende een // Tafele om die Euangelien // ende Epistolen te // vinden. // ✠ • ✠ // Cum Gratia et priuilegio //

126 bldn., Goth., 2 kol., 55 regels, met sign. A.ij.—P.v.; Zonder reklamen. Met houtsneden. Folio.

F. 1 *recto* (*titel, in rand, WN.* V. 11). *F.* 1 *verso* (1): (*Houtsneê*) // ¶I Dit zijn die boecken des // nieuwen Testaments. // *F.* 3 *recto:* ¶I Die Tafel vanden Epistolen ende Euangelien. // *F.* 5 *verso* (1): ¶I Die verclaringe der onder // wijsen / *enz.* *F.* 6 *recto:* ¶I Dat eerste onderwijs in dat welcke vier spreken. // *F.* 9 *recto* (1): ¶I Sinte Mattheus Euangelie. // (*Houtsneê, WN. n°.* , *aan weerszijden randen*) // ☙ Sinte Matheus ❧ // Euangelie. // *F.* 126 *recto* (1), *regel* 33: ¶I Gheprint Thantwerpen in die Cammer- // strate / inden gulden Eenhoren / Bi mi Wil // lem Vorsterman / Voleyndt op Sinte Mat // theus auont / den. xx. dach van Septē- // ber / Int iaer nae die ghebuerte // ons salichmakers. M. // CCCCC.en. xxix // *F.* 126 *verso* (*blank*).

M. N.
Lelong, blz. 579.

MEDICIJNEN, DE, der siele. Z. pl., Nic. van Oldenborch, 1536. kl. 8vo. **447***

De Medicij= // ne der Sielē / voor die // ghesonde / ende Crancke in des // doots noodt / ende allen mē= // schen seer profitelijck // ende nootsake= // lijc / door D. // V. R. // +. // Noch een Christelijcke // vermaninge / hoe eē mensch hem heb= // ben sal die van Godt gheproeft wordt. // Esai. lv. // Compt al tsamen hier tot den water / // ghy dye dorstich zijt / *enz.* (10 *regels*).

88 bldn., Goth., 29 regels, met sign. A v—L v; Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Tot den Leser. // OM dat ick aenghesiē heb= // be / *enz.* *F.* 87 *verso, onderaan:* Ghedruct By mi Claes van Olden // borch int Iaer ons Heeren // M. D. xxxvi. // *F.* 88 (?)

Kat. Doedes, n°. 767. Het laatste blad ontbreekt.

ONDERWIJZINGE, GULDEN, om te antwoorden op alle punten die de vijanden der waarheid bybrengen mogen. (Nurenberg?) 1525. kl. 8vo.

448*

Een // Gulden onderwijsinge om te antwoordē // op alle puncten die de vyanden der waer- // heyt by brenghen moghē / welck dye sesse // prochianen te Nurenberch / doer begeerte // eens Kuervorsten ghemaect hebben. Niet // alleen allē simpelen menschē dye gheerne // die rechte waerheyt soudē bekennē inden // saken daer nv den twist ōme is / maer // oeck allen geleerdē grotelick vā // node ende seer profitelick. // ¶ Waer af dyt boeck tracteert suldy opt // dander blat inden register vinden. ¶ Leset / het en sal v niet berouwen. // Nurenberch. M. D. XXV. //

176 bldn. (8 ongen., gen. I—c.lxvij. en 1 ongen.), Goth., 30 regels, met sign. A ij—Y.5.; Zonder reklamen. kl. 8vo.

***F.* 1 *recto* (*titel, in rand*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ¶ Een raetgeuinghe die somighe chri- // stelijcke Prochiaens, *enz.* *F.* 9 *recto:* D(*xyl.*)Oerluchtighe hoochgheboorne // Vorste *enz.* *F.* 175 *verso*, *regel* 16: Nurenberch. M. D. XXV. // Afleninghe (dat is) Verantwoordinghe. // *F.* 176 (*blank*).**

Kat. Doedes, n°. 764.

BETHLEM, Een devote meditacie enz. Antw., W. Vorsterman, 1518. 12 Oct. kl. 8vo. 449*

Dit is eē deuote me // ditacie op dye passie ons liefs heeren En // de van plaetse tot plaetsen die mate gheset // daer onse lieue heere voer ons gheledē he- // uet met die figuren. eñ met schone oracien // daer op dienende Eñ so dicke alsmē dit de- // uotelijc leest so v'dientmē allē de aflaten so // volcomelijc als oftmē alle dye heylige plaetsen binnē // Iherusalē lichamelic v'sochte. Eñ een deuoet priester // die langen tijt te Ierusalē heeft ghewoont dye heeft // ✠ dit ghemeten eñ bescreuen ✠ // (*Houtsneē*) //

32 bldn., Goth., 21 regels, met sign. b—e ; Zonder reklamen. Met houtsneden. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, de houtsneē aan drie zijden met randen*). *F.* 1 *verso* (*Houtsneē, Chr. aan het kruis, met de woorden:* Vere filius dei erat). *F.* 2 *recto:* ¶ Itē dit deuoet boecxken heeft een wer // dich priester ghenaēt heer Bethlem be- // screuen *enz.* *F.* 32 *verso:* Gheprēt in die stadt van Antwerpen ' // buytē dye camer poorte Inden guldē // eenhoren Bi mi Willem vorsterman // Int iaer ons heeren . M. CCCCC. ende // Xviij. Den. xij. dach vā October Eñ // sijn gheprēt voer adriaē roelofs wonē // de tshertogenbossche staende voort // met boecken voert raethuys // (*Keiz. wapen, aan weerszijden een rand*) // Cum gratia et priuilegio //

Kat. Doedes, n°. 706.

✕ Det Ny ✕ // Testamente // Ihesu Christi egne ord oc Euā- // gelia / som han selff predickede oc // larde her paa Iorden / Hwilke // hās hellige Apostle och Euange // lister siden bescreffue De are nw // vdsette igen paa ret Danske och // forbedrede Gud till loff och // are / och den menige al- // mwe till nøtte // och tieniste // * MD xxxi * //

344 bldn., Goth., 32 regels, met sign. a ii—t iiii en A i—z iiii, r i—r iiii; Zonder reklamen. Met houtsneden. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rand, WN. n°* 300). *F.* 1 *verso* (*Houtsneê, waaromheen spreuken*). *F.* 2 *recto:* Fortalē paa det Ny testamēte // N(*xyl.*)Aade och fred aff Gud vaar fader oc aff // vaar Herre *enz. F.* 7 *verso:* Om Epistler oc Euangelia // *F.* 8 *recto:* Taflē po Søndage oc Søgne dage // *F.* 15 *verso* (*Houtsneê, WN. n°* 301). // * Her effter følge de Euangelia Som * // de *etc. F.* 54 *recto, onderaan* (*Houtsneê*). *F.* 153 *recto:* Apostlenis Gerninger Ca i // *F.* 344 *recto, regel* 13: * Her endis det Ny Testamente som er prentet // i Andorp (oc rettet paa ny igen aff Christiern // Pedersen som vaar Cannick i Lund) * // Aar effter Gudȝ byrd M D xxxi // *F.* 344 *verso* (*blank*).

M. N.
Bibl. Stuttgart.

(LOER, D.), Margarita Evangelica: Die Evangelische Peerle. Utrecht, Jan Berntsz., 1535. 29 Sept. kl. 8vo. **451**

Margarita // Euangelica ✓ // ¶ Een deuoet boecxkē geheetē Die Euāgeli // sche Peerle / Hoe wi een inwendich godtlijc // leuen v'crijghē sullen / eñ god liefhebbē wt al // len craften onser sielen. Eñ is vol hoo // nichsoeter oefeningēder liefheb // bender sielē tot god. // Matthei. xiij. // ¶ Dat rijck gods is ghelijc enē mensche die goede // peerlen soect, *enz.* .... Luce. x. ¶ Iesus heeft hem v'blijt inden hey // lighē gheest / eñ sprac. Ic belye dy hemelsche vader / *enz.*

216 bldn., Goth., 22 regels, met sign. (A 1—8), B—Z (1—8) en A—I (1—8); Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1 *verso* (*Houtsnee*) // Mathei. xi. ¶ Coemt tot mi al die // arbeidē eñ v'laden zijn / *enz.* *F.* 2 *recto:* ¶ B. Diederick Loer Vicari? Cathuser // ordens in Coelē / den goetwillighē leser / *enz.* *F.* 212 *recto*: ¶ Goede v'maninge om die werlt te // v'smaden eñ god te dienē: // *F.* 216 *verso:* ¶ Geprent tot Vtrecht opten hoec vā sin // te Mertens toorn / In die guldē Leew / Bi // mi Ian Bernts'. Int iaer ōs hteren. (*sic*) xv. // hond't eñ. xxxv. Op sinte Michiels auōt. // (*Drukkersmerk*, *WN.* I. 3).

K. B.

MANTEL, O. L. Vr. Leiden, Jan Seversz., 1514. kl. 8vo. **452***

⁋ Een seer de // uoet boecxkē eñ is ghe // hetē onser lieuer vrou= // wē mantel. // (*Houtsneē*) //

56 bldn., Goth., 21 regels, met sign. A ij—G iiij; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, omgeven door randen*). *F.* 1 *verso:* Hier beghint een suuerlic gebet vā on // ser lieuer vrouwē *ens.* *F.* 56 *verso, regel* 8: ⁋ Hier eyndet onser vrouwen mātel. // Eñ is gheprent tot Leyden op die hoye // graft bi mi Ian seuers'. Int iaer ons he; // ren. M. CCCCC. ende. xiiij. // ⁋ Lof god van al. //

Kat. Doedes, nº. 623.

DETERMINATIO Theol. Facultatis Parisiensis super doctrina Lutheriana. Antv., G. Vorsterman, 1521. 4to. **453***

Determi // natio Theologice Facultatis // Parisieñ. super Doctrina Lv // theriana hacte // nusper eam visa. // ✠ // Vaenundant Antuerpiae in officina // Gvlhelmi Vorstermanni. //

12 bldn., Latijn, 36 regels, met sign. A ij—C iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rand*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ☞ Decanvs et // facultas Theologie Generalis Schole Parisiensis oĩbus Chri // sti fidelibus *etc.* *F.* 12 *recto, regel* 24: Impressum Antverpiae per me Gvilhel // mvm Vorsterman. Anno dñi. M.D.XXI. // *F.* 12 *verso* (*blank*).

Kat. Doedes, nº. 614.

BONAVENTURA, In evangelium sec. Lucam commentarii. Antv., G. Bontius, 1539. 8vo. 454

D Bona- // ventvrae a balneo regio docto- // ris seraphici, ordinis F. minorū quōdam ministri generalis, Alba- // nensis Episcopi, ac R. ecclesiae Cardinalis, in sacrosanctū Iesv // Christi secundū Lucam Euāgelium commentarij, diuinis // scripturis & sensu pleni, iam primum in lucem aediti. // (*Houtsneê met randschrift*) // Antverpiae apud Gregoriū Bontiū sub scuto basiliensi // Cum priuilegio Caesareo. // 1539 //

818 bldn. (8 ongen., gepag. 1—607 en 6 ongen.), Latijn, 41 regels, met sign. 2—3, A—Z 4, Aa—Pp 4, ¶¶—¶¶¶ 5. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Reveren- // do ac religios. in Christo // patri F. Matthiae Weensen Dordracensi *etc.* *F.* 9 *recto:* D Bona- // ventvrae a Balneo Regio Do- // ctoris *etc.* *F.* 318 *verso:* Tabvlae prioris partis D. // Bonauēturae in Euangeliū Lucae // Finis //

Bibl. Freiburg

LATOMUS, J., Articulorum doctrinae M. Lutheri ratio. Antv., M. Hillenius, 1521. 8 Mei. 4to. 455*

Articv ▸ // lorvm doctrinae fra // tris Martini Lutheri per theologos // Louanienses damnato℞ Ratio // ex sacris literis, & veteribus // tractatoribus, per Iacobum // Latomū sacrę theologię // professorem. //

102 bldn., Latijn, 26 regels, met sign. (a 1—8), b i—y ii en aa i—cc iij; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in houtsneêrand, met het jaar* 1510). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ☞ Iacobvs La // tomvs, Rodolpho de Monckedamis // Theologiae Licenciato Goudeñ. vicepastori, S. P. D. // *F.* 7 *verso, regel* 16: ... Louanij vltima // Decembris. // *F.* 8 *recto:* Ad avditores. // *F.* 101 *verso, regel* 20: Impressum Antuerpiae per Michaelem Hilleniū // Sub intersignio Rapi. Anno M. D. XXI. // viij. die Maij. // *F.* 102 (*blank*).

Kat. Doedes, nº. 614.

THEODORITUS CYRENSIS, De Evangelicae veritatis cognitione. Antv., J. Steelsius, 1540. 8vo. **456**

Theodori // ti Cyrensis episcopi de // Euangelicae veritatis ex Graecorum atq; // gentium philosophia cognitione, siue de // Graecarum affectionum curatione, // Libri duodecim. Zenobio // Acciaolo interprete. // Cum Indice co // piosissi- // mo. // Docti cuiusdam de his Theodoriti // libris iudicium. // Nullus tam doctus est homo, qui non ex ho // rum Theodoriti librorum lectione, noua sibi // atqȝ inaudita q̄ȝ plurima sit accepturus. // Antverpiae. // Apud Ioannem Steelsium, in scuto // Burgundiae. Anno // M. D. XL. //

172 bldn. (1 ongen., gen. Folio 2.—8, Fol. 1.—158 en 6 ongen.), Latijn, 36 regels met sign. A 2—Y 8; 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ◄§ Zenobii // Acciaoli Florentini Ordi- // nis *etc.* *F.* 9 *recto:* Theodori // ti Cyrensis Epi- // scopi *etc.* *F.* 172 *recto:* Typis Ioan. Graphei. // *F.* 172 *verso* (*Drukkersmerk v. H. n°* 1 *met* Steelsivs).

Bibl. Freiburg.

Epistolae // D. Ignatii, Polycarpi, // Martialis, Dionysii, Antonii magni, ve= // tustissimorum scriptorum, qui aut Apo // stolis, aut Apostolorum Discipulis vsi // sunt doctoribus, quae praeterquàm quod // natiuum illum Scripturae spiritum refe= // runt, suppullulantis quoqȝ eo tem= // pore Ecclesiae faciem, atqȝ res // gestas mira breuitate continent. // Actvvm XVI. // Isti homines, serui DEI excelsi sunt, qui annunci= // ant vobis viam salutis. // Antverpiae, // Apud Ioan. Steelsium, In Scuto Burgundiae, Anno à Christo // nato, M. D. XL. //

81 bldn. (2 ongen., gepag. 8–82 en 6 ongen.), Latijn, 36 regels, met sign. A 2—Z 5; 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Exemplar epistolae scrip= // tae à rege Abgaro *etc.* *F.* 2 *recto:* Epistola beati Mar= // tialis *etc.* *F.* 87 *verso:* Finis. // Typis Ioan. Graphei. // *F.* 88 *recto* (*Drukkersmerk*, *WN.* *n°*).

Bibl. Freiburg.

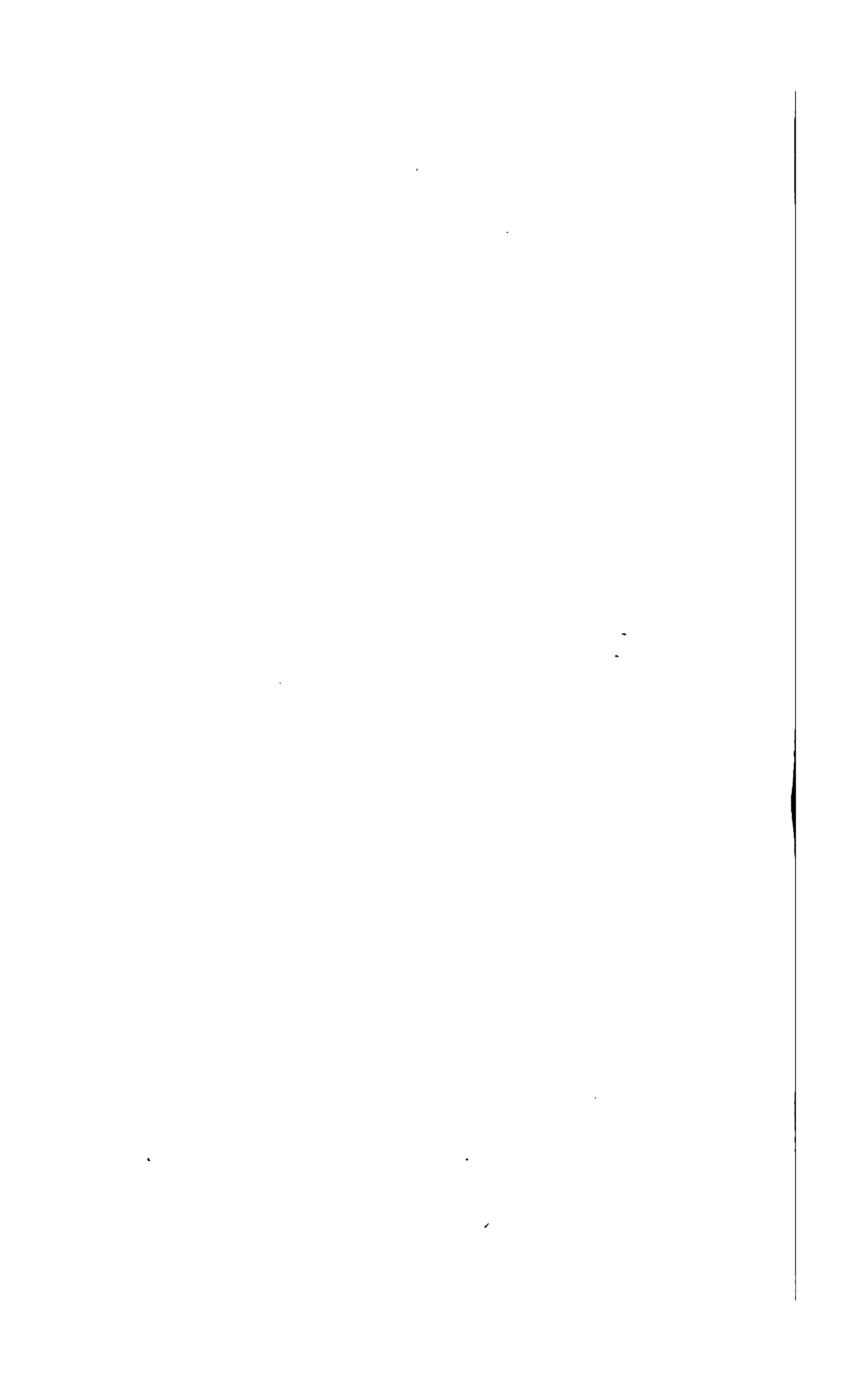
PAULUS, Epistelen. Antw., Jac. van Liesveldt, z. j. (na 1523). kl. 8vo. **458**

ꝗ Dit sijn die epistolen des wtuer // coren vates Christi sinte Pauwels // die hij ghescreuē heeft als nv tot di // ueersche natien ende somwilen tot // particulare personē vol godlijcker // vaster onweerroepelijker eñ euan // gelijcker leeringē seer neerstelijck // ouergeset eñ ghecorrigeert. // (*Houtsnee: Paulus met het zwaard, zittende tegen een muur, aan drie zijden randen*) //

168 bldn., Goth., 21 regels, met sign. (A 1—8), B.—X (1—4); Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart, aan drie zijden randen*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Ad Romanos. // ꝗ Hyer beghinnen die epistolen vā sinte // Pauwels totten Romeynen: // *F.* 163 *verso, regel* 15: ꝗ Gheprint In die vermaerde Coopstat // van Antwerpen Op die Camer // poort Brugghe. By my Ia // cop van Liesueldt. // *F.* 164 (*blank*).

K. B.
Zie Doedes, Geschied. d. eerste uitgaven v. h. N. T. blz. 47.

EPISTELEN der Apostelen. Antw., J. van Liesveldt, z. j. (na 1523). kl. 8vo. **459**

ℂ Die Canolijcke epistelen eñ leeringē // der eerwaerdigher apostolē. te wetē // van sinte Iacob sinte Peeter sinte // Ian euãgeliste eñ van sinte Iu // das Die welke si na dat si dē // heyligen geest ontfangen // hadden gescreuē hebbē // tot stichtinghe eñ lee // ringhe vã allen kersten menschen // (*Houtsneê, aan weerszijden een rand*) //

36 bldn., Goth., 21 regels, met sign. (A 1—8), B—E (1—4); Zonder reklamen; Met houtsneden. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ℂ Hier beghint die epistel // van sinte Iacob. // *F.* 9 *verso, regel* 6: Hier gaet wt sinte Iacops epistel. // (*Houtsneê*) // *F.* 10 *recto:* Petrus // *F.* 23 *verso:* Iohannes. // (*Houtsneê*) // Hier begint sint Ians epistel // *F.* 36 *recto, onderaan:* ℂ Geprint Tantwerpen op die // Camerpoort Brugge By mi // Iacop van Liesueldt // *F.* 36 *verso* (*blank*).

K. B.
Zie Doedes, Geschied. der eerste uitgaven van het N. T. blz. 50. Uit denzelfden tijd als 458.

VENUS JANCKERS, VAN, en haer bedrijven. Antw., Jan van Doesborch, 1516. Juni. 4to. **460**

Van Venus Ianckers eñ haer bedrijuen // Hoesy lopē en rinnē hē wasschē en wrijuen // Als si hebbē di mutse ***enz.*** **(8** ***regels*****) // (*****Twee houtsneden*****) //**

20 bldn., Goth., 28 en 29 regels, met sign. A iij—D i (—4); Zonder reklamen. Met houtsneden. 4to.

F. **1** ***recto*** **(*****als boven*****).** ***F.*** **1** ***verso*** **(*****Keizerlijk wapen, boven:*** **Cum p'uilegio,** ***aan drie zijden randen*****).** ***F.*** **2** ***recto:*** **Prologhe // I Ndē Meye als veldē boomē eñ vruchten // Solacelijc groeydē** ***enz.*** ***F.*** **19** ***verso:*** **Een remedie eñ raet tegen die mutse //** ***F.*** **20** ***verso:*** **Gheprent bi mi Ian van Doesborch // Anno. M. CCCCC. xvi. int be // ghin van Iunio d' maent // (*****Drukkersmerk, WN. n°*** **).**

Hof- und Staatsbibliothek, München.
Niet bij Proctor noch bij Bergmans.

ꝯ Dit sijn die epistolen des wtuer // corē vates Christi sinte Pauwels // die hi ghescreuē heeft als nv tot di· // neersche natien eñ somwijlen tot // particulare personē vol godlijcker // vaster onweerroepeliker eñ euan // gelijcker leeringē seer neerstelick // ouergeset eñ ghecorrigeert. // (*Houtsnee als* 458, *aan drie zijden randen*) //

164 bldn., Goth., 21 regels, met sign. (A 1—8), B—X (1—4); Zonder reklamen. kl. 8vo.

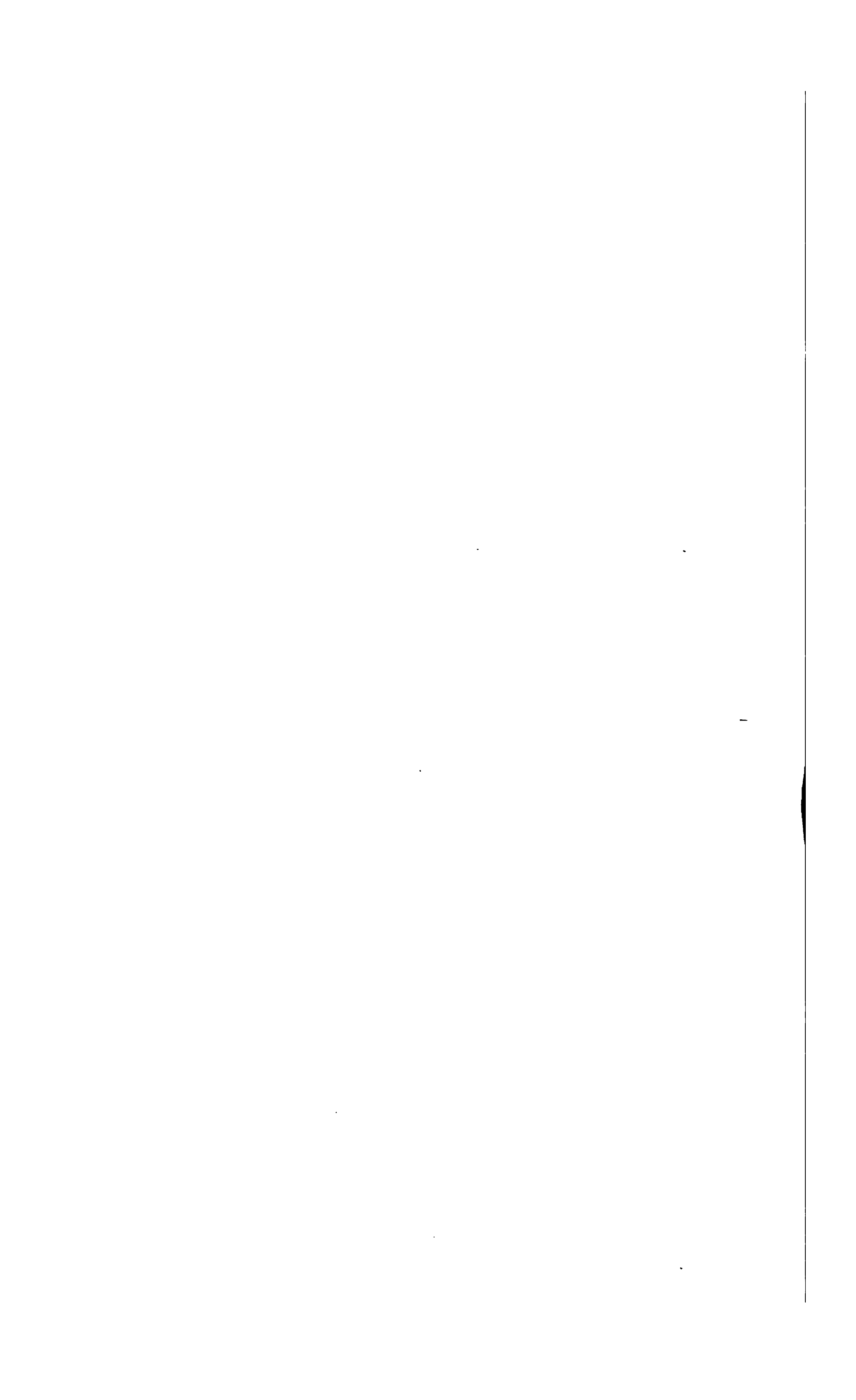
F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart, aan drie zijden randen*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Ad Romanos // ꝯ Hier beghinnen die epistolen van sin· // te Pauwels totten Romeynen. // *F.* 163 *verso, regel* 16: ꝯ Gheprint In die vermaerde // Coopstadt van Antwerpē // op die Camer poort Brugghe // By my Iacop van // Lesueldt. (*sic*) // *F.* 164 (*blank*).

K. B.
Waarschijnlijk vóór 458 gedrukt. De letters zijn beter. Zie Doedes, Geschied. d. eerste uitgaven v. h. N. T. Utr. blz. 48.

☛ Sanctvm // Iesv Christi ev= // angelivm // D. Hieronymo in= // terprete. // Accessit Abgari regis episto // la ad Iesum Christū, & Jesv // ad eundem responsio. // Ad haec, Epistolae quae ex // veteri testamento toto an= // no in sancta Ecclesia diebus // festis leguntur. // Antverpiae. // Impensis Ioannis Steelsij. // An. M. D. XXXV. // Mense Iulio. // Cum Gratia & Priuilegio. //

488 bldn. (1 ongen., gen. 2—264, 1 ongen., gen. 2—193 en 31 ongen.), Latijn, 27 regels, met sign. A 2—Z 5, a—k 5, A 2—Z 5, Aa—Ee 5; 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Hieronymus in Ca= // talogo scriptorum eccle- // siasticorum. // MAttheus *etc.* *F.* 2 *recto*: ☛ Sanctvm // Jesv Christi Ev= // angelium secundum // Mattheum. // *etc.* *F.* 488 *verso:* ¶ In festo beatae Catharinae. Episto. // Confitebor. Ecci. 51. vt in fe= // sto Agnetis virginis. // Finis. //

WEEËN, ZEVEN, van Maria. Antw., Michiel Hillen van Hoochstraten, z. j. kl. 8vo. 463

E En suuerlic eñ deuoet boecx // kē vādē seuē ween uā ōser lie // uer vrouwē eñ eensdeels vā dat // bitt' lidē xp̄i ichūmʒ goede gebedē // (*Houtsneê: Maria met de swaarden, bovenaan de woorden:* Sicut filium inter spinas //).

72 bldn., Goth., 21 regels, met sign. (A 1—8), B—I (1—8); Zonder reklamen. Met houtsneden. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1 *verso:* ₵ Prologus. // W Ant ons leuē hier vol droefheyt // eñ tribulaciē is. *F.* 7 *recto* (*houtsneê*). *F.* 71 *verso, regel* 6: ₵ Hier eyndet een suuerlijc boecx // ken vandē .vij. ween vā Ma // riē. Gheprint Tantwer // pen Bi mi Machiel // van Hoochstra // ten.:. // *F.* 72 (?).

K. B. Laatste blad ontbreekt.

ROSEMONDT, G., Een devoot gebed. Antw., Michiel Hillen van Hoochstraten, z. j. kl. 8vo. **464**

ℂI Een deuoet ghebet voor alle men= // schen besonder in tijden van druck en= // de lijden bescreuen meesten deel van // sinte pauwels Ad ephesios tercio ende // in sommighe ander scriftueren // (*Een roos*, mondt *en krul*) //

8 bldn., Goth., 21 regels, zonder sign.; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* I(*xyl.*)C buyge mijn knieen des lich // aems eñ mijnder hertẽ *ens.* *F.* 7 *verso, regel* 10: Gheprint Tantwerpen by mij Myc= // hiel van Hoochstraten in // die camerstrate in // die Rape // ⁘ // *F.* 8 *recto* (*Houtsnee*). *F.* 8 *verso* (*Houtsnee*).

K. B.

BOEXKEN, EEN PROFITELIC, voor simpel menschen. Antw., M. Hillen van Hoochstraten, z. j. kl. 8vo. **465**

E En profitelic boexkē voer sim- // pel mēschē / geuēde dese int cort // eē goet ond'wijs / hoe si huerleuē sa- // lichlic mogē beginnē leidē eñ eyndē // (*Houtsneē*) //

92 bldn., Goth., 21 regels, met sign. (A 1—8), B—M (1—4); Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel in rood en zwart, aan weerszijden een rand*). *F.* 1 *verso:* ℂ Tafel vā dit boecxken // ℂ Vā dierste ghebot *enz.* *F.* 4 *verso:* D(*xyl. in rood*)Ie sone gods Ihūs ghebene // dijt *enz.* *F.* 92 *recto, onderaan:* ℂ Gheprint Tantwerpē By Mi Mi- // chiel van Hoochstraten. // *F.* 92 *verso* (*blank*).

K. B.

PASSIEN ons Heeren (?). Antw., W. Vorsterman, z. j. kl. 8vo. **466**

80 (?) bldn., Goth., 21 regels, met sign. —L (1—8); Zonder reklamen. Met houtsneden. kl. 8vo.

F. 41 (?) *F.* (1) *recto:* hebbe dat ontfinck ick vanden heere. // Want inder *enz.* *F.* 79 *recto, regel* 7: ⁋ Hier eynden die vier passien ons he // ren alsoe die vier euangelisten bescri // uen met haren epistelen eñ dat auōt // mael ons heeren Ihesu cristi. // ⁋ Gheprent Thantwerpen doer die // camer poorte inden gulden // eenhoren Bi mi Wil // lem Vorster // man // ✠ // • // *F.* 79 *verso (blank).* *F.* 80 *recto (blank).* *F.* 80 *verso (Drukkersmerk, WN. n°*).

K. B. D.K. I 17a. Fragment, het begin ontbreekt.

EXEMPEL, Een suuerlijc, hoe dat Jesus een soudaens dochter wech leyde. Delft, F. Zonderdank, z. j. kl. 8vo. **467**

☙ Een suuerlijc // exmpel hoe dat Iesus een hey- // densche maghet een sou- // daens dochter wech // leyde / wt haren // lande // (*Houtsnee, aan weerszijden een rand*).

8 bldn., Goth., 20 regels, met sign. A ij.; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* MEn leest datter was een heidē // sce soudaen *enz.* *F.* 8 *verso, onderaan:* ℂ Ghe-prent tot Delft bi mi Frans // Sōderdanck besidē die oude kercke //

K. B.

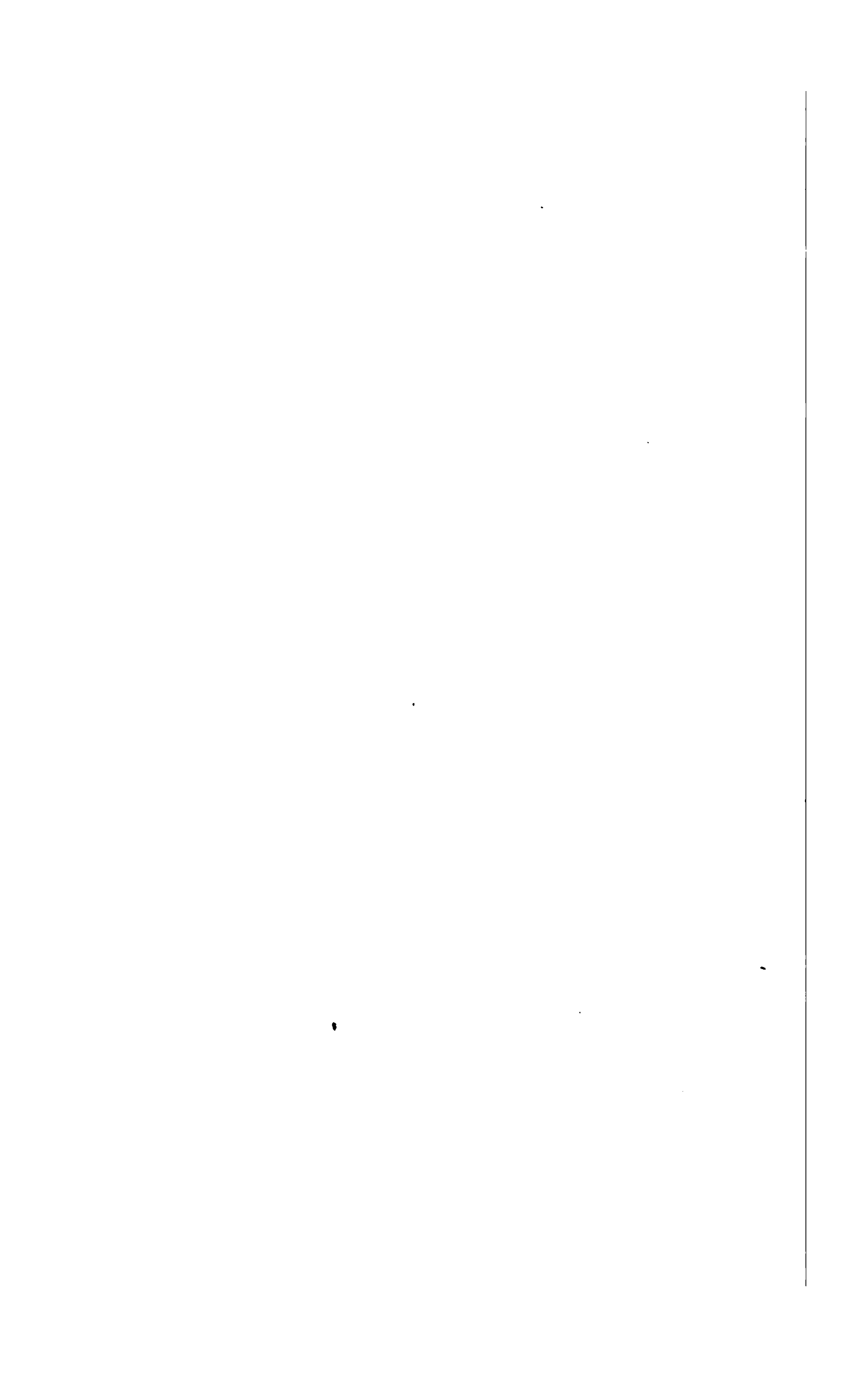
HISTORIE van Sandrijn en Lancelot. Antw., W. Vorsterman, z. j. (c. 1520). 4to. **468**

Een schoon amoruese Hi // storie vā Sandrijn eñ lan // sloot die seer ghenuechlijck is om te leesen // (*Houtsneē*) //

18 bldn., Goth., 30 regels, met sign. a iij—C iij (—6); Zonder reklamen. Met houtsneden. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, de eerste twee regels, in rood*). *F.* 1 *verso* (*Dez. houtsneē*). *F.* 2 *recto* A(*versierde letter*)Y god heere hoe mach dit sijn // dat ic die ouerscone sandrijn // *enz.* *F.* 18 *recto, regel* 17: ¶ Gheprent Tantwerpē butē die camer poorte // Indē guldē eenhorē Bi mi willem vorsterman // *F.* 18 *verso* (*Drukkersmerk, WN.* II, 6).

Hof- und Staatsbibliothek, München.

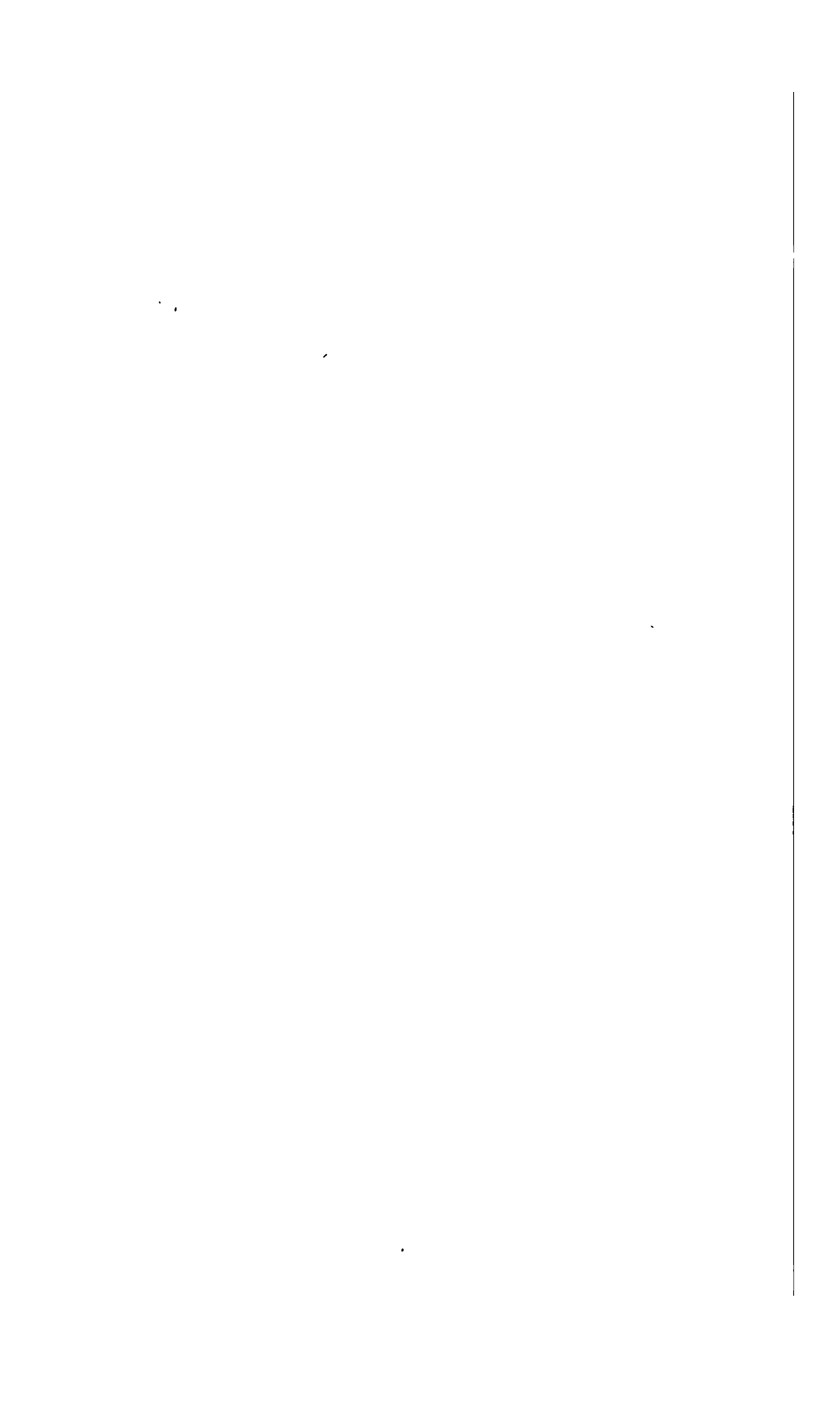

Dit es vander siecten der broosscer na // turen. eñ hoe haer ons heere gheneest / // (*Houtsneē*) //

20 bldn., Goth., 20 regels, met sign. (A 1—8), B—C (1—8); Zonder reklamen. Met houtsneden. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*Houtsneē*). *F.* 2 *recto:* ¶ Die broossche nature seyt // O Adā̄s val seer swaer int vallen // Omēslijck geslachte al met dallē // Hebdi ghequets *enz.* *F.* 3 *recto* (*Houtsneē*). *F.* 7 *verso:* Doctor ih's hanct wt sinen orinael // Tooghēde datti meester es principael. // (*Houtsneē*) // *F.* 20 *recto, regel* 6: Gheprint in die princelijcke stadt van // Bruessel Indē Zeeridder Bi mi Tho: // mas vander Noot // *F.* 20 *verso* (*Drukkersmerk, WN. n°*).

K. B.

GHEWICHTE, DAT GULDEN. Leiden, Jan Seversz., c. 1510. kl. 8vo. **470**

H(*xyl.*)Ier begint eē // hant boecxkē // om te leuē na= // der volmaect= // heit godes. eñ // is geheten dat // gulden ghewichte. Eñ inhout // hoe hē een mensche oefenen sal // int leuen eñ passie ons heeren. // Ende is oec inhoudēde die gul= // den veter. Ende die gulden be= // scouwinghen der wonden ons // liefs heeren ihesu cristi //

20 bldn., Goth., 20 regels, met sign. (a 1—8), b—c; Zonder reklamen. kl. 8vo.

***F.* 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*Houtsnee*). *F.* 2 *recto:* ¶ Hier beghint een hantboecxken ō // te leuen nader volmaectheit *enz.* *F.* 20 *verso, regel* 10: ¶ Gheprent tot elyden (*sic*) in hollant // By mi Ian zeuers' .·. // Lof god van al .·. //**

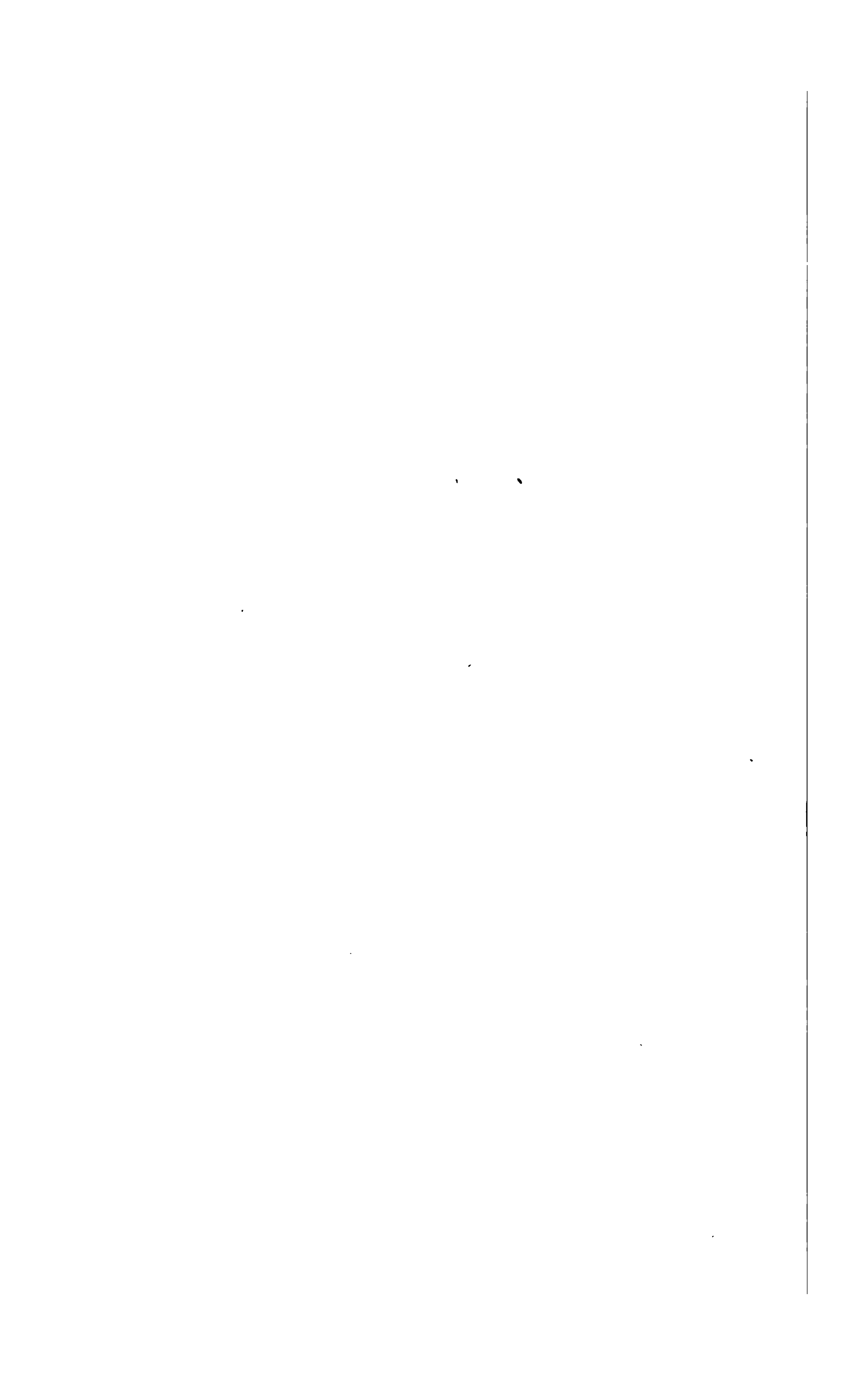
K. B.

CI Een deuote oef- // feninge / ende een rechte conste omme // God te dienē / om door een // op recht kersten leuen te co // men tot een salich steruen. // (*Houtsneē*) // Willem Vorsterman //

36 bldn., Goth., 21 regels, met sign. a ij—F ij; Zonder reklamen. kl. 8vo.

***F.* 1 *recto* (*titel, in rood en zwart, aan drie zijden een rand*). *F.* 1 *verso* (*Houtsneē, daaronder:* Iheeus ◄§ Maria §► Anna) // *F.* 2 *recto:* C(*xyl.*)Hristus vermaent // ōs dicwils *enz.* *F.* 36 *recto, regel* 7: CI Hier voleyndt een deuote oeffenin // ghe / eñ een rechte const om god te die- // nen. Het welcke noch met een ander // boecxken van tdeerste ghebot / gheuisi // teert is van diuersche gheleerden in- // der godheyt / eñ gheapprobeert by dye // ghecōmitteerden vanden Bisscop van // Camerijck / eñ by Octroy vā dye Key- // serlijcke maiesteyt. Anno. xv. hondert // eñ xxx. Den lesten dach Octobris. // CI Gheprent Tantwerpē by my Wil- // lem Vorsterman / buyten dye Camer // poorte / inden gulden Eenhoren. // *F.* 36 *verso* (*Houtsneē*) // CI Cum gratia et priuilegio //**

K. B.

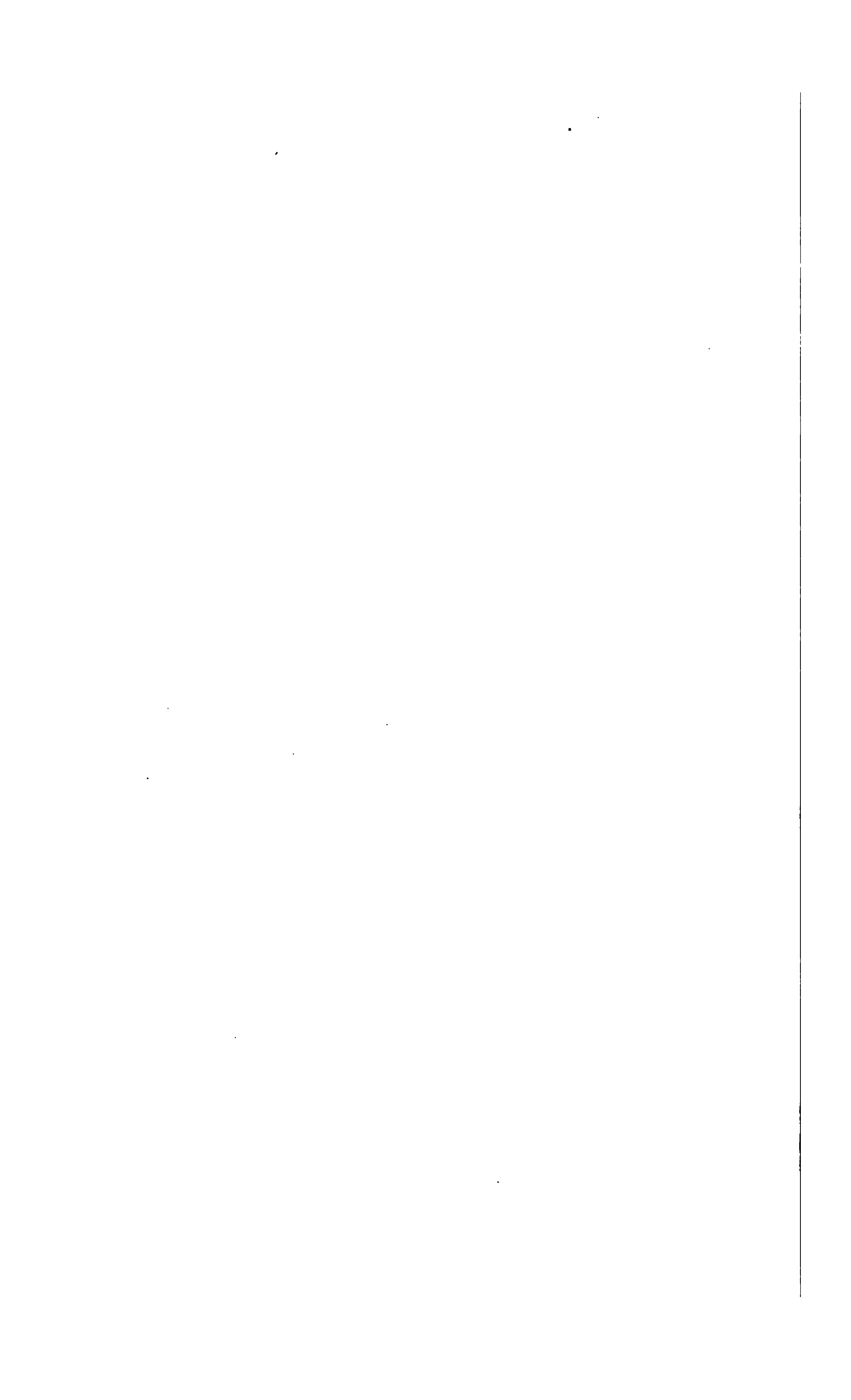
ERASMUS, Lucubrationes aliquot. Antv., Th. Martinus Alost., 1509. 6 Nov. 8vo. **472**

Lvcvbrativncvlae aliqvot // Erasmi Canonici ordinis diui Augustini perq̄ vti // les adolescentibus. // Epistola exhortatoria ad capessendam virtutem // ad generosissimū puerum Adolphum principē // Veriensem. // Precatio qum erudita: tum pietatis plena: // ad Iesum dei virginisq; filium. // Poean in genere demonstratiuo: virgini matri di / cendus. // Obsecratio ad eandem semper gloriosam. // Oda de casa natalicia pueri Iesu. // Enchiridion militis Christiani: saluberrimis // praeceptis refertum contra omnia viciorum irri- // menta efficacissimis: & ratio quaedam veri Chri // stianismi. // Disputatiuncula de pauore; tedio; moesticia Iesu // quam habuit instante passionis hora. cum non // nullis aliis. //

110 bldn., Latijn, 36 regels, met sign. Aii—Riiii; reklamen. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* *Αρχην απαντων και τελος ποιου θεου.* // Libellus loquitur. // Nil moror *etc.* *F.* 2 *recto:* Erasmus Canonicus instituti diui Augustini // Adolphi *etc.* *F.* 110 *recto:* Impressum Hātuuerpiae opa Theoderici // Martini Anno salutis supra millesimum // quingētesimo nono Mēsis Nouēbris. vi. // *F.* 110 *verso* (*Houtsnee*).

Bibl. Freiburg.

BOEXKEN, EEN DEVOOT, (van de drie geestelijke opgangen). ('s Hertogenbosch, Laur. Hayen), z. j. kl. 8vo. 473

Een deuoet ende // Suyuerlijck boexken gheheytē indē la // tijn / De spiritualibus ascensioībus / nv // eerst ouergeset wt dē latijn in duytschen // By eenē eewerdighē prioer vādē regu- // lieren / wiens naem gescreuen moet we // sen int boeck des leuens Eñ is vol ghee // stelicker leerīghē / hoemen wt den val d' // sonden weder om geestelic op clīmē sal // tot een doechdelic leuen ✠ .⁝. ✠ // (*Houtsneê, dubbele arend, met schild, waarop* S.P.Q.R.).

84 bldn., Goth., 21 regels, met sign. Aij—Mij; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, eerste regel in xyl.*). *F.* 1 *verso* (*Wapen*) // Cvm privilegio imperiali. // *F.* 2 *recto:* ❡ Hier beghint een deuoot tractaetken // vanden drye gheestelijken opganghen. // *F.* 83 *verso, regel* 14: Hier voleyndt dit tegēwoer // dich boexken .⁝. // *F.* 84 (*blank*).

K. B.

BONAVENTURA, S., Den boom des levens. 's Hertogenbosch, Laur. Hayen, z. j. kl. 8vo. 474

Een deuoet ende // suuerlijck boexken eñ is ghenoemt / den // boem des leuens / des ghecruysten iesu // ghemaect vandẽ vierighẽ doctoor sinte // bonauentura / eñ leert hoemen met deuo // cien ouerdencken sal die bitter passie eñ // lyden ons heeren ihesu christi .⁝. // (*Houtsneê*) //

52 bldn., Goth., 21 regels, met sign. Aij—gij; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1 *verso* (*Houtsneê*) // Cum priuelegio imperiali. // *F.* 2 *recto:* ⁋ Hier beghint dat boexken vandẽ //'boẽ des ghecruysten ihesu: *ens.* *F.* 51 *verso, regel* 11: ⁋ Gheprent tshartoghenbosch by my // Laurens Hayen tegen die school ouer. // *F.* 52 *recto* (*Houtsneê*). *F.* 52 *verso* (*blank*).

K. B.

LEVEN ons Heeren. Antwerpen, (W. Vorsterman?), voor Bartholomeus Jacobszoon, c. 1532. kl. 8vo. 475

Dat leuē ons Heerē. // (*Houtsneē*) //

140 bldn., Goth., 24 regels, met sign. A.ij.—T.iiij.; Zonder reklamen. Met houtsneden. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, in rood*). *F.* 1 *verso:* ¶ Dit is de prologus des leuēs ons herē // O(*xyl.*) Mensche ist dattu begeerste vol // comelic ghesuuert te werden *enz.* *F.* 140 *verso, regel* 13: ¶ Gheprent Tantwerpen voor Bar- // tolomeus Iacops soon boeck ver // cooper woenende te Leyden. //

K. B.
Moes, n° 98.

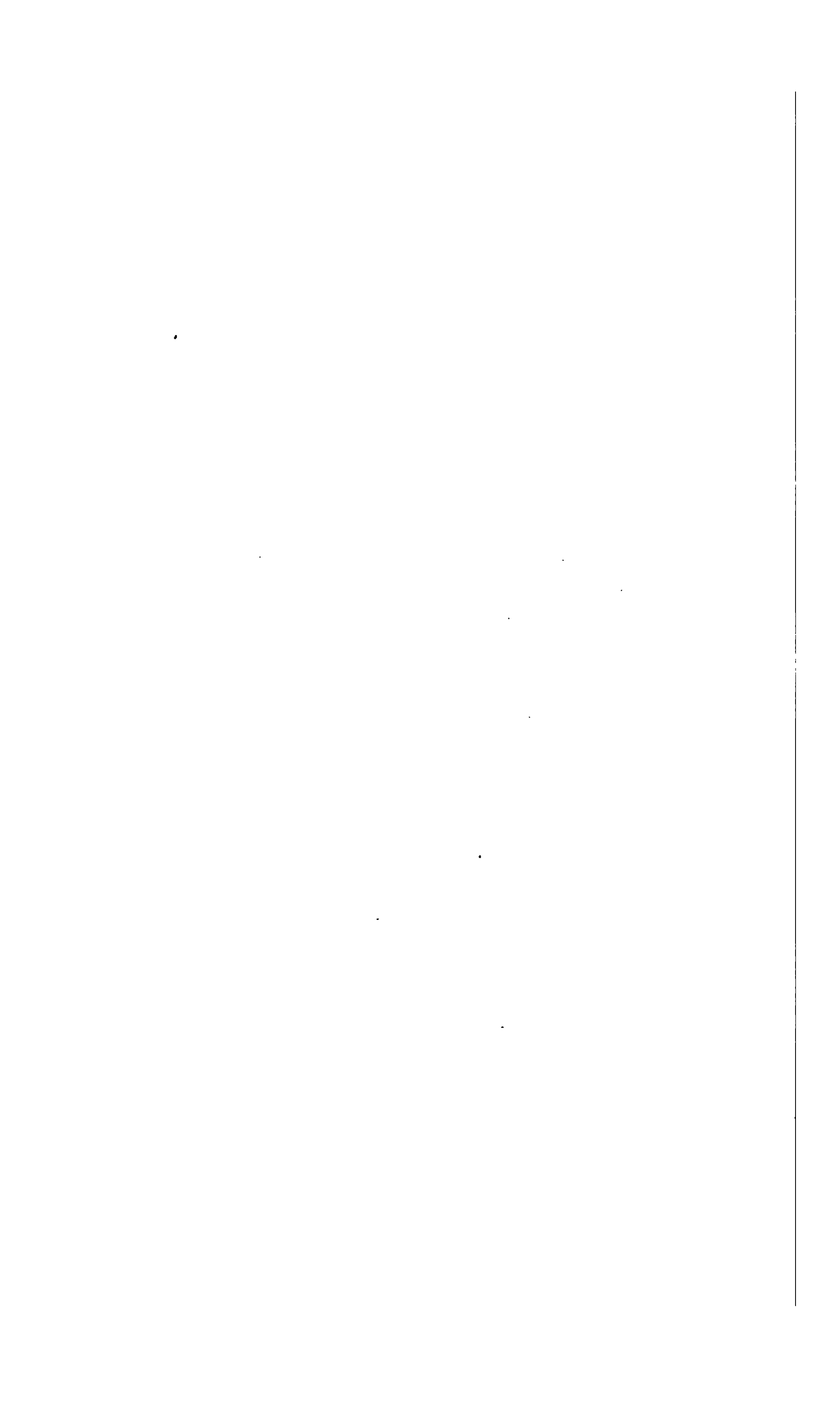
(GNAPHEUS, J.), Troost en Spiegel der siecken. (Embden), Nic. van Oldenborch, 1531. kl. 8vo. 476

¶ Een troost eñ // Spiegel der siec // kē ende der ghenē die in lijdē // zijn / wt die Heylige scrift by // een geuoecht / ende neerste- // lick ghecorrigeert. // M. D. xxxi. // ij. Timothei. iij. // ☞ Alle scrifture / van God ingegeuē is nut om // te leerē / *enz.* (5 *regels*) // ☞ Een is van noode. // spreect die Heere selue. &c. // ¶ Also seggē wi mede / van dit boecxkē bouē al // le ander boeckē *enz.* (8 *regels*) //

80 bldn., Goth., 30 regels, met sign. Aij—Kiiij; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Totten Christeliken Leser. // T Er naerstigher begheertē vā veel broeders // so heb ick *enz.* *F.* 2 *recto:* Die Voorredē oft Prologhe // des nauolgēdē Boecxkēs // ¶ Timotheus comēde vā sinē Prochiaen / die // hē gheweygert hadde dē sieckē armē man La- // zarū te comē besoeckē / spreect also by hem. // *F.* 11 *recto:* ☞ Onderwijsinghe ende ver- // maninghe / *enz.* *F.* 52 *recto, regel* 21: Eē tsamē spraeck Tobie ende // Lazari / *enz.* *F.* 80 *recto, onderaan:* ¶ Ghedruct by my Niclaes van Oldenborch / // Int Iaer alsmen schreef. M.XXXI. (*sic*) // *F.* 80 *verso* (*blank*).

Bibl. Utrecht.

CRANSKE, EEN SUUERLIC, van dat waerde heilige sacrament. Leiden, J. Seversz., z. j. kl. 8vo. **477**

ɑɪ Item hier begint // een suuerlic crāskē vā dat waerde hei= // lige sacrament dat mē deuotelic lesen // sel / sond'lic die geen dient toe behoerē= // de is te lesen die in dat ghilde zīj vā dat // heilige sacramēt. wāt veel paeusē heb // bē daer grote aflatē toe gegeuē al den // genē die dit cranseken is lesende / son= // derlinghe des donresdachs. // (*Houtsneê, aan weêrszijden een rand*).

20 bldn., Goth., 20 regels, met sign. A ij—C ij; Zonder reklamen. kl. 8vo.

***F.* 1 *recto (titel).* *F.* 1 *verso (Dezelfde houtsneê, omgeven door randen).* *F.* 2 *recto:* S(*xyl.*)Inght mitter tongē die v'bur // gētheit des gloriosen lichaēs // ende *enz.* *F.* 20 *verso:* ɑɪ Gheprint tot Leyden bi mi Ian Se // uersoen wonende op die Hoygraft // (*Houtsneê*).**

K. B.

CRANS van duizend rozen. Leiden, J. Seversz., z. j. kl. 8vo. **478**

ℂ Hier begīt een suuer= // lijck (?) crans van dusent // rosen: // (*Houtsneê*) //

92 bldn., Goth., 20 regels, met sign. (A 1—8), B.—M; Zonder reklamen. kl. 8vo.

***F.* 1 *recto* (*titel, omgeven van vier randen*). *F.* 1 *verso:* ℂ Hier beghint een sond'linghe nyeu• // we eñ seer deuote oefeninge vanden // gheesteliken crans *enz.* *F.* 2 *recto:* ℂ Hyer beghint een suuerlike cranse // van dusent rosen. // *F.* 80 *recto:* ℂ Hier eīdet dē ouersuuer // likē hoet vā dusent rosē. // (*Houtsneê, als op titel*). *F.* 80 *verso* (*Dez. houtsneê*). *F.* 81 *recto:* ℂ Hier beghint een suuerlike croon // opten voerseidē hoet *enz.* *F.* 92 *verso:* ℂ Gheprent tot Leyden Bi mij Jan se // uersoen wonende op dye Hoygraft. // (*Houtsneê*) //**

K. B.

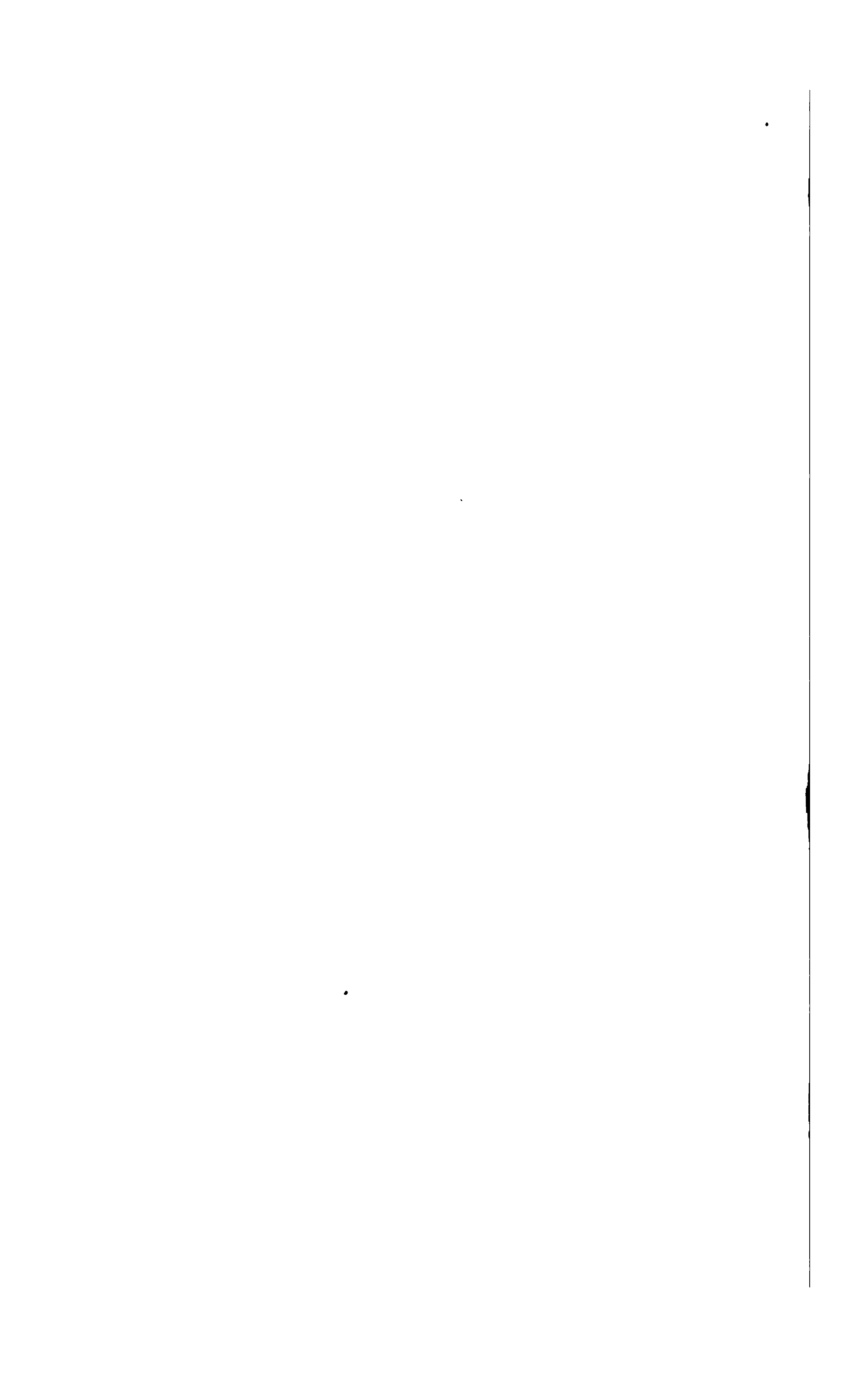
SANTEN, H. VAN, Collacie. Leiden, J. Seversz., z. j. kl. 8vo. **479**

Die collacie vādeu // ervverdigen vad's // broeder henric? van santen. Gardiaen van mechelen. // (*Houtsneē*) //

68 bldn., Goth., 21 regels, met sign. (A 1—8), B—I; Zonder reklamen. kl. 8vo.

***F.* 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*Houtsneē*) // S(*xyl.*)Int iacob die heylige apostel // seit in eē vā zijre epistelē *enz.* *F.* 68 *recto, regel* 18: ₡ Gheprēt tot Leydē bi mi Iā zeuersen // G • ; • M // *F.* 68 *verso* (*blank*).**

K. B.
Mij. Ned. Letterk. (Cat. Scheurleer Nov. 1845).

CRANS van duizend rozen. Leiden, J. Seversz., z. j. kl. 8vo. **480**

¶ Hier begint een // suuerlijke crans // van dusent rosen. // (*Houtsneê, Maria met het kind Jezus, in een rozenkrans, aangebeden door een monnik*, O domīne *in de hoeken:* Aue m̄a grā plēa) //

92 bldn., Goth., 20 regels, met sign. (A 1—8), B—M; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Hier beghint een sond'linghe nyeu· // we eñ seer deuote oefeninge vanden // gheesteliken crans *enz.* *F.* 2 *recto:* ¶ Hier beghint een suuerlike cranse· // van dusent rosen: // *F.* 80 *recto:* ¶ Hier eyndet den ouer suuerlijcken // hoet van dusent rosen .:. // (*Houtsneê, als op den titel*). *F.* 80 *verso* (*Dez. houtsneê*). *F.* 81 *recto:* ¶ Hier beghint een suuerlike croon // opten voerseidē hoet *enz.* *F.* 92 *verso:* ¶ Gheprent tot. Leyden bi mi Ian // seuersen wonēde op die hoy graft. // (*Dez. houtsneê*) //

K. B.

GEBOORTENISSE Jesu Christi. Z. pl. n. j. kl. 8vo.
481

Hier begint een suuerlic boecxken // van die gheboortenisse ons heren Ie // su christi. Als iohãnes Gerson can- // celier vã parijs beschrijft op dat pũt // kẽ Verbũ caro (?) factũ est. Dat woort // is vleysch geworde̅ eñ heeft gewoe̅t in ons. // (*Houtsneê, rechts een rand*) //

12 bldn., Ghth., 20 regels, met sign. (A 1—8), B (1—4); Zonder reklamen. kl. 8vo.

***F.* 1 *recto (titel). F.* 1 *verso:* I(*krulletter*)Ohannes gerson cã- // cellier vã Parijs. die // schrijft op dat punct- // ken vã sint Ians euã // geli. *enz. F.* 12 *recto, onderaan:* daerõ alleẽ heeft õs god geroepẽ Am̃ // *F.* 12 *verso* (*Houtsneê*) //**

K. B.

MATERIE, GEESTELIJKE, genoemd die seven sacken. Leiden, J. Seversz., z. j. kl. 8vo. 482

Hier beghint een // ghestelijcke materie genoēt die seuē // sacken eñ wat elcke sack bedudēde is. // (*Houtsneê, omgeven door randen*).

16 bldn., Goth., 20 regels, met sign. a ij—b; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto*: S(*xyl.*)Oe wie mit cristus wil reg // neren die sal wanderē ghe· // lijckerwijs *enz.* *F.* 16 *verso*, *regel* 5: ¶ Gheprent tot Leyden Bi mi Ian // zeuersoen. .·. .·. .·. //

K. B.

HEY, LUCAS VAN DER, Vanden aflaten. Leiden, J. Seversz., (1518). kl. 8vo. **483**

ℭHIer begint een // boecxken lerende hoe dat een mensche // zŷ gebet ordinerē sal ō oflaten te v'dinē // (*Houtsnee*, *WN. n°*) //

40 bldn., Goth., 20 regels, met sign. (A 1—8) B—E; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ℭ Magdalena // H(*xyl.*)Ier beghint een suuer- // lijke tractaet oft boux- // ken vādē oflaetē wat // cracht eñ macht dat si // hebbē Eñ vā haer oer- // spronc. eñ hoe datmen // die v'dienē mach Ghemaect vā broeder // Lucas vand' heyde die mīste d' mīd' brue // derē vāder obseruātien int cōuent van // dē berch van Caluariē geleghen inden // landē vanden berch butē Embrick ten // looue vā god almachtich *enz.*.... I Nt iaer ons heren dusent vijftiē hō // dert eñ achtyen op sinte Mathijs // dach was ic broed' Lucas vander heyde // begheert van die deuote iōcfrouwē *enz.* *F.* 40 *recto, onderaan:* Gheprēt tot leidē bi mi iā seuers'. // *F.* 40 *verso* (*blank*).

K. B.

BOECXKE van verduldig lyden. Leiden, J. Seversz., z. j. kl. 8vo. 484

Dit is een deuote boecxkē gehetē verduldich lydē.

44 (?) bldn., Goth., 20 regels, met sign. (A 1—8 ?) B—F (1—4); Zonder reklamen. kl. 8vo.

***F.* 1 (*ontbreekt*). *F.* 2 *of* 3 *recto:* beide ten hemelrijc coemt so moetti // die mensche alle dage *enz.* *F.* 9 *recto:* en doch niemant ist dattu haeste die // qualikē *enz.* *F.* 41 *verso, regel* 6: Dito vā een suster vā groeningen // INt iaer ōs herē M. cccoc. eñ xlıx. // Doe starf *enz.* *F.* 44 *verso, regel* 19: ¶ Gheprint tot leyden Bi my Ian // seuersoen. Lof god vā al //**

K. B. (Het begin ontbreekt).

MEDITACIE hoe die verloren siel vanden sone Gods gevonden is. Leiden, J. Seversz., z. j. kl. 8vo. 485

ⅭⅠ Dit is een soete meditacie hoe dye // verloren siel vanden sone goods ghe- // uonden is met sijnder heyliger passiē. // (*Houtsneē*) //

12 bldn., Goth., 20 regels, met sign. (A 1—8), B (1—4); Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*Houtsneē*). *F.* 2 *recto*: WT groter heeter minnē begeer- // de dye sone goods *enz.* *F.* 12 *recto, regel* 17: Hier eyndet een tractaetken van die // verloren siel. Gheprent tot Leyden // By my Ian zeuersoen. // *F.* 12 *verso* (*Houtsneē*).

K. B.

SOUTER, DEN DUYTSCHEN. Leiden, J. Seversz., z. j. kl. 8vo. 486

D It is den duytschen souter. En= // de op een yeghelijken psalm si= // nen titel. die verclarēde is die crachtē // ende doechden des spalmes (*sic*) .·. .·. // (*Houtsneê, in zes randen*).

212 bldn., Goth., 20 regels. Met sign. (a 1—8), b—z, ꝝ (1—8), ? (1—8), en A—b (1—4); Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*Houtsneê*). *F.* 2 *recto:* Inuitatorium. Laet ons aenbeden // den here die ons ghemaect heeft *ens.* *F.* 212 *recto, regel* 12: ¶ Hier eyndet dye duysche souter // Gheprēt te Leyden bi mi Ian seuerse // Lof god van al. // *F.* 212 *verso* (*Houtsneê*).

K. B.

„Uyt een Exemplaar, onder my berustende, blijkt, dat dit Boek niet lange na den Jare 1500. gedrukt moet zyn." Lelong, blz. 877.

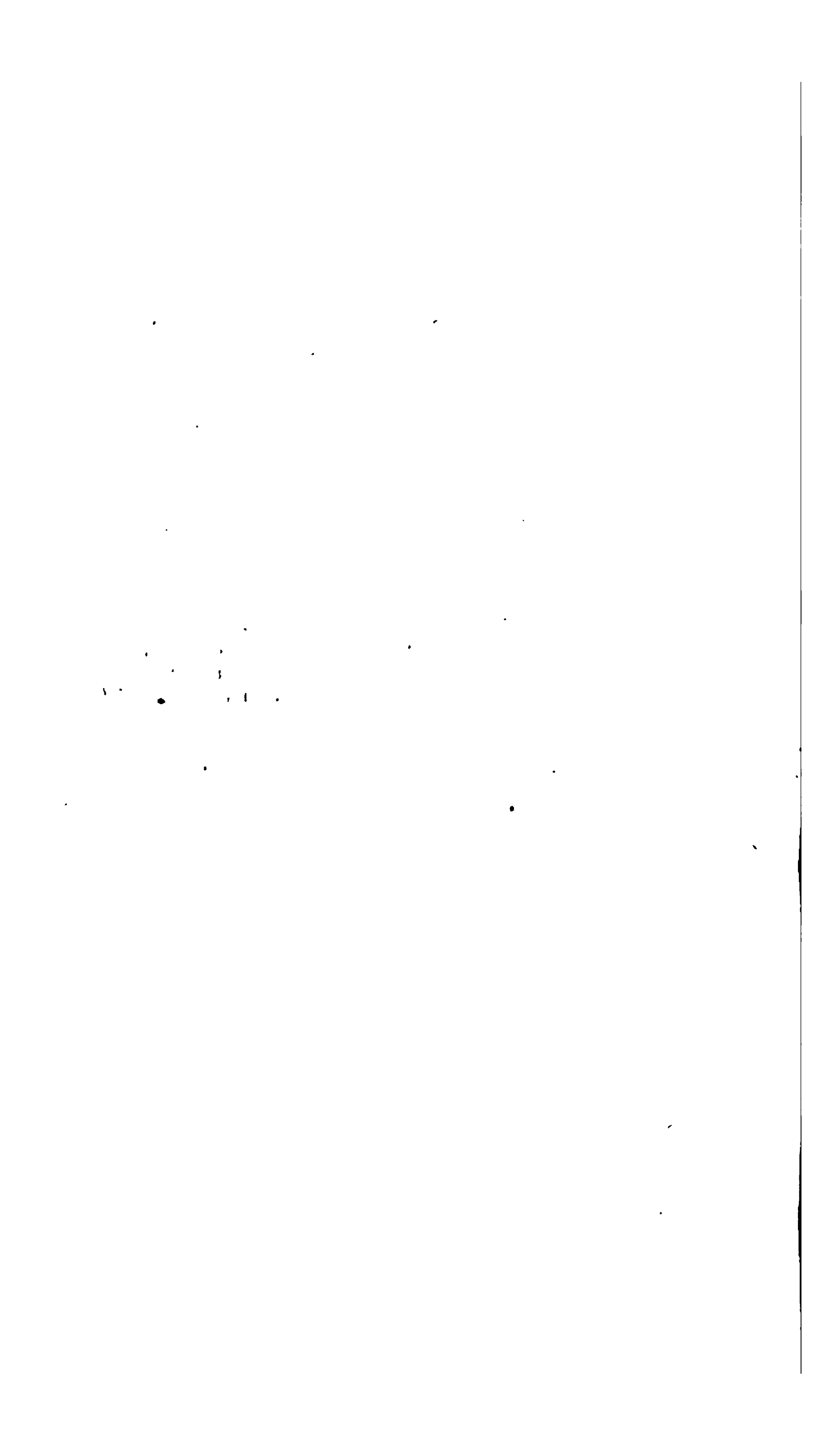
PETRUS HISPANUS, Tractatus duodecim. Dav., Jacobus de Breda, 1512. 10 Dec. 4to. 488

Tractatus duodecim Petri // Hispani iam emēdati cui in maximo pō // tificatu nomen Ioannis vigesimi primi ob // tigit. cuius vita ex libro Pla // tine de vitis pontificum ex // cerpta in limina // ri pagina prepo // nitur // (*Houtsneê, HMT. pl.* 66 (114)*g met den naam* Iacob? de Breda) //

54 bldn., Goth., 38 regels, met sign. Aij—Iiij; Zonder reklamen. Met houtsneden. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ℭ Platina in libro de vitis Pontificum de Petro // Hispano ita scribit // *F.* 2 *recto:* ℭ Incipiunt tractatus Petri hispani bene emen // dati *etc.* *F.* 4 *recto:* (*xylogr. figuur*) // ℭ De materia ꝑpositionis // *F.* 9 *verso, regel* 15: ℭ Sequitur arbor Porphiriana. // *F.* 10 *recto* (*Houtsneê*). *F.* 53 *verso, onderaan:* ℭ Finiūt summule Petri hispani bene emēdate. // & magno cū labore correcte Impresse Dauē // trie Per me Iacobū de breda. Anno // dn̄i. M. v^c. duodecimo. iiij // Idus decembris. // *F.* 54 (*blank*).

Bibl. Utrecht.

CROON, Onser liever vrouwen. Leiden, Hugo Janszoon van Woerden, (c. 1500). kl. 8vo. 489

Een suuerlic boecxken van on // ser lieuer vrouwen croon // (*Houtsneê, WN n°.*) //

28 bldn., Goth., 20 regels, met sign. a—d (1—4); Zonder reklamen. kl 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*Houtsneê*). *F.* 2 *recto:* Hier beghint een sond'linghe eñ be / // quaem gruetenisse *enz.* *F.* 28 *recto, onderaan:* Gheprent tot leiden in hollant bi mi // hugo iansoen van woerden In sinte // pieters kersteghe. // *F.* 28 *verso* (*Houtsneê, als op den titel*).

K. B.
J. F. M. Sterck.
Met de nos. 490 en 491 in één band.
Moes, n°. 5 en 6.

MANTEL, Onser liever vrouwen. Leiden, Hugo Janszoon van Woerden, (c. 1500). kl. 8vo. **490**

Een seer deuoet boecxken eñ is ghe / // heten onser lieuer vrouwen mantel. // (*Houtsneê*, *WN. n°.*) //

64 bldn., Goth., 20 regels, met sign. (A 1—8), B—H ; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Hier beghint een suuerlic gebet vā // onser lieuer vrouwen *enz.* *F.* 64 *verso* (*Houtsneê*) // Gheprent tot leiden in hollant bi // mi hugo iansoen van woerden. // In sinte pieters kersteeghe. //

K. B.
J. F. M. Sterck (defect aan het eind).
In denzelfden band als n°. 489 en 491.
Campbell heeft hiervan een druk, 1498. 3e suppl, p. 6).
Moes, blz. 7 n°. 1 (de houtsneê op den titel verkeerd aangegeven).
—— blz. 7 n°. 2 (een andere druk, defect).
NB. Ex. Sterk. *F.* 2 *verso*, *regel* 2: onser lieuer vrouwen eñ vā haren le // veu (*sic*) een weinich *enz.* *F.* H *recto*, *regel* 1: eñ regneers een god eeuwelijc sonder // eynde amen //

BERNARDUS, S., Onser liever vrouwen souter. Leiden, Hugo Janszoon van Woerden, (c. 1500). kl. 8vo. 491

Hier beghint een boecxken gheeten // onser lieuer vrouwen souter // (*Houtsnee*) //

72 bldn., Goth., 20 regels, met sign. (A 1—8), B—K; Zonder reklamen. Met houtsneden. kl. 8vo.

***F.* 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*Houtsneë*). *F.* 2 *recto:* ¶ Hyer beghint onser lieuer vrouwē // souter der saligher maget marien eñ // der waerdigher moeder *enz.* *F.* 3 *recto:* Glorie si v altoes o coninginne der he // melen *enz.* .... Ende dese souter heeft ghema· // ket die welluidēde snaer der godliker // minnen die honichuloeyende leeraer // sinte bernaert *enz.* *F.* 68 *recto, regel* 12: Hier eyndet onser lieuer vrouwen // souter Eñ met groter naernstichz en / // de aendacht ghecorrigeert. // *F.* 68 *verso:* ¶ Hier begint bie (*sic*) rosen crans onser // lieuer vrouwen. *enz.* *F.* 72 *recto, regel* 18: Gheprent tot leyden in hollant. By // mi hugo ian soen van woerden // *F.* 72 *verso* (*Houtsneë*).**

K. B.
Met nos. 489 en 490 in denzelfden band.
Moes, nº. 3 en 4. Campbell een druk van c. 1499 (Annales 73, 74). J. F. M. Sterck bezit een anderen druk.

OEFENINGE van der passien Jesu Christi. Leiden, Peeter Janszoon. 492

¶ Dyt is een // seer scoone / ende de // uote oefeninghe vander passien ōs // liefs heren Ie // su Christi // .·. .ʻ. .:. // Mathei. xi. // ¶ Comet tot my alle dye // daer arbeydet ende beladen sijt / // ic sal v verttroosten / neemt mijn // iuck op v / ende leert vā my dat // ick sachtmoedich ende ootmoe // dich van herten ben / ende // ghi sult v sielen rust // vinden / wāt mijn // iuck is ghe // macke- // lijcken / eñ mijn last is licht //

44 bldn., Goth., 28 regels, met sign. (A 1—8), B .1.—F.; Zonder reklamen. Met houtsneden. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, omgeven door randen*). *F.* 1 *verso* (*Houtsneê*). *F.* 2 *recto:* ¶ Een schone oef- // feninge vander passien ons heren // Ihesu Christi // *F.* 44 *recto:* ¶ Gheprent tot Leyden // Bij mij Peeter Ianszoon wo- nēde // aen sinte Pancraes // kerckhof. // ¶ Ende mē salse te coope // vinden tot Amstelredam Bij mij // Bartholomeus Iacobzoon // wonende in die warmoes // strate inden Gulden // Bijbel // .·. .ʻ. .ʻ. // Lof God Van Al. // *F.* 44 *verso* (*Houtsneê*).

K. B.
Moes beschrijft twee andere drukken (n° 102 en 103). Dezen heeft hij niet.

MANTEL, Onser liever vrouwen. Leyden, Peeter Janszoon, z. j. kl. 8vo. **493**

❡ Een seer // deuoet boecxkẽ eñ is ghe // hetẽ onser lieuer vrouwẽ // mantel. // (*Houtsneê*) //

56 bldn., Goth., 22 regels, met sign. (A 1—8), B i—G i; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, omringd door randen*). *F.* 1 *verso:* **Hyer beghint een suyuerlick ghebet // van onser lieuer vrouwen ende van // haren leuen** *enz.* *F.* 56 *verso, regel* 10: **❡ Hier eyndet onser vrouwen mãtel // Ende is gheprent tot Leyden By my // Peeter Ianzoon woonende // an sinte Pancracius // Kercke. // ❡ Lof god van al // .·. .:. .·. //**

K. B.

COMMENDACIE die men leest voor de zieke menschen. n. j. (Leiden), z. n. en pl. kl. 8vo. 494

ꝯ Hier beghint de Commenda // cie diemē leest voir de siecke mē // scē als si leggē op haer vterste. // (*Houtsneē*) //

16 bldn., Goth., 21 regels, met sign. a ij—b i; Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*Dez. houtsneē*). *F.* 2 *recto:* MEn vint bescreuē ī sinte ancel // mus boecken datmen enē ker // sten mensche *enz.* *F.* 16 *verso, regel* 19: Amen // Lof god van al.·. //

K. B.

VERCLARINGE van dat kersten ghelove. Z. pl. n. j. kl. 8vo. **495**

ɑI Van dat kersten gheloue een lye= // felike verclaringe: op dat alle kerste // menschen moghen weten / hoe ende // wat sij behooren te gheloo-uen. // *enz.*

8 bldn., Goth., 21 regels, met sign. A; Zonder reklamen. kl. 8vo.

***F.* 1 *recto* (*Als boven*). *F.* 1 *verso:* loef waer te sijn watmen van den Torc= // ken / vanden duuel *enz. F.* 8 *recto, regel* 14: Amen dat is. Het is trouwelijck ende // ghewis waer .·. .⁝. ·:· // *F.* 8 *verso* (*blank*).**

K. B.

BEDENCKENISSE, NUTTELIJKE, onser salicheyts. Z. pl. n. j. kl. 8vo. **496**

ꟲ Een seer nuttelijke bedenckenisse // onser salicheyts / des lidens eñ mar- // telijs onser alder liefsten heere // ihesu christi. // (*Houtsneê*, *WN. n°*).

12 bldn., Goth., 21 regels, met sign. (A 1—8), B (1—4); Zonder reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* T(*xyl.*)En eersten / bedenc // ken sommighe dat // lijden Christi *enz.* *F.* 12 *recto, regel* 6: ꟲ Hier eyndet dese corte bedenckenisse // der hoochwaerdigen ende vruchtbaer- // lickſten liden ons alder liefste here ihe- // su cristi: *enz.* *F.* 12 *verso* (*blank*).

K. B.

(VOGELPARLEMENT, HET), Z. pl. n. j. (Delft, Cornelis Hendriksz. Lettersnijder?) c. 1520. kl. 8vo. 1214

---

16 (?) bldn., Goth., 21 regels, met sign. (a 1—8), b; Zonder reklamen. Met houtsneden. kl. 8vo.

F. 1 *recto:* Die aernt seit. // TOent die milde ghierichede // Dat is emmerbi rade mede // Soe wie sijns costes niet ontsiet // Het is reden dat hijs oec gheniet // Valck // Hoech gheuloghen *enz.* *F.* 9 *recto, regel* 2: Die stienbicker seit. *enz.* *F.* 12 *recto, regel* 7: als si verraden sijn van binnen // (*Houtsneê*) // *F.* 12 *verso:* AEnbedet dē heer in allē steden // want du biste altoes in sijn te / // ghenwoerdicheit // *F.* 13 *verso, regel* 18: ?trari doet contrari sterueē die wijs // wil wesen moet wijsheit deruen // *F.* 14 *recto:* ACh edel mensche sich op mi // Bespot bespogē was ic om di // *F.* 15 *verso* (*Houtsneê*) // *F.* 16 *recto:* ⁋ Een ghebet van dat cruys ons // heren // *F.* 16 *verso* (*Houtsneê*).

K. B. (Ingenaaid achter n°. 414 en tot nog toe als daarbij behoorend beschouwd). De eerste bladz. heeft geen sign. a. Eén blad voor den titel zal er wel niet aan ontbreken, daar dan sign. a. uit 9 bldn. zou bestaan.

Prof. Verdam deelt mij mede dat dit de eenige hem bekende mnl. bewerking is van dit gedicht, dat in het Engelsch voorkomt als „The Parlament of byrdes", of „The Armonye of byrdes".

BRANTEGHEM, G. DE, Jesu Christi vita. Antv., M. Crom, 1537. 24 Dec. 8vo. 1215

Iesv Chri= // sti vita, iuxta qua= // tuor Euangelistarū // narrationes, artifi= // cio graphices perq̄ // eleganter picta, vna // cū totius anni Euā- // gelijs ac Epistolis, // nec non pijs preca- // tionibus magna cō // moditate adpressis. //

264 bldn. (12 bldn. ongen., gepag. 1—807 en 98 ongen.), Latijn, 81 regels, met sign. ✠.ij.—✠✠.2., A—Z.4 en a—i.8.; Zonder reklamen. Met talrijke houtsneden. kl. 8vo.

F. 1 *recto (titel, in houtsneêrand, bovenaan de woorden:* Litera occidit spv̄s av̄t vivificat. 2. cor. 3. // *onderaan:* ❧ Cum Gratia & Priuilegio. ☙ // *F.* 1 *verso:* ✿ In principem huius libelli imaginem, // priori huius folij pagina depictam Elegia, // per Nicolaum Carolum Ganden= // sem Praedicatorem. // *F.* 2 *recto:* ❧ Primario // Zelandiae qvaestori // Adriano Heetueldio, amitino suo // Guilhelmus de Branteghem // *etc.* *F.* 9 *verso, onderaan:* . . . Bene vale, Ex Regia nostra Valle // prope Gandauum, 10. Cal. Ianua. Anno. 1537. // *F.* 10 *recto:* Ad generosissimam, // bonis'q; literis illustrem, D. Menciam de // Mendoza, ... // . . . . . Gerardi Vorselmani // *etc.* . . . . . (*Wapen*) // *F.* 12 *recto, regel* 24: Antuerpiae, ex Cruce // Christiana. Decimo Calend. Iauua. Anno. 37. // *F.* 13 *recto:* ☙ Aeterna // Christi generatio // *etc.* *F.* 166 *verso:* ❧ Catalogvs tvm // Epistolarum *etc.* *F.* 264 *verso, regel* 15: ✿ Antverpiae, apvd // Matthaeum Cromme, pro Adriano // Kempe de Bouchout. Anno // — / M. D. XXXVII. // zb· Decem. // ✿ Lecta sunt haec a Doct. Louan. nec non // cum autoritate probata. // ✿ Cum gratia & Priuilegio Caesareae // Maiestatis ad biennium, vti pate= // tebit (*sic*) intuenti diploma // Caesareum. //

K. B.

BRANTEGHEM, DE, La vie de J. C. Anvers, A. Kempe et M. Crome, 1539. kl. 8vo. **1216**

☞ La vie de nostre // Seigneur Jesu Christ // par figures / selon le // Texte des quattre // Euangelistes / auec // toutes les Euangiles // Epistres & Prophe= // ties de toute lannee / // chantee en loffice de // la Messe / auec aucu= // nes Oraisons. //

248 bldn., Goth., 34 regels, met sign. +.iii.—+iiii, Ai(?)—Z.iiii. en a.—g.iiii.; Zonder reklamen. Met houtsneden. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel, omgeven door houtsneê, bovenaan:* Litera occidit spūs aūt vivicat. 2. cor. 3. *onderaan gedrukt:* ☙ Par Grace & Priuilege de // la Maieste Imperiale. // *F.* 1 *verso:* ¶ Copie du // Priuilege. // .... *F.* 2 *recto, regel* 20: Donne en nostre ville de Bruxelles le septiesme de // Decembre Lan de grace M. D. xxxvii. *etc. F.* 2 *verso:* F. Guiliaume // de Branteghem / de Alost / Chartroys / // a son treschier & bien ayme Cousin // Adrian de Heetuel / Receueur de // Zelandre / *etc. F.* 8 *recto, regel* 22: ¶ Escript dempres Gand / aux Char= // treus / le. xxv. de Decembre. // Lan. M. D. xxxvii. // *F.* 8 *verso* (6 *houtsneden*). *F.* 247 *recto, onderaan:* ☙ En Anuers par Adrien Kempe // & Matthieu Crome. // M. D. xxxix. // *F.* 247 *verso* (*blank*). *F.* 248 (*blank?*).

M. N.

EPISTELEN en Evangelien. Antw., Michiel Hillen, 1508. 4to. **1217**

E(*xyl.*)vangelien ende // epistolen mettē // sermonen vanden gheheelen iare die een nae den // anderē volgende. Ende oec mede die prophecien // ghenomē wter bibelē in latine in goedē duytschē // eñ nv and'werf verbetert eñ ghecorrigeert is ghe // likerwijs alsmen houdēde is ind' heyliger kerckē. // ✠ // (*Houtsneê, WN. n°.* 237).

206 bldn. (1 ongen., gen. ij—Cxxxij, Cxxxvi.—Cxxxviij, Cxl—CCiij en 7 ongen.), Goth., 32 regels, met sign. a ij—z iij, *z* i—*z* iij, ? i—? iiij en A i—K iij; Zonder reklamen. Met houtsneden. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart, de eerste twee regels in xylogr.*) *F.* 1 *verso* (*Dezelfde houtsneê*). *F.* 2 *recto:* ¶ Epistel opten eersten sondach vanden aduent. // *F.* 200 *recto, regel* 4: ¶ Hier voleynden alle die epistelen eñ die euangelien // metten sondaechschen sermonen vanden ghehelen ia- // re eñ vanden heylighē. ¶ Gheprent inder stadt van // Antwerpen. By my Michiel hillen. Int iaer ons herē // alsmen screef. M. CCCCC. ende Achte. .?. // ¶ Hier nae volghet die tafel // van desen teghen- // woerdighen boecke // ✠ // *F.* 200 *verso* (*blank*). *F.* 201 *recto:* OPten eersten sondach *enz. F.* 206 *verso* (*Drukkersmerk, WN. n°.* 238).

Univ. Bibl. Utrecht.

ADRIANUS (VI), Questiones quotlibeticae. Lovan., Th. Martinus Alost., 1515. Maart. folio. 1218[1]

Questiones Quotlibetice. Excellentissi // mi viri: artium: & sacre theologie professoris lōge celeberrimi // .M. Hadriani Florentii de Traiecto: Prepositi insignis eccle // sie sancti Saluatoris Traiectensis: atq3 preclariss. academie // Lovaniensis cancellarii // Iussu, mandatoq3. D. Max. Aug. eiusq3 nepotis Illust. Caroli Aust. Cla= // riss. D. Cācel. alūni: qsqs es, nobilis, plebeie: Impressor, mercator, merce= // narie, hūc librū intra eorū ditiones quadrienniū ne imprimito neue im // pressū vēdito. si qs huiusce iussionis ergo aduersus ierit, feceritve, poenas // statutas pendito, impunitatē ne sperato, sin spaueris, prorsus frustator. // (*Drukkersmerk, v. Is. Suppl. p.* 20, *aan weerszijden randen*) // Venundātur Louanii e regione Scholae Iu. Ciui. in aedibus Theodorici // Martini Alustensis: qui exactissima diligentia, maioribusq3, q̃ credatur, // impensis, primus ad archetypos impressit.:. //

184 bldn. (1 ongen., gen.: Folio. II.—Folio. Cxxvii. en 7 ongen.), Goth., 2 kol., 54 regels, met sign. a ij—s iiij; Zonder reklamen. Folio.

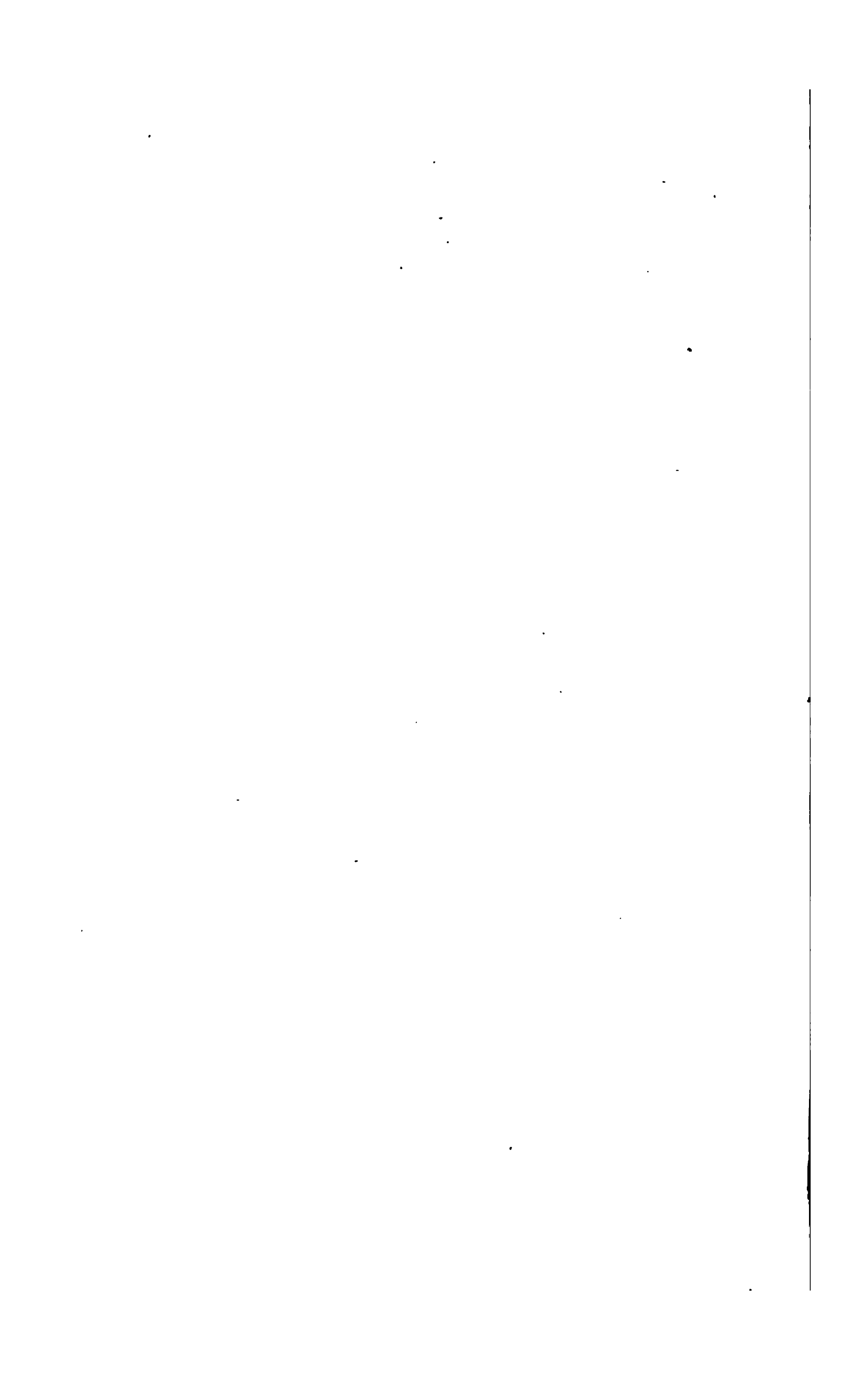
F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart*). *F.* 1 *verso:* ⁋ Reuerendo in Christo patri: D. Menardo viro: Abbati insignis Monasterii // Haecmūdēsis Patrono suo beneficentissimo. Martinus Dorpius Theologus. S. // ... *onderaan:* Louanii. ex Liliano℞ Gym. IX. Kl'. April'. An. a ptu Virg. M.D.XV. // *F.* 2 *recto:* Questio Prima . // (1): ⁋ Quotlibetica questio prima eruditissimi // viri *etc.* *F.* 133 *verso* (2), *regel* 37: Absolute sunt hee questiones anno a partu // virgineo M. D. XV. Mense Martio: Lo // uanij: in Edibus Theodorici Martini Alu // stēn: maiori vigilantia: tornatioribusq3 cha= // racterib. q̃3 q̄bus Chalcogphi nr̄e tēpestatis // cōsueuerūt sacra: & theologica excudere: qui // lynceis vtūt' oculis: & herculeo labore: siqñ // ethnicoꝝ aliq's: aut nugas poeta: aut verbo // sus orator est imprimendus: sacris quosuis // typos: q̃3uis tritos & cōfusaneos adhibent / // vti (rē miseratione dignā) est videre: in cla= // riss: aliquot / recēs editis: vt Bonauentura: // Palude: Armacano alijsq3 cōplusculis: q̃ tā // reiecticijs ac (pene dixerim) proculcatis cha // racteribus prodierunt: & tam vbiq3 scatent // mēdis / vt male de re theologica meriti sint: // qui eos oppresserunt

ADRIANUS (VI), Questiones quotlibeticae. Lovan., Th. Martinus Alost., 1515. Maart. folio. 1218[2]

---

dicā / an impresserunt ⁊ // *F.* 134 *recto* (*blank*). *F.* 134 *verso* (*Twee wapens*) // D. Maximil. S. Aug. & illust. Car. Aust. eius nepo. quorum // priuilegium huiusce libri *etc.*

Univ. Bibl. Utrecht.
v. Iseghem, n°. 85.

MISSALE Ecclesiae Trajectensis. Antv., Henricus Petri Middelburgensis, 1540. folio. 1219

☙ Missale ad verum // cathedralis ecclesie // Traiectensis ritum: vniuersis // eiusdem dioceseos institutis // ac nouis festisqȝ compo- // sitis: facilimo indice // annotatis. // (*Houtsneê*) // ¶ Ad sacerdotes exhortatio. // Qui diuina cupit summo libamina patri. // Donaqȝ sublimi / *etc.* (6 *regels*) // ¶ Henricus Petri Middelburgensis excu // debat Antuerpie / sub intersignio // Talpe. Anno instaurate sa // lutis. M. D. Xl. //

810 bldn., *in rood en swart*, (14 ongen., gen.: Folio. I—Fo. C.xxiij. 15 ongen., 12 ongen. op perkament, 6 ongen., gen. Fo. i—Fo. lxxiiij, 14 ongen. en gen.: Fo. i—Fo. lxij), Goth., 2 kol., 42 regels, met sign. ✠ ij—✠ v., ☙—☙.iiij., a—viiij, A—Niij en Ai—Hiiij; Zonder reklamen. Met houtsneden en gedrukte muzieknoten. Folio.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart, omgeven door vier houtsneden*). *F.* 1 *verso:* ¶ Ad presbyteros exhortatio. // I(*xyl.*)Nter cõpluscula voluminũ genera / *etc.* *F.* 2 *recto:* ¶ Prima dies mensis: et septima truncat vt ensis. // *F.* 15 *recto:* Dñica. i. aduentus. Folio. I // (1): (*Houtsneê*) // ¶ Dñica prima *etc.* *F.* 153, *op perkament gedrukt, recto* (1): Domĩe Iesu chri // ste fili *etc.* *F.* 153 *verso* (*Houtsneê*). *F.* 154 *recto* (1): T(*xyl.*)E igitur // *etc.* (*Alles tezamen* 2 *bladen op perkament gedrukt*). *F.* 161 *recto:* In vigilia Andree. // (1): (*Houtsneê*) // ¶ In vigilia andree apl'i. Intro. // *F.* 235 *recto*: Benedictio candelarũ in purificatiõe. // *F.* 248 *verso, onderaan:* ¶ Sequitur commune Apostolorum. // *F.* 249 *recto:* Commune Apostolorum. Fo. i // (1) (*Houtsneê*) // ¶ Incipit cõmune sanctorũ. Et // primo. *etc.* *F.* 310 *recto, onderaan:* ¶ Henricus Petri Middelburgensis excudebat Antuerpie / // sub intersignio Talpe. Anno instaurate sa // lutis. M. CCCCC. XL. // *F.* 310 *verso* (*Drukkersmerk, WN. n°.* 249).

Univ. Bibl. Utrecht.
De letter is ongeveer dezelfde als van 1220, doch 20 regels meten 111 m.M.

MISSALE Ecclesiae Traiectensis. Antv., Chr. Ruremundensis, 1527. 22 Juli. folio. 1220

Missale ad vsum insignis eccle- // sie Traiectẽsis. vna cũ eiusdẽ ecclĩe cõsuetudinib? ac obser // uãtijs / ad vetustiorũ exẽplariũ veritatẽ recognitis & emẽ // datis. In quo et ea / que in alijs pri? euulgatis codici- // bus / nauseã / in euoluendis chartis / prestabãt: // huc obiter / suo loco / ad manum occur- // runt / et prolixius exarata extant. // 1527 // (*Houtsneê*) // Ad sacerdotes exhortatio. // Qui diuina cupit summo libamina patri. // Donaqꝫ *etc.* (6 *regels*) // Venũdant' ꝑ wilhelmũ voestermã & Godefridũ de hagis. //

278 bldn., *in rood en zwart* (8 ongen., gen.; Fo. j.—Fo. cxxij., 14 ongen., 6 ongen. op perkament, 80 ongen. en gen. Fo. i.—Fo. xlviij.), Goth., 2 kol., 42 regels, met sign. ✠.ij.—✠.iiij, a.j.—t.iiij., A.j.—I.iiij, en A.j.—F.iiij. (?); Zonder reklamen. Met houtsneden en gedrukte muzieknoten. Folio.

F. 1 *recto* (*titel, in rood en zwart, onder en boven randen, aan weerszijden* 14 *kleine houtsneden*). *F.* 1 *verso* (1): Rota lr̃e dñicalis. *F.* 9 *recto:* Dominica prima aduentus. Fo. j. // (*Houtsneê*) // (1): ¶ Incipit missale secundũ vsum // insignis ecclesie Traiectensis. // *F.* 147 *op perkament, verso* (*Houtsneê*). *F.* 157 *recto:* In vigilia scti andree. xxix. Nouẽb. // *F.* 217 *recto:* Benedictio salis et aque. // *F.* 231 *recto:* Commune apostolorum. Fo. j. // *F.* 278 *recto* (2), *regel* 21: ¶ Explicit missale ad vsum insi- // gnis Traiectensis ecclesie / iucũ // do / vtcunqꝫ et polito charactere // (vt res ipsa expostulat) pridie ex- // cussum. Quod q'dẽ nõ exiguo la- // bore actũ cõstat / tũ propter erra // ta q'bus prima editio passim scate // bat / tũ et nõnulla superflua / que // huc illucqꝫ / ignauia et inscitia ty- // pis excussorũ / exẽplari / paulatim // irrepserunt. Que tñ / ne hãc vlti- // mã editionẽ deprauarent ad pro // batiorũ codicũ veritatẽ libuit in- // cidere ac emẽdare. Et sic prelo ad // aptari / opere ac industria Chri- // stophori Ruremũdeñ. Impẽsis // probatissimi viri wylhelmi voe- // sterman / necnõ Godefridi de Ha // gis / Antwerpiẽsis emporij librarij non exigui. Anno salutis. M. // ccccc. xxvij. Die vero. xxij. Iulij. // *F.* 278 *verso* (*blank*).

Univ. Bibl. Utrecht. (Ontbr. 1 blad en eenige bladen aan het eind onderaan beschadigd; de laatste signatuur daarom onleesbaar).

Alès, p. 168. De letter is ongeveer dezelfde als van 1219, doch 20 regels meten 115 mM.

CATHECISMUS, DEN CLEYNEN. (Emden, Nic. van Oldenborch, c. 1530?) kl. 8vo. 1221

❧ Den cleynē // Cathecismus / oft een onderwijs // ende fundament des Christeliken // gheloofs / den kinderen ende // allen slechtē simpelē men // schen bouen maten // nut ende profi // lijcken. // ✠✠ // ✠ // ¶ Noch een onderwijs in den Christendom // voor dye simpele ende crancke. // ¶ Die Tafele ende dinhoudt van dit boecx= // ken vint ghi op dander side van desen blade. // ¶ Math. xi. // ☞ Coemt tot my alle dye arbeydende en= // de beladen zijt / ende ick sal v vertroosten. //

44 bldn., Goth., 31 regels, met sign. (A 1—8) B—Fiij; Met reklamen. kl. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel. in randen*). *F.* 1 *verso:* ❧ Dye Tafel van dit boecxken. // *F.* 2 *recto:* ☞ Wat Cathecismus is. // *F.* 44 *verso, regel* 14: ¶ Correcture van dat int drucken // versuymt is. //

Univ. Bibl. Utrecht.

GODT, Van den olden ende nieuwen, enz. Z. pl. n. j. kl. 8vo. **1222**

ⱭI Van dē olden // ende nieuwen // Godt / Geloue // ende Leere, // ,⁖, // ,⁖, ,⁖, // ,⁖, //

56 bldn., Goth., 80 regels, met sign. A ij.—G v; Met reklamen. kl. 8vo.

***F.* 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ☞ Vanden ou= // den ende nieuwen / Godt Gelooue // ende Leere. // *F.* 44 *recto:* Dat ander deel // des Boeckx. // *F.* 56 *recto:* re. Neemt dit voer guet / offt ick ontuchtich // waer ghewest / ick hebbe u dat te gue= // de gedaen *enz.* ... *regel* 9: Amen. / Laus Deo. // *F.* 56 *verso* (*blank*).**

Univ. Bibl. Utrecht.

COMPLAINCTE de la Terre Saincte. Anvers, M. Lempereur, 1532. 4to. 1223

¶ La com= // plaincte de la terre saincte / // et autres Prouinces adia= // centes / detenue en la main // des Infideles. // ¶ Imprime en Anuers par // Martin Lempereur. Pour // Iean de la Forge / demou= // rant a Tournay deuāt la // court de Leuesque. Lan. // M. D. et .xxxij. //

8 bldn., Goth., 31 regels, met sign. A.ij.—B.iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, omgeven door* 12 *kleine houtsneden, WN. n°.* I.4.). *F.* 1 *verso:* S(*xyl.*)Ainct Augu= // stin dict au liure des Moisnes / & de // leurs oeuures *etc. F.* 2 *verso, regel* 23: ¶ Dieu de lassus qui nous formas de cendre // Viens Toy descendre en basses regions // Viens conforter *etc. F.* 8 *verso, regel* 18: ¶ Imprime en Anuers par Martin // Lempereur. Pour Iean de la // Forge / demourāt a Tour // nay deuāt lacourt de // Leuesque. Lan. M. D. et xxxij. //

M. N.
Catal. Hyzemans (Gand, 1842), n°. 2980 beschrijft een „Complainte" gedrukt bij W. Vorsterman, in 1532.

LACTANTIUS, C. L., Divinae institutiones. Antv., J. Gymnicus, 1539. Dec. 8vo. **1224**

L ▸ Coelii // Lactantii Firmiani // Diuinarum institutionum Libri VII. // De ira Dei Liber I. // De opificio Dei Liber I. // per D. Erasmum Rot. recognitus, // & scholijs illustratus. // Epitome in libros suos, liber Acephalos. // Phoenix. // Carmen de passione Domini. // Carmen de dominica resurrectione. // Ne interim Lectoris alacritas, Graecorum, quae // paſsim inspersa sunt, carminum occursu repri- // matur: Latina suo quaéq; loco aptantes, noua // commoditate apposuimus. // Praeterea, eorum quae in toto hoc opere no- // tatu digniora uisa sunt, indicem // praeposuimus. // Antuerpiae apud Ioannem Gymnicum, // Anno M. D. XXXIX. // Mense Decembri. //

316 bldn. (21 ongen., gen. 1. 3—590 en 1 ongen.), Latijn, 32 regels, met sign. A2—Z4, Aa—Qq4; Met reklamen. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Ex Hieronymo de viris // illvstribvs. // F Irmianus *etc.* *F.* 19 *verso* (*blank*). *F.* 20 (*blank*). *F.* 21 *recto:* L ▸ Coelii La- // ctantii Firmiani divinarvm // Institutionum *etc.* *F.* 316 *recto:* ❦ Antverpiae excvdebat // Ioannes Crinitvs, An- // no M. D. XXXIX. Men- // se Decembri. //

Bibl. Freiburg.

(TESTAMENTUM NOVUM). Antv., J. Steelsius, 1540. 8vo. **1225**

Sāctum Ie // sv Christi ev- // angelivm. // Secundum Mattheum // Secundum Marcum // Secundum Lucam // Secundum Ioannem. // ¶ Acta Aposto= // lorvm. // Antvverpiae, // Apud Ioannem Steelsium sub scu // to Burgundiae. 1540 //

464 bldn. (1 ongen., gen. 2—248, 1 ongen., gen. 2—216), Latijn, 29 regels, met sign. a 2—z 4; &—gg 4; A 2—Z 4, AA—CC 4; Met reklamen. 8vo.

***F.* 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Hieronymus in Cata / lago *etc.* *F.* 2 *recto:* Sanctvm Iesv // Christi evange= // livm secvn= // dvm Mat= // thaeum. // *etc.* *F.* 249 *recto:* Pavli Aposto= // li epistolae. // Ad Romanos // *etc.* *F.* 464 *verso:* ¶ In festo Visitationis Ma= // riae. Cant. 2. //**

Bibl. Freiburg.

AMBROSIUS, S., In omnes Pauli epostolas. Antv., J. Steelsius, 1540. 8vo. 1226

D ► Ambro= // sii Episcopi Mediola // nensis, commentarii in omnes di= // ui Pauli Epistolas, ex restitutione Desi= // derii Erasmi Roterodami dili= // genter recogniti. // Adiecta est avtem novi= // ter inuenta ad Hebraeos epistola, // eiusdem Autoris commen= // tariis illustrata. // Psal. CXVIII. // Ignitum eloquium tuum vehementer, & // seruus tuus dilexit illud. // Antverpiae. // Apud Ioan. Steelsium, In Scuto // Burgundiae. Anno. // M.D.XL. //

414 bldn. (9 ongen., gen. 2—406), Latijn, 35 regels, met sign. A2—Z5, AA—ZZ5, AAA—FFF5; Met reklamen. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Censvra. // Scito Lector, argumenta quę prae // feruntur Epistolis, non esse Ambro= // sii, sed inepti cuiuspiam consarcinato // ris *etc.* *F.* 9 *recto:* Divi Ambrosii // Mediolanensis epis= // copi Commentarii *etc.* *F.* 414 *recto:* Finis. // Typis Ioannis Graphei. // Anno 1540. // *F.* 414 *verso* (*Drukkersmerk, WN. n°.*)

Bibl. Freiburg.

HAYMON, In omnes psalmos explanatio. Antv., J. Grapheus, 1533. 8vo. 1227

Pia brevis // ac dilvcida in om= // nes Psalmos explanatio sanctissimi viri // D. Haymonis, olim Episcopi Halber= // statteñ. quam ille veluti spiritualis apicu / la, ex omnium veterum hortis ac pratis // florentissimis decerpsit, quo sim= // plicibus & occupatis esset pa // rata saluberrimi mellis // copia. Opus ante hac // nunquam ex= // cusum. // Antuerpiae ex officina Graphei // Anno M. D. XXXIII. //

400 bldn. (6 ongen., gen. 7—400), Latijn, 37 regels, met sign. A 2—Z 5, A a—Zz 5, Aaa—Ccc 5; Met reklamen. 8vo.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 3 *verso:* Index Psal // morvm ivxta se= // riem literarum Alphabeti. // *etc.* *F.* 7 *recto:* ❧ D ▸ Haymo // nis *etc.* *F.* 400 *recto:* Commentariorum D. Haymonis in Psal- // terium, simul & in Cantica aliquot, // quibus Ecclesia perinde atqꝫ // Psalmis Dauidicis vtitur. // FINIS. // A. B. C. D. *etc.* .... // Folio. 161. linea. 35. pro In tertia, legendũ est in terra. // *F.* 400 *verso* (*blank*).

Bibl. Freiburg.

PRUDENTIUS, Carmina quaedam selecta. Buscimucis, G. Hatardus, 1533. 4to. 1228

⁌ Prvdentii // inter Christianos // facundissimi poetae carmina quae= // dam selecta, pietatis cultori= // bus dicata. (⁂) // Passio sancti Cypriani. // Passio diui Cassiani. // Passio sanctae Agnetis. // Ode in laudem Quirini martyris. // Ode in laudem beatae Eulaliae. // Hymnus ad omnes horas. // Hymnus Epiphaniae. // Adiecta svnt // ex Ausonio Poeta. // Carmen protrepticon. // AEgloga humanae vitae. // De Caesaribus tetrasticha. // Bvscidvcis Gerardus Hatardus typis // excudebat, Anno à partu virgineo supra // sesquimillesimū tertio & tricesimo. //

28 bldn., Latijn, 25 regels, met sign. A .2.—G .3.; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Gennadivs presbyter // in catalogo virorum illustrium, huius Pru= // dentij sic meminit. // *F.* 2 *recto:* Passio Cypriani Mar= // tyris *etc.* *F.* 22 *recto:* Ex Avsonio // qvaedam selecta. // *F.* 28 *verso* (*Drukkersmerk*, *WN.* *n°*. 246).

BAPTISTA MANTUANUS, Divae Catherinae passio.
Dav., A. Pafraet, 1513. 27 Sept. 4to. 1229

Baptiste Mantuani // vatis prestātissimi diuinū secūde // Parthenices opus: sacrosanc // tam diue virginis Catha // rine passionez heroico // carmine illus- // trans // . ; . // ¶ Ad Diuam Catharinam Ioan- // nis Murmellij Epigramma // Salue magnanimi regis generosa propago // Nobilis *etc.* (8 *regels*).

38 bldn., Goth., 30 regels, met sign. A ij—G iiij; Zonder reklamen. 4to.

***F.* 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Clarissimo viro. D. Bernardo bembo pa- // tricio Veneto *etc.* *F.* 3 *recto:* De beata Cathari. // *F.* 38 *recto, regel* 10: ¶ Excusum Dauentriae in officina littera- // toria Alberti Paefraet Anno. M. // D.Xiij Quinto Kalendas // Octobres // *F.* 38 *verso* (*blank*).**

Bibl. Gent.

LANGIUS, R., Carmen in horas dominicas. Buscoducis, Fratres S. Gregorii, 1526. 4to. **1230**

Rodolphi Langii // poetae laureati carmen in ho= // ras dominicas. // ℂ Eiusdem de laudibus san= // ctae crucis carmina. Et de sep= // tem sanguinis Christi effu // sionibus, in remedium // septem capitalium // criminum // ℂ Item aliud carmē de septē // Christi verbis in cruce // elegidium // ℂ Excudebāt Fratres dom- // Sācti Gregorii in Bvs // co. Anno dñi 1526. //

8 bldn., Latijn, 25 regels, met sign. A.ij.—B.ij.; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, in rand, WN. n°.* 247). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ℂ Rodolphvs Langivs poeta laure // atus in versus suos *etc.* *F.* 2 *verso:* ℂ Rodolphi Langii viri disertissimi carmē // Anapesticum *etc.* *F.* 6 *recto, regel* 21: ℂ Finis. // ℂ Ad doctissimū virū Gerardum Haerderwicensem sacrae // theosophiae professorem excellentissimum Laurentiani // apud Coloniam Gymnasij rectorem, *etc.* *F.* 8 *verso, regel* 17: ℂ Finis. //

Bibl. Gent.

BEROALDUS, PH., De tribus fratribus. Dav., A. Pafraet, 1514. Oct. 4to. 1231

Declamatio Philippi Be // roaldi de tribus fratribus: ebrioso: scortatore: et a= // leone non minus vtilis quam iucunda // ₡ Distichon ad Lectorem // Dulcis ephebe tibi placeat labor hic Beroaldi // Ne te corrumpant: ocia: vina: Venus. // ₡ Ioānis Murmellij ad iuuētutē tetrastichō // Si cupis ad verum decus aspirare iuuentus // Et superum *etc.* (4 *regels*) // (*Houtsneê*, *WN.* I. 1.) //

12 bldn., Goth., 31 regels, met sign. A ij—C iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ₡ Ad venerabilē et eruditu3 Sigismūdu3 Gossin // ge2 Ecclesie Wratislauiensis Canonicum Phi= // lippi Beroaldi Bononiensis Epistola // *F.* 2 *verso:* ₡ Argumentum. // *F.* 11 *verso, onderaan:* ₡ Ex officina lrātoria Alberti pafraet An // a virginneo partu M.D.Xiiij. // mense Octobri .¿. // *F.* 12 *recto* (*blank*). *F* 12 *verso* (*Houtsneê*, *WN.* II. 8.)

Bibl. Gent.

DICTIONARIUM HEBRAICUM. Lovan., Th. Martens, (1520). 4to. **1232**

☞ **Dictionari // vm Hebrai // cvm ▶ // Theodoricvs Martinvs // Alostensis candidis lectoribus S. //**

48 bldn., Hebreeuwsch en Latijn, 35 regels; met sign. a ii—m ii; Met reklamen. 4to.

F. 1 *aan het eind recto* (*titel*). *F.* 44 *verso:* Vtilis qvae, // dam, et svccincta // in Hebraeas literas introductio // *F.* 48 *verso:* Ioannes Reuchlin. // Non esse ignorandum statuo, uocabula in dictio- // nario meo *etc.* .... *regel* 14: Haec Reuchlin. // Finis //

Bibl. Gent.
v. Iseghem n° 168.

PICUS MIRANDULA, J., Aureae epistolae. (Lovan., Th. Martens), 1509. 28 Nov. 4to. 1233

Auree epistole Iohannis Pici // Mirandule viri omniū mortaliū doctissimi elo= // quentissimiq3. // (*Houtsneê*, *WN. n°*. 243) // Peritissimi viri Iohānis Pici Mirandule opus epi // stolarū accuratissime nuper recognitū sedulaq3 // opera impressum a quo oīa menda que in prima // impressione cōperiebantur oīno abstersa sunt. //

34 bldn., Latijn, 36 regels, met sign. a ii—f ii; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel, de woorden in rood*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Epistole // Iohannes picus miran. io. frācisco nepoti. s. in eo // qui est vera salus. // *F.* 33 *verso, onderaan:* Impressum Anno domini. M. quingētisimo. (*sic*) // Nono. xxviii. Nouembris. // *F.* 34 (?).

Bibl. Gent.
v. Iseghem, n°. 58.

ERASMUS, Epistolae aliquot selectae per H. Barlandum. Lovan., Th. Martens, 1520. Dec. 4to.
1234

❧ Epistolae // aliqvot selectae ex // Erasmicis per // Hadrianvm // Barlan- // dvm. // * // Louanii apud Theodoricum Martinum Alostensem // Anno M. D. XX. Mense // Decembri. // Cum gratia & priuilegio. //

50 bldn., Latijn, 35 regels, met sign. a ii—M ii; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* **Barlandvs // lectori //** *F.* 2 *recto:* **❧ Erasmvs ☙ // Rhenano svo s. d. // A**(*xyl.*)**Ccipe mi** *etc.* *F.* 50 *recto, onderaan:* **Lovanii apvd The // odoricum Martinum Alostensem. // Anno. M. D. XX. // Mense Decembri. //** *F.* 50 *verso* (*Drukkersmerk, W N.* n°. I. 2).

Bibl. Gent.
v. Iseghem, n° 168.

EMSER, H., Opuscula. Antv., M. Hillenius, (c. 1520). 4to. 1235

☞ Opvscv // la Hieronymi Emser // Ducalis Secretarij, quae in hoc // libello continentur. // ❧ ❦ ❧ // ℂ Ad Illustriss. Principem Ioannem // Saxoniae Ducē, &c. Epistola. // ℂ Tetrastichon ad eundem. // ℂ Nobiliū & ingenuorū puerorū epistolaria // pgymnasmata epistolis centū numero. // ℂ Ad nobilem adulescentem Hernestum // De Schlynitz, Epigramma. // ℂ Ad eundē Epigramma aliud ex sententia // Musonij Philosophi. // ℂ Epistola Philippi Beroaldi fe. re. Ad Hiero= // nymū Emser, de moribus eiusdē dn̄i // Hernesti de Schlynitz. // ℂ Epitaphiū eiusdē Philippi Beroaldi ab // eodē Hieronymo Emser editū. //

10 bldn., Latijn, 45 regels, met sign. A ij—B iij; Zonder reklamen, 4to.

F. 1 *recto* (*titel; in rand, WN. n°.* III. 11). *F* 1 *verso:* Illustriss. atq; Integerrimo Principi Ioanni Iuniori // Duci Saxoniae *etc.* *F.* 2 *recto:* Ioannes Dei gratia Dux Saxoniae &c. // *F.* 10 *recto, onderaan:* Antuerpiae in Rapo apud Michaelem Hillenium. // *F.* 10 *verso* (*blank*).

Bibl. Gent.

ERASMUS, D., Apologia. Antv., (M. Hillenius), 1520. 4to. 1236

Apologia // Erasmi // Roterodami, // & argumentis, & grauissimorum autorum testimo // nijs declarans dei filium & recte, & ex consue- // tudine ecclesiae, dici sermonem, quemad- // modum dicitur verbum, aduersus // eos, qui seditiosis clamoribus // exagitarant apud popu- // lum, quod in Euan- // gelio Ioannis // verterat, // In principio erat sermo. //

16 bldn., Latijn, 28 regels, met sign. a ij.—d ij; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Avtores // quorum testimonijs vtitur *etc.* *F.* 2 *recto:* Erasmvs Ro- // terodamus *etc.* *F.* 16 *verso, onderaan:* Anno. M. D. XX. //

Bibl. Gent.
B. M.

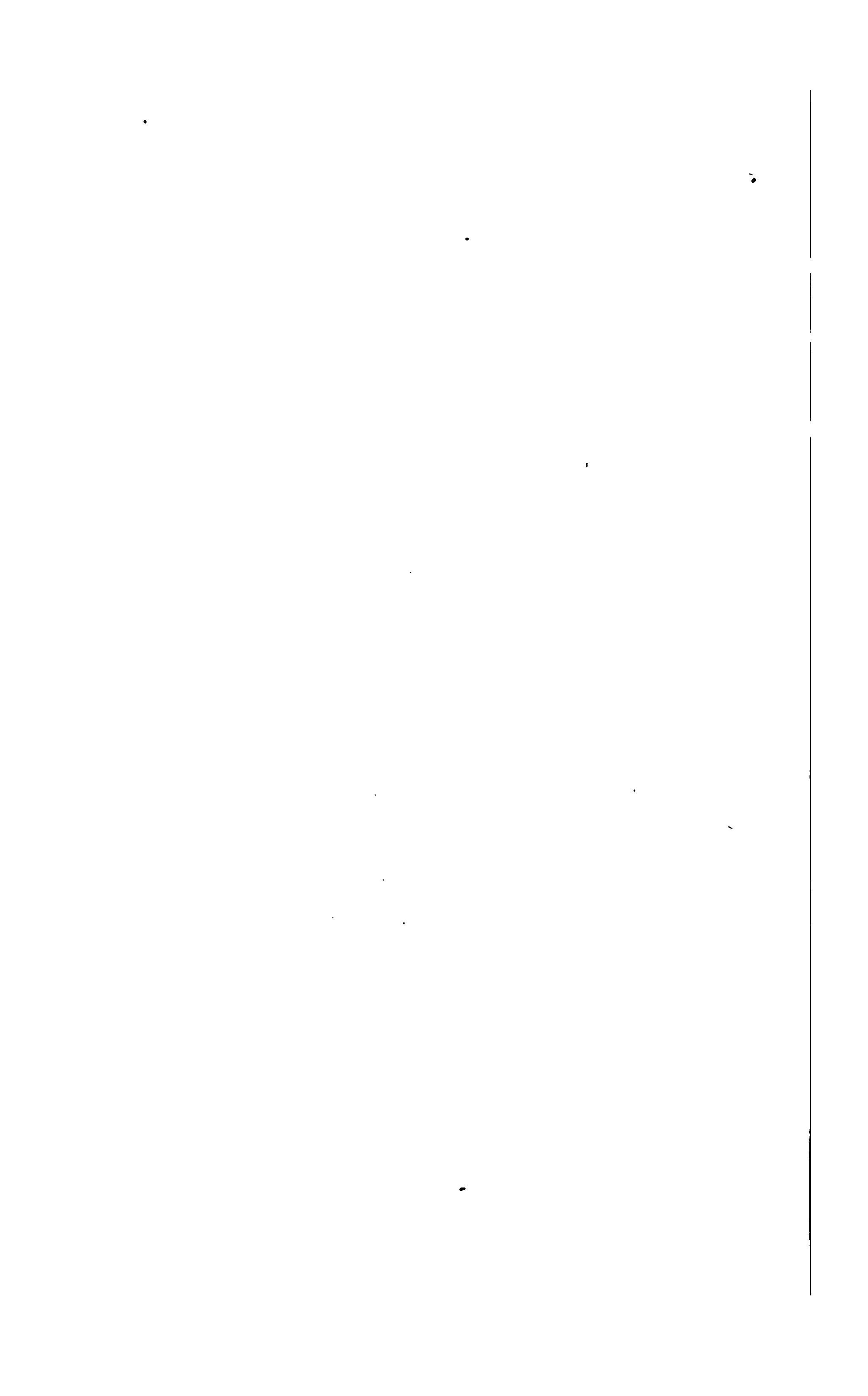
LUCIANUS, Somnium sive Gallus. Graece. Lovan., Th. Martens, 1524. Dec. 4to. **1237**

☙ ΛΟΥΚΙΑ· // *ΝΟΥ ΟΝΕΙΡΟΣ Η ΑΛΕΚ-* // *ΤΡΥΩ'Ν.* // Lvciani somnium // sive gallus. // Lo-uanii apud Theodoricum Marti // num Alostensem. Ann. M. // D. XXIIII. Mense // Decembri. //

16 bldn., Grieksch, 24 regels, met sign. a ij—d ij; Met reklamen. 4to.

***F.* 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* ☙ ΛΟΥΚΙΑ· // *ΝΟΥ etc.* *F.* 15 *verso, regel* 15: *ΤΕΛΟΣ.* // X X // X // X X // *F.* 16 (*blank*).**

Bibl. Gent.
v. Iseghem, n° 197.

LUCIANUS, Charon. Lovan., Th. Martens, 1522. Aug. 4to. **1238**

☞ ΛΟΥΚΙΑ // *ΝΟΥ ΧΑΡΩΝ Η ΕΠΙ* // *σκοποῦντες.* // **Lvciani Charon, sive // contemplantes. // Louanii apud Theodoricum Martinum Alostensem // An. M. D. XXII Mense Augusto.** //

12 bldn., Grieksch, 26 regels, met sign. a ii—c ii; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto: ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΧΑΡΩΝ Η ΕΠΙ* // *ΣΚΟΠΟΥΝΤΕΣ* // *F.* 12 *recto, onderaan: τέλος.* // *F.* 12 *verso* (*Drukkersmerk, WN.* I. ₂).

Bibl. Gent.
v. Iseghem, n° 180.

JOHANNES CAMPENSIS, Grammatica Hebraica.
Lovan., Th. Martens, 1528. Juni. 4to. 1239

☞ Ex variis // libellis Eliae gramma // ticorum omnium doctissimi, huc fere cõ= // gestum est opera Iohannis Campẽ // sis, quicquid ad absolutã grãma // ticen Hebraicam est ne= // cessarium. // Quod sequens pagella magis indicabit. // Louanii apud Theodoricũ Martinũ An. // M. D. XXVIII. Mense Iunio. //

52 bldn. (4 ongen., gepag.: 1—94 en 1 ongen.), Latijn en Hebreeuwsch, regels versch. (blz. 9: 24), met sign. A ii—N ii; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* Duae & viginti literae, *etc.* *F.* 2 *recto:* ☞ Iohannes // Campensis D. Danieli // Bombergo, de Hebraicis literis opti // me merito S. D. // *F.* 4 *verso, onderaan:* Vale. Louanii. M. D. xxviii. // *F.* 5 *recto:* Libellvs de na= // tura literarũ, *etc.* *F.* 52 *recto:* Errata. // *F.* 52 *verso* (*Drukkersmerk, WN.* I. 2 *met twee Hebreeuwsche regels*).

Bibl. Gent.
v. Iseghem, n° 205.

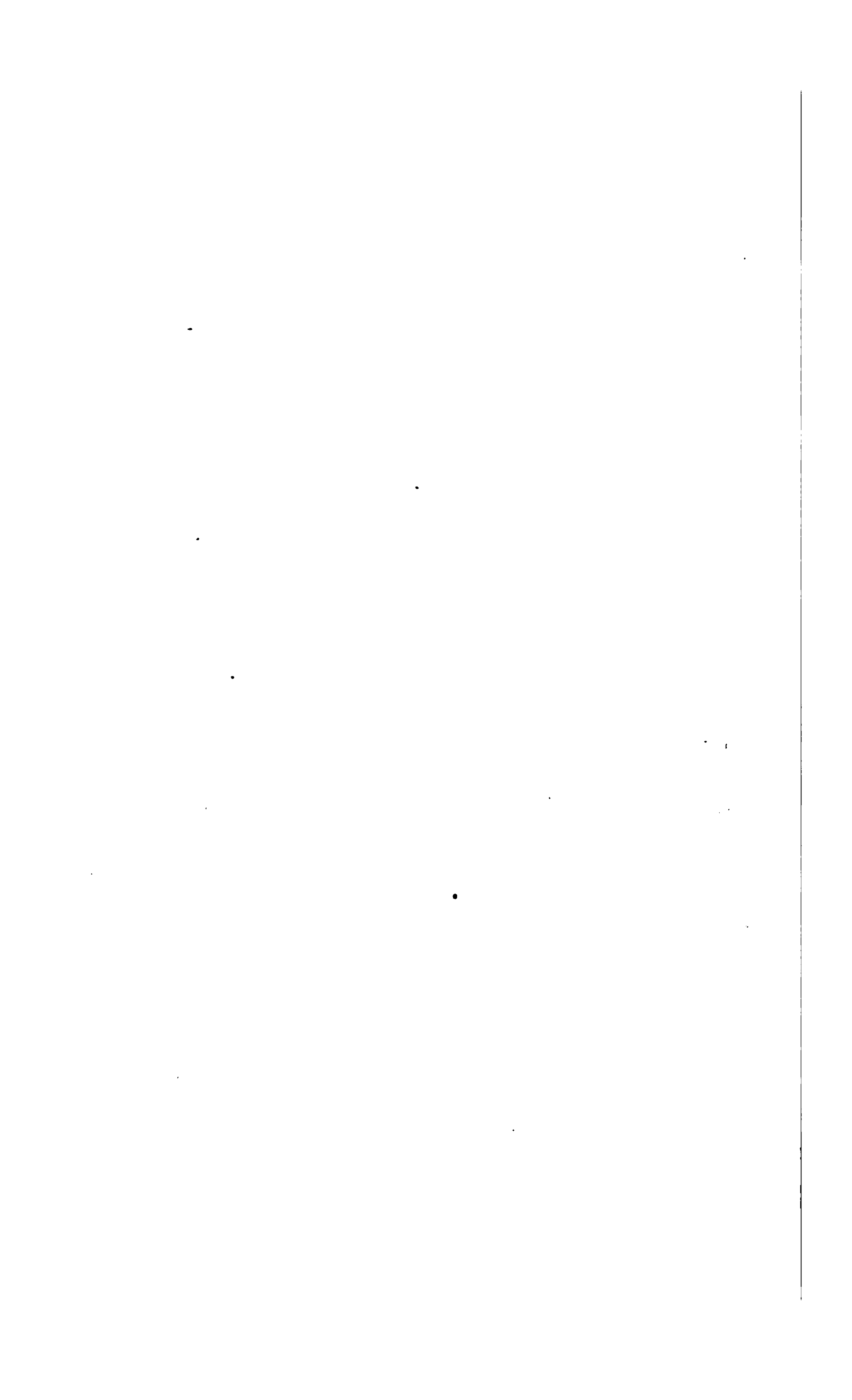
BAPTISTA MANTUANUS, De vita divi Lodowici Morbioli. Dav., R. Pafraet, 1505. 11 Oct. 4to. **1240**

Baptiste Mantuani Car // melitę De vita diui Lodowici morbioli Et ad // magnificum Iasonem Castellum patricium. // Bononiensem de contemnenda morte Eiusdē // in diuum Albertum Carmelitam Et contra // poetas impudice loquentes. Carmina incipi= // unt. ∵ //

18 bldn., Goth., 30 regels, met sign. A ij—C iiij; Zonder reklamen. 4to.

***F.* 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ¶ Epigramma Iudoci bladij Ascensij ad Cal // liopeam de autore sequentis operis magistro // Baptista Mantuano :· // *F.* 2 *recto:* ¶ Ad Innocentiū. octauū. Pontificem maxi= // mū. *etc.* *F.* 18 *recto, onderaan:* ¶ Impressum dauentrie per me Richardum // pafraet Anno dñi. M. CCCCC. v. Decimo // primo die Mensis Octobris // *F.* 18 *verso* (*blank*).**

Bibl. Gent.

ERASMUS, D., Scarabeus. Lovan., Th. Martens, 1517. Oct. 4to. **1241**

Scarabevs. // per Des. Erasmvm Ro // terodamvm. // Cvm scholiis, in qvi // bus Graeca potissimum, quae pas // sim inserta sunt, exponuntur. //

26 bldn., Latijn en Grieksch, 22 regels, met sign. a ii—f iii; Zonder reklamen. 4to.

***F.* 1 *recto* (*titel, in een poort, onderaan:* Theodoricvs Martinvs). *F.* 1 *verso:* Avtore Desyderio Erasmo // Reterodamo. // Scarabevs aqvilam // qvaerit. // *F.* 26 *recto, onderaan:* Louanii apud Theodoricum Martinum Alostensem // Mense Octobri. Anno. M. D. XVII. // *F.* 26 *verso* (*Drukkersmerk, WN. n°* I. a).**

Bibl. Gent.
v. Iseghem, n° 114 (heeft evenwel 28 bldn., met sign. a ii—g ii en geeft aan het eind noten van Rhenanus op).

CICERO, M. T., De senectute. Dav., Th. de Borne, (c. 1520). 4to. 1242

☙ Marci Tullij Ciceronis opus p̄ᵉ // clarissimū de senectute quod Cato // maior inscribitur // Theodricus de Borne excudebat //

16 bldn., Goth., 30 en 29 regels, met sign. A ij—C iij; Zonder reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel in rand, WN.* I. 1). *F.* 1 *verso* (*blank*). *F.* 2 *recto:* Cato maior // ☙ M. T. Ciceronis Cato maior // vel de senectute *etc. F.* 16 *recto, regel* 12: Finis. // *F.* 16 *verso* (*Drukkersmerk, WN. n°.* 226).

Bibl. Gent.

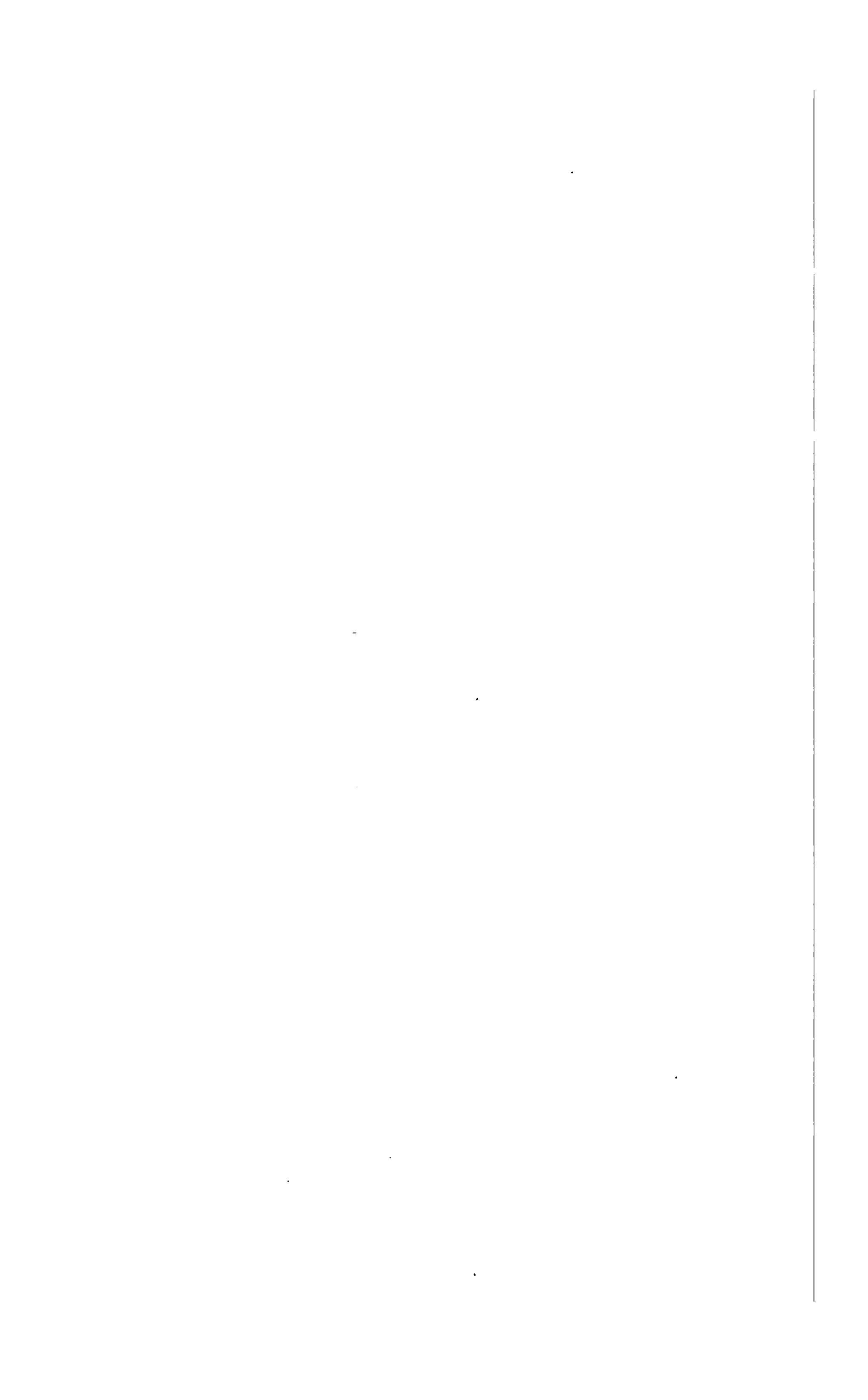
HOMERUS, Ilias. Lovan., Th. Martens, (1521). 4to. **1243**

ΟΜΗΡΟΥ // *ΙΛΙΑΔΟΣ ΒΙΒΛΟΙ* // *Α. καὶ Β.* //
Homeri Iliados Lib. // I. et II. //

320 bldn., Grieksch, 25 en 26 regels, met sign. a ii—h ii, a ii—z ii, A—Z ii, aa i—zz ii en *aaa i—ooo ii*; Met reklamen. 4to.

F. 1 *recto* (*titel*). *F.* 1 *verso:* ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ .Α. ΟΜΗΡΟΥ // ΡΑΨΩ'ΔΙΑΣ. // *F.* 2 *recto:* ΙΛΙΑΔΟΣ .Α. ΟΜΗΡΟΥ // ΡΑΨΩ'ΔΙΑΣ. // *F.* 32 *recto, onderaan:* *τέλος.* // *F.* 32 *verso* (*Drukkersmerk, WN.* I. 2). *F.* 33 *recto:* ΥΠΟΘΕΣΙΣ // *ΤΗΣ Γ. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩ'* // *ΔΙΑΣ.* // *F.* 319 *verso, regel* 14: *ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ* // *F.* 320 *recto* (*blank*). *F.* 320 *verso* (*Drukkersmerk, WN.* I. 2).

Bibl. Gent.
v. Iseghem, nº 171 en 186 (?)

GRADEN (XV), offt trappen aller doechden. Z. pl. n. j. (1515). kl. 8vo. **1244***

Hyr beginnen die xv // grade offt trappen aller doech den // dorch den grunt der scrift die vpghe- // stegen heft Maria Iesus moeder. // Ende alle die by got begheren toe le // uen moeten vpstighen dese trappen // to den hemmel onbegripelick schoē // sonder tranen mogen sye nummer // van enen rechten christen werdē ge- // lesen Van doct. Martȳ fryse ghepre // deget apenbaerlic in der stat Embric // vyt synen mont ghescreuen ghelick // hyr na volghet // ***etc.***

110 bldn., Goth., 21 regels, met sign. A ij—O iij; Zonder reklamen. kl. 8vo.

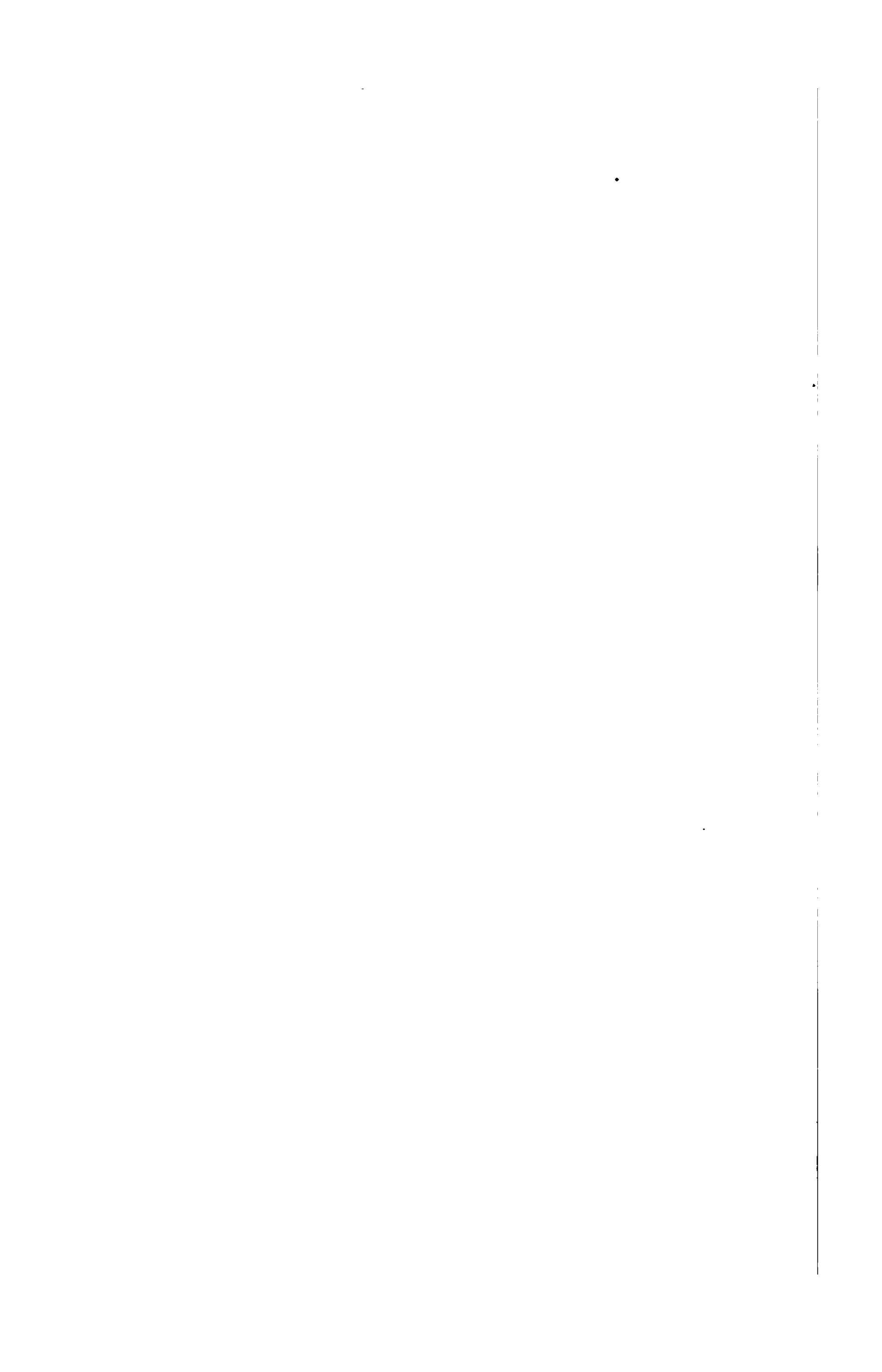
F. **1** ***(ontbreekt).*** ***F.*** **2** ***recto (als boven).*** ***F.*** **5** ***recto, regel*** **4: ⁋ Die yrste graet //** ***F.*** **109** ***recto:*** **Hyer endighen sich ende ganc wt de // se vifftein hillighe trappen v'gaddert // ende van wort toe woert vlijtlick ghe // screuē in aller maten wo se de gemal- // te ende verghenante doctoer heft ghe // leert ende wtghelacht bijnen der stat // Embrick vāt ende Dorch sin besund' // linghe arm ōnutte kīderē en̄ discipu- // len vlitlick vermidȝ onse weerdijdhe // verghenonten vader ende leidȝman // doctor Martē korrijert en̄ dorch ende // weedd' dorch ghe sein ghepredigetge // screiuen ghecorriert Anno dusent viff // honderviften. in den aduent op den // hillighen kertes auenc gheendijghet // gade tho loue ende allen minschen to // troest ewelick sonder eende Amen // ✠ //** ***F.*** **109** ***verso (Houtsneē: Maria met Jezus, op den sikkel, omgeven door randen).*** ***F.*** **110** ***recto:*** **⁋ Die pawes Sixtus die vierde heeft // veer leent alle den ghennen** ***enz.*** ***F.*** **110** ***verso (Houtsneē)*** **// Helpt hillige moeder sanc Anna // selefoerde Ihesus Maria Anna. //**

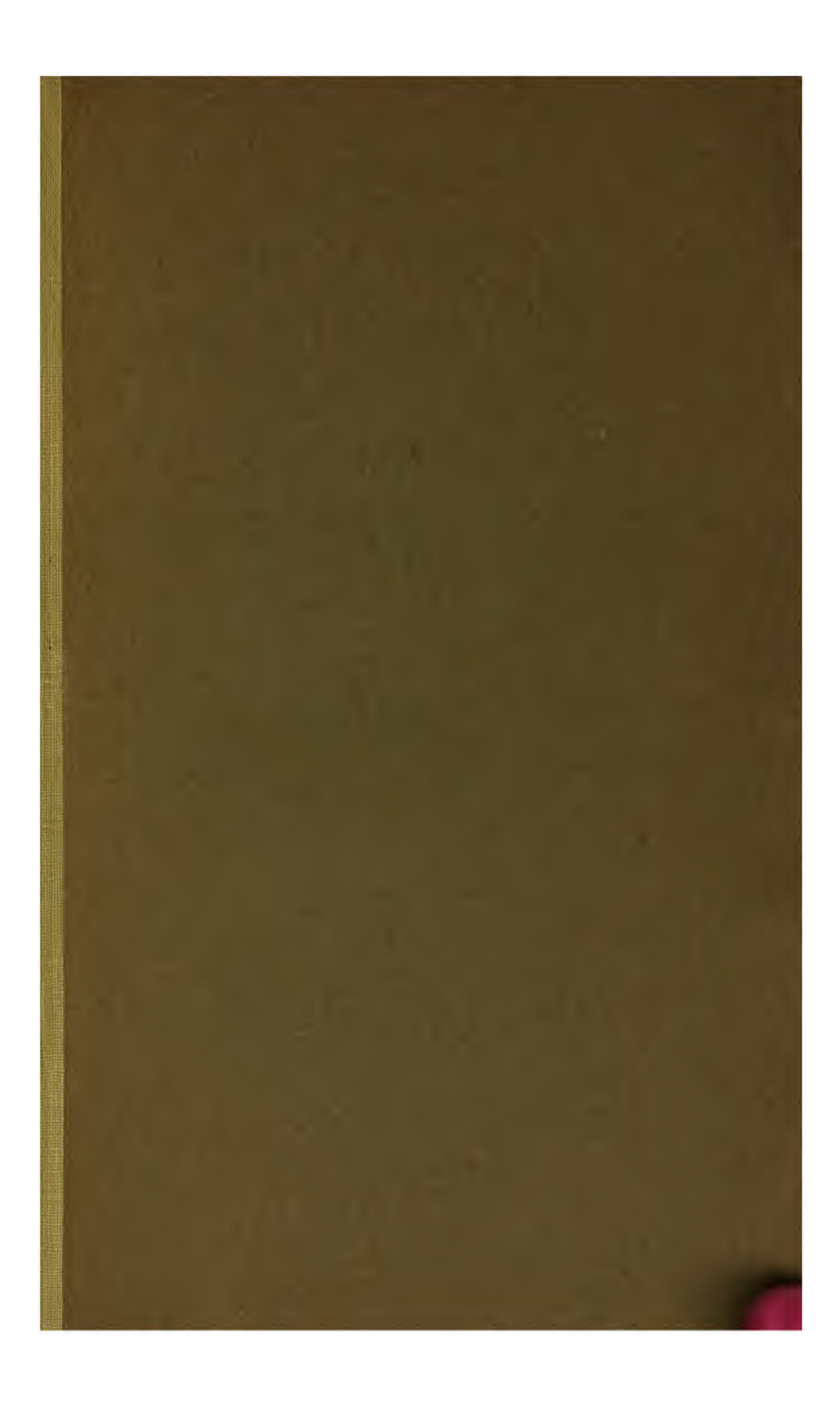
Jac. Rosenthal. München. (Eerste blad ontbreekt.)

a

M.E.

[illegible]

JAN 1 1 1935

JAN 1 1 1935

JAN 11 1935

